

asomedyya

ANKARA SANAYİ ODASI YAYIN ORGANİDİR • EYLÜL-EKİM 2019

**GIDA SAVAŞLARI
ÇAĞI BAŞLIYOR MU?**

TURKISH CARGO'DAN YENİ BİR EVE DÖNÜŞ HİKÂYESİ

Nesli tükenme tehlikesi altında olan kızıl akbaba Dobrila'yı, canlı hayvan taşımacılığındaki uzmanlığımız ve tecrübemizle Sırbistan'a taşıdık.

**TURKISH
CARGO**

turkishcargo.com

#MISSIONRESCUE

FİLMİ İZLEMELİK İÇİN
QR KODU OKUTUN.

DOĞAL KAL,
RENKLI YAŐA!

 beypazarimadensuyu

 beypazarimadensulari

 bypzrimadensuyu

444 3 223

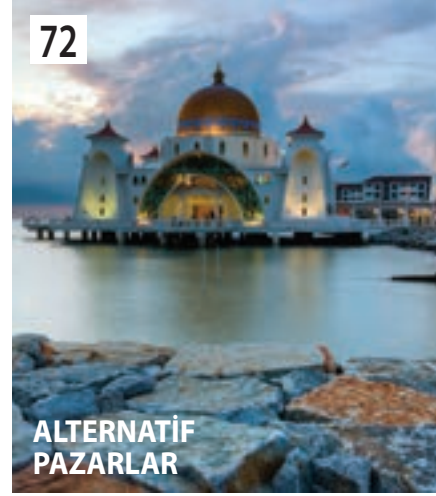
06

22

72

ALTERNATİF
PAZARLAR

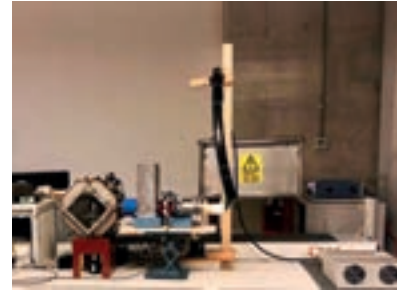
86

GEZGİN

96

92 İNOVASYON

Birkaç fizikçi ve mühendis yerli olanaklar ile tasarlayıp, İstanbul ve Ankara sanayiinde çalışan ustalara ürettirdikleri parçaları birleştirerek ülkemizin ilk elektron demetiyle kaynaklama makinesini başarılı bir şekilde çalıştırdı ve ilk kaynak işlemini başarı ile gerçekleştirdi.

94 NOSTALJİ

Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin bazıları için eski otomobiller vazgeçilmez bir tutku. Modern hayatın içinde ruhu okşayan yumuşak dokunuşların peşinde olanlar, klasik anlayışın hissettirdiği farklılık duygusuyla kendilerini huzura kavuşturuyor.

96 SAĞLIK

Dünyada 2017 yılı itibarıyla 60 yaş ve üstü 962 milyon kişi yaşıyor. Bu rakamın 2050'de yaklaşık 2,1 milyara ulaşması öngörülüyor. Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı'nın verilerine göre 2017 itibarıyla 60 yaş ve üstü 962 milyon kişi, küresel nüfusun yaklaşık yüzde 13'ünü oluşturdu.

98 ÇEVRE

Güney Amerika'da her bir dakikada bir buçuk futbol sahası büyüklüğünde ormanlık alanın kaybolmasına yol açan yangınlar sadece bu kıtayı değil tüm gezegeni etkileyecek nitelikte. Dünya Vahşi Yaşam Fonu'nun verilerine göre Amazon bölgesinde 40 bini aşkın bitki türü bulunuyor.

100 İŞ YÖNETİMİ

Çalışanların yaptığı hatalar veya istemeden yapılan hareketler endüstriyel süreçleri olumsuz etkiliyor. Birçok endüstri şirketi, endüstriyel ağlarını dijitalleştirmeyi ve Endüstri 4.0 standartlarını uygulamayı planlıyor.

52 MERMER SEKTÖRÜ HEDEFLERİ ZORLUYOR

52

KAPAK KONUSU

Dünya tahıl stoklarının hızla azalması, aşırı artan fiyatlar, ülkeler arası suyun paylaşımında yaşanan sorunlar tüm dünyayı tehdit ediyor. "Askeri, politik ve enerji yüzünden çıkan savaşlar yerini gıda savaşlarına mı bırakacak?" sorusu akıllara gelirken, Türkiye'nin ise çok dikkatli hareket etmesi gerekiyor...

HABER TURU

- Alaeddin Ceceli hayata gözlerini yumdu
- "Türkiye ekonomisine olan güvenin tesis edilmesi önemli"
- ASO 9. Büyükelçiler Resepsiyonu büyük ilgi gördü
- Yerli tünel açma makinesi üretim bandından indi
- "Zor bir süreçten geçiyoruz ama ülkemiz bu süreci aşacak"

MECLİS

ASO Ağustos ve Eylül ayındaki olağan Meclis toplantılarında gündemdeki konuları değerlendirdi.

CEO

İba Kimya Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Dal, "100 milyon doların üzerinde bir yatırım bu. Seçim aşamasındayız, bunu kimlerle yapmalıyız" diye konuştu.

SEKTÖR ANALİZİ

Küresel durgunluğun da etkisiyle 2018'i beklentilerin altında kapatan, 2019'a da çok iyi başlamayan mermer sektörü 2023 hedeflerini yakalamak için katma değerli ürün ihracatı ve markalaşma yönündeki faaliyetlere ağırlık veriyor.

80

EĞİTİM

98

Kuzey Ren-Vestfalya'da Yeni Yatırım Fırsatları Avrupa'daki Yatırım Merkeziniz

Bir bölgeyi güçlü bir yatırım merkezi yapan en önemli şey; ekonomik güç, altyapı ve kültürel yaşam gibi faktörlerin mükemmel etkileşimidir. Bu bakımdan Kuzey Ren-Vestfalya birçok açıdan eşsizdir. Almanya'nın bu en kalabalık nüfusa sahip olan eyaletinin size sunduğu sayısız imkân ve koşullardan faydalanın. Hangi sektör veya proje için olursa olsun, yeni fırsatlar için ideal yatırım ortamını burada bulacaksınız. Halihazırda 19.000'den fazla yabancı şirket tercihinin metropol bölge Kuzey Ren-Vestfalya lehine kullandı. Bizimle iletişime geçin ve sizi de memnuniyetle bilgilendirelim. Bir One-Stop-Acentesi olarak yatırım projelerinizde size destek veriyoruz: www.nrwinvest.com

Nurettin ÖZDEBİR
Ankara Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Gıda Savaşları

Günümüzde bulunduğumuz her ortamda tarım arazilerinin azaldığını, çevremizde tanıdığımız çiftçilerin tarlalarını ekip biçmekten vazgeçip farklı alanlara yöneldiğini neredeyse hepimiz duymaktayız. İnsan olmamızın doğası gereği beslenmemiz gerekliliği herkesin malumu olmakla birlikte bu duyduklarımız aklımıza şu soruyu getirmektedir. Gıda üretiminin bu denli düşmesinin sonucu acaba ne olacak?

Dünya'da yayınlanan açlık raporlarına bakıldığı zaman bile tarım üretiminin azaldığı bariz bir şekilde gözlenmektedir. Son yayınlanan raporlara göre dünya üzerinde her 9 kişiden birinin aç olduğu ve toplam aç insan sayısının 821 milyon kişiye ulaştığını görmekteyiz. Yine diğer bir rapora göre her 5 saniyede bir çocuğun açlıktan hayatını kaybettiği çok çarpıcı bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya üzerinde 300 trilyon dolarlık bir varlık bulunuyorken bu kadar insanın açlıktan ölmesi kabul edilemeyecek bir gerçekliktir. Bir taraftan refah seviyesinin çok yüksek olduğu bir kesim bulunurken diğer taraftan açlık ve sefaletle mücadele eden bu kadar insanın varlığı, gelecekteki savaşların gıda ve susuzluk nedeniyle olacağı düşüncesini aklılara getirmektedir.

Yaşanan bu açlığın nedenleri incelendiğinde hızlı bir şekilde kentleşme, iklim değişikliği, tarıma elverişli arazilerin başka amaçlarla kullanılması ve yenilenebilir enerji yatırımlarının düşük seviyede olması sıralanabilir. Tüm dünyada yaşanan hızlı kentleşme ile birlikte gelecek 20 yıl içerisinde kent nüfusunun 3.5 milyardan 5 milyar düzeyine çıkması beklenmektedir. Bu aynı zamanda gerek kentler çevresinde yer alan tarım arazilerinin ortadan kalkması gerekse tarımla geçimini sağlayan kişilerin kente göç etmesi anlamına da gelmektedir.

Türkiye'nin tarımsal büyüme rakamı, toplam büyüme rakamının yarısı seviyesindedir. Son olarak 2018 yılı verilerine göre Türkiye'nin toplam büyüme oranı %2,6 seviyesinde gerçekleşirken tarımsal büyüme oranı %1,3 seviyesinde kalmıştır. Aynı şekilde GSYH içerisinde tarımın payı yıllar içerisinde düşüş göstererek

son olarak 2018 yılında en düşük seviyesi olan %5,8 seviyesine gerilemiş ve tarımın toplam istihdam içerisindeki payı ise %17,3 seviyesine düşmüştür. Ülkemizde tarımsal gıda arzında 2002 seviyelerine kadar düştü. Özellikle 2002 den bu yana artan 14 milyon nüfus ve 4 milyonun üzerinde mültecisi sayısına dikkate alındığında, risk unsuru oldukça yüksek seviyede olup, bu durum hem gıdaya kolay şekilde ulaşmayı engellerken, diğer taraftan gıda enflasyonu üzerinde baskı yaparak enflasyon seviyesini artırmaktadır.

2018 yılında bitkisel üretimin %5,8, sebze üretiminin %2,6 ve tahıl üretiminin %4,8 azaldığı gerçekleri göz önünde bulundurulduğunda, klişe bir söz olarak hepimize öğretilen "Türkiye tarım ürünlerinde kendi kendisine yetebilen bir ülkedir" sözü gitgide gerçekliğini yitirme seviyesine gelmiştir. 2018 yılında 17 milyar dolar seviyesinde olan ihracata karşılık 16 milyar dolar seviyesinde ithalat yapıldığı görülmektedir. Rakamlara bakıldığında ihracat lehine fazla verildiği görülebilmesine rağmen tarımsal hammadde maalesef dışa bağımlı bir ülke konumunda bulunmaktayız.

Tarım politikalarına bütüncül bir yaklaşımla ele alınması ve bilimsel tarım politikalarına geçilmesi bir zaruret halini almıştır. Hem üreticiye hem sanayiye hem de tüketiciye kazandıran "sözleşmeli tarım" modeline geçmemiz gerekiyor. Diğer taraftan, daha önce gündeme gelen "Havza Bazlı Üretim ve Destekleme Modeli" işler hale getirmek gerekiyor. Bu modelin işlerlik kazanması ülke tarım ve ekonomisi açısından önemli avantajlar sağlayacaktır. Bu model sayesinde, etkin üretim planlaması, verimlilik artışı, üreticinin kâr artışı, arz-talep dengesi sağlanacak ve üretim planlaması ile tarımda uluslararası rekabet gücü artacaktır.

Toprağın mülkiyeti bizde ait olabilir, lakin bu topraklar bu coğrafyada yaşayan herkesin ortak malıdır. Serbest piyasa ekonomisi sınırsız özgürlüklerin olduğu bir piyasa değildir, belirli sınırları içinde serbestliği olan bir piyasadır. Gıdadan konuşuyor isek, arazi ve ürün planlaması yapılması artık hayati bir öneme sahiptir.

GIDA SAVAŞLARI ÇAĞI BAŞLIYOR MU?

Dünya tahıl stoklarının hızla azalması, aşırı artan fiyatlar ülkeler arası suyun paylaşımında yaşanan sorunlar tüm dünyayı tehdit ediyor. “Askeri, politik ve enerji yüzünden çıkan savaşlar yerini gıda savaşlarına mı bırakacak?” sorusu akıllara gelirken, Türkiye’nin ise çok dikkatli hareket etmesi gerekiyor.

Insanoğlu, ekonomik kalkınma çabalarını sürdürürken, üzerinde yaşadığı dünyanın fiziksel sorunlarıyla da mücadele etmekte durumda. Artan nüfus, mevcut doğal kaynakların etkin kullanılmaması, değişen yaşam şekilleri ve standartları gibi pek çok etken dünyanın doğal kaynaklar bakımından taşıma kapasitesinin aşılmasına neden oluyor. Böyle bir ortamda yerküre, artık mevcut insan topluluklarına yetemez hale geliyor ve neredeyse ikinci bir yerküreye ihtiyaç duyulmaya başlanıyor. Tüm bunların sonucunda, dünyada gıda krizi ortaya çıkıyor ve tüm ülkeleri neredeyse savaşa götürecektir etki altına alıyor...

KÜRESEL KRİZE DÖNÜŞTÜ

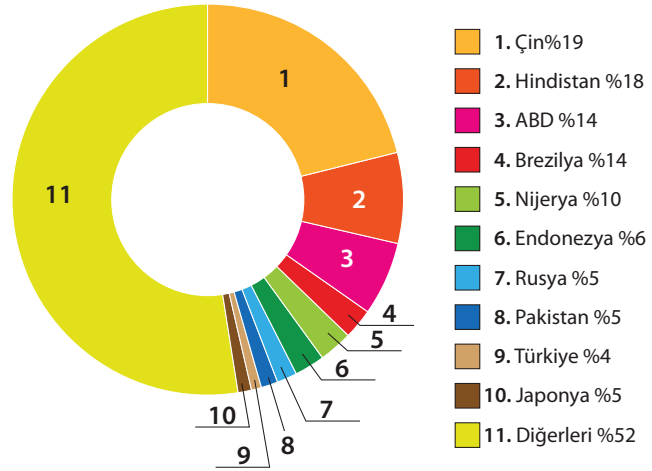
2007 ve 2008 yılının başlarında, dünya çapında gıda fiyatlarındaki yüksek artışlar bir küresel krize dönüşmüş, siyasal ve ekonomik istikrarsızlıklarla tüm ülkelerde sosyal huzursuzluklar ortaya çıkmıştı.

Günümüzde ekonomik büyüme, iklim değişikliği, yüksek enerji fiyatları, küreselleşme ve hızlı kentleşme, gıda tüketimi ile üretimi ve piyasalarını etkiliyor. Dünya gıda piyasalarında özel sektörün önemini artırması da bu oluşuma katkıda bulunuyor. Gıda arzında yaşanan değişimler, artan mal fiyatları yeni üretici tüketici ilişkileri gıda güvencesinden yoksun kesimler ve geçimlik işletmeler için oldukça önemli sorunlar yaratıyor. Tüm bu sorunları iyi analiz etmek, günümüz trendlerini yorumlamak ve dünyada ortaya çıkan zorlukları kavramak, politik karar vericiler için oldukça önemli konular arasında geliyor.

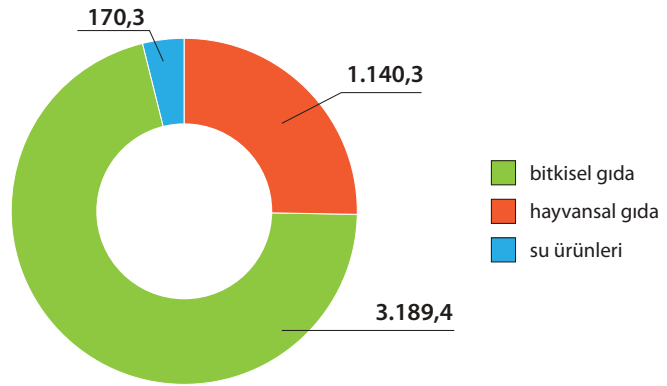
ÇOK DAHA BÜYÜK MEYDAN OKUMALARA YOL AÇACAK

Önümüzdeki 20 yılda dünyadaki kent nüfusunun 3.5 milyardan 5 milyara yükselmesi bekleniyor. Şehirlerin büyümesine eşlik eden kaynaklar üzerindeki baskı ve çevre basıncı, özellikle Dakka/Bangladeş, Lagos/Nijerya ve Mexico City/Meksika gibi artık taşar haldeki şehir merkezlerinde gıda ve temiz suya erişim giderek sınırlı hale geldikçe çok daha büyük meydan okumalara yol açacak.

Dünyadaki tarımsal hasıla ve 10 önemli ülke ile diğerlerinin % oranları

Küresel gıda üretim miktarı (Milyon ton/yıl)

ABD her gün sonu gelmez terör saldırılarından tutun hasımlarının jeopolitik ve küresel ekonomik alanda kendilerini konumlandırmalarına kadar bir dizi güvenlik meydan okumasıyla boğuşuyor. Ancak bütün bu problemlerin arkasında potansiyel olarak yıkıcı bir uzun vadeli mesele bulunuyor: Çatışmaların hem bir sonucu hem de bir itici gücü olan küresel gıda güvensizliği...

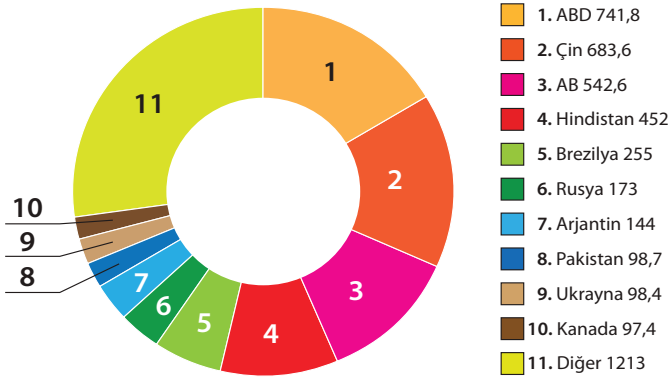
Militan gruplar aç olanları bir sonraki öğünde karnını doyurma vaatleriyle devşiriyor ve Kuzey Kore, Suriye gibi ülkeler de nüfusu kontrol altında tutmanın, iç iktidar mücadelesinin ve psikolojik savaşın bir mekanizması olarak gıdayı kontrol ediyor. Çok

boyutlu bir problem olan dünyanın açlarını doydurmak; iklim değişikliği, nüfus artışı ve gelişen mega kentlere kırsal kesimden göçle birlikte daha da içinden çıkılmaz bir hal alacak.

“EN BÜYÜK İNSANİ KRİZLE KARŞI KARŞIYAYIZ”

Çatışmalar ile gıda güvensizliğinden muzdarip olanlar arasındaki karmaşık ilişki dikkate alındığında, acil yardım ihtiyacında olanlar savaşlarla yıkıma uğramış ülkelerde yaşıyorlar. BM Genel Sekreter Yardımcısı ve İnsani Yardım Koordinasyon Dairesi (OCHA) Başkanı Stephen O'Brien Güvenlik Konseyi'ne şunu söylemişti: “2017 yılı başından beri BM'nin kuru-

2030'a kadar kentler üç kat büyüyecek ve bu da bir zamanlar mega kentlere yiyecek sağlayan tarlalarda tarımsal üretkenliği ciddi şekilde etkileyecek...

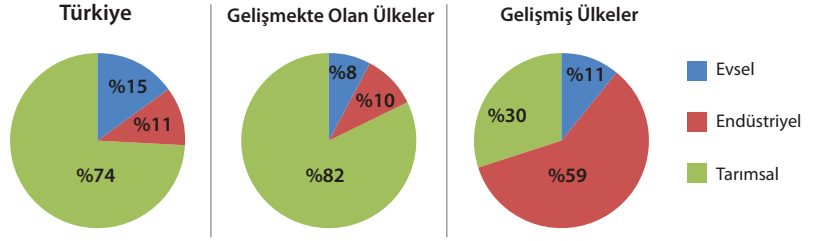
Dünyadaki en büyük 10 gıda üreticisi ülke ve gıda üretim miktarı (milyon ton)

luşundan bu yana yaşanan en büyük insani krizle karşı karşıyayız. Şu an için dört ülkede 20 milyondan fazla insan açlık ve kıtlıkla yüzleşiyor.”

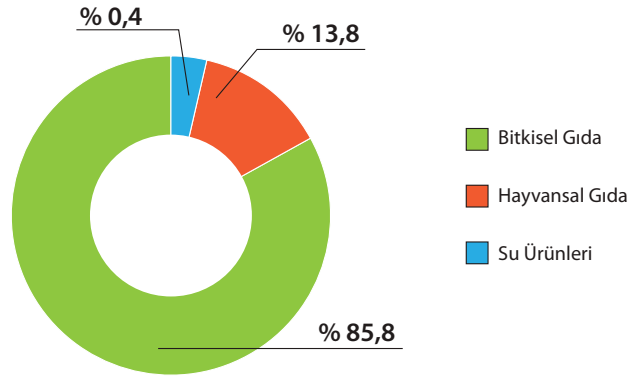
O'Brien'in bahsettiği her dört ülke de (Yemen, Nijerya, Güney Sudan ve Somali) kanlı savaşların pençesinde; Avrupa'ya kitlesel göçe zorlayan Irak ve Suriye'deki çatışmaları hiç saymıyoruz bile. Yemen'in 27,4 milyonluk nüfusunun 18,8 milyonu acil yardıma muhtaç ve yaklaşık 7 milyonu açlıktan ölmek üzere.

Tarihsel olarak hiç gıda sıkıntısı yaşamamış bir bölge olan Nijerya'nın kuzeydoğusunda 5,1 milyon kişi, yı-

SUYUN SEKTÖREL KULLANIM ORANLARI

Türkiye, gelişmekte olan ve gelişen ülkelerde suyun sektörel kullanımı. (Kınacı, 2015)

Türkiye de tarımsal üretim (milyon ton). (Kaynak: Tüik, 2017)

piyasa işleyişinin altüst olması, hükümetlerin çöküşü ve alt yapının yıkımı da insanların gıda güvenliğine maruz kalmasında etkili.

Johanna Mendelson

DÜNYADAKİ TARLALARIN YÜZDE 60'I ŞEHİRLERİN ETEKLERİNDE

Gıda güvenliğinin tek başına şiddetli çatışmaları başlatıp başlatmadığını tespit etmek zor. Ancak bunun, savaş dönemlerinde saldırıya açık olan nüfusu kendi acil güvenlikleri için zorlu kararlar almaya iterek iç şiddeti uzatabildiği kanıtlanmış durumda.

Stimson Merkezi'nin saygın üyelerinden Johanna Mendelson Forman

diyor ki "2030'a kadar kentler üç kat büyüyecek ve bu da bir zamanlar mega kentlere yiyecek sağlayan tarlalarda tarımsal üretkenliği ciddi şekilde etkileyecek..."

Dünyadaki tarlaların yüzde 60'ı şehirlerin eteklerinde kaldı. Şehirlerin bir zamanlar yerel tarımın ve gıda tedarikinin kaynağı olan şehir çevresindeki alanlara doğru giderek yayılması yüzünden Çin'in tarlalarının dörtte birini kaybetmesi bekleniyor. Şehir merkezlerine yakın yerlerdeki verimli arazilerin ortadan kalkması, küresel gıda güvenliğinin temeli olan mısır, pirinç, buğday ve soya gibi temel gıda ürünlerinin mevcudiyetini etkileyecek."

Mendelson Forman'a göre, "Bu meydan okumalara kısa vadede cevap üretemek, daha fazla çatışmanın ve daha çok iklim göçmeninin zeminini hazırlayan şartları yaratacaktır. 21. yüzyılın ortasına vardığımızda 9 milyar insanı nasıl doyuracağımız meselesine el atmazsak eğer, ileride şehirlerde yeni bir gıda savaşları çağına görebiliriz."

kıcı bir silahlı isyanın sonucu olarak kendilerini gıda güvensizliği içinde buldu. 2011'de Somali'yi vuran ve 250 bin kişinin canına mal olduğu iddia edilen kıtlığın ardından ülke şimdilerde 5,5 milyon kişiyi acil gıda yardımına muhtaç bırakan yeni bir kıtlıkla boğuşuyor. Güney Sudan hükümeti ülkenin belirli kesimlerinde açlık yaşandığını duyurdu; BM burada 5.5 milyon kişinin açlıkla boğuştuğunu söylüyor.

Tabii afetler ve olumsuz hava şartları gıda mevcudiyetini ciddi şekilde etkilese de şiddetli çatışmalar yüzünden insanların yerlerinden edilmesi,

Jose Graziano Da Silva

HER DOKUZ KİŞİDEN BİRİ AÇ YAŞIYOR

Bu arada Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) yeni raporunda, 821 milyona ulaşan dünyadaki aç insan sayısının, her dokuz kişiden birine tekabül ettiği bildirildi.

FAO Genel Direktörü Jose Graziano Da Silva, "Ne yazık ki haberler

Önümüzdeki 20 yılda dünyadaki kent nüfusunun 3.5 milyardan 5 milyara yükselmesi bekleniyor.

iyi değil. Şunu söylemem gerekiyor ki dünyada açlık çeken insan sayısı üçüncü kez arttı. 821 milyon insan yetersiz beslenmiş olarak kayıtlara geçti" dedi. Raporun odak noktasının çatışmalar olduğunu hatırlatan Da Silva, bu sene ise iklim değişikliğine yoğunlaştıklarını söyledi. İklim değişikliğinin gıda üzerinde çok güçlü etkileri bulunduğu işaret eden Da Silva, bu nedenle dünya açlık oranlarındaki olumlu yöndeki eğilimlerin tersine dönmeye başladığını bildirdi.

IFAD Başkanı Gilbert Houngbo da açlık ve fakirliğin yakın şekilde ilişkili olduğuna dikkati çekti.

Bu ikisinin özellikle de düşük gelirli ülkelerde, kırsal bölgelerde görüldüğünü anlatan Houngbo, "Eğer amacımız gerçekten 2030 yılı itibarıyla sıfır açlığa ulaşmaksa çabalarımız kırsal bölgeleri hedeflemeli. Yatırımlar da bu noktada kritik derecede önemini koruyor, bu denli büyük bir probleme cevap verilebilmesi bakımından..." diye konuştu.

Sürdürülebilir yatırımlara ihtiyaç duyulduğunun altını çizen Houngbo, herkese yönelik gıda güvenliğinin sağlanabilmesi için iklim değişikliğinin etkileri ile cinsiyet eşitsizliğinin olumsuz sonuçlarının aşılması gerektiğini vurguladı.

22-23 MİLYON İNSAN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN ETKİLENDİ

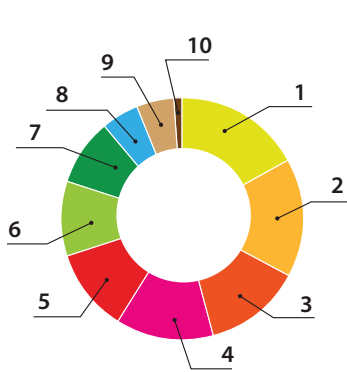
Dünya Gıda Programı (WFP) İcra Direktörü David Beasley ise "Her beş saniyede bir çocuk açlıktan ölüyor. Dünyada 300 trilyon dolarlık bir varlık bulunuyorken bu durum kabul edilemez ve affedilemez" diyor.

Çatışmanın yanı sıra iklim değişikliğinin etkilerinin de son derece ciddi olduğunu belirten Beasley, 22-23 milyon civarında insanın iklim değişikliğinden etkilendiğini ve bu sebeple yerlerinden edildiğini kaydediyor.

Beasley, son birkaç yılda şiddetli açlık çeken insan sayısındaki artışın endişe verici olduğunu dile getirerek, Suriye, Güney Sudan, Yemen ve Irak gibi dünyanın birçok bölgesinde yaşanan savaşların bu konudaki itici sebep olduğunu ifade ediyor

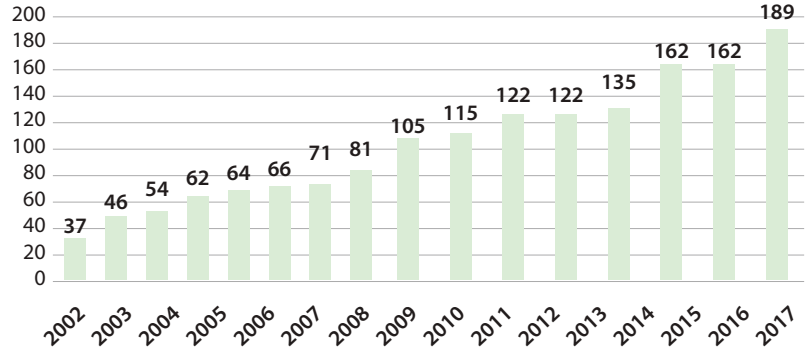
GELİŞMİŞ ÜLKELERDE YİYECEK BULMA SIKINTISI BAŞLAYACAK

Şu an bu sorun çözülmezse 30-40 yıl içinde nüfus daha da arttığında gelişmiş ülkelerde de yiyecek bulma

Türkiye'nin gıda imalatında alt sektörlerin payı (%) Kaynak: TOB, 2017

TARIMSAL GSYH (Milyar ₺)

2002-2018 yılları arasında Türkiye'de tarımsal GSYİH (Milyar ₺) (Kaynak: TÜİK, 2018)

sıkıntısının yaşanabileceğine işaret eden Beasley, beraberce stratejik ve etkili programlarla çalışarak sıfır açlığa ulaşabileceğini bildiriyor.

Durumun Güney Amerika ile Afrika'nın çoğu bölgesinde giderek kötüleştiğini bildirildiği raporda, "İklim değişikliği, yağış modelleri ve tarım sezonlarını etkiliyor. Ayrıca kuraklık ve sel gibi iklime bağlı durumlar da çatışmalar ve ekonomik durgunluklarla beraber açlığın artmasına yol açan başlıca nedenleri oluşturuyor" değerlendirilmesinde bulunuldu.

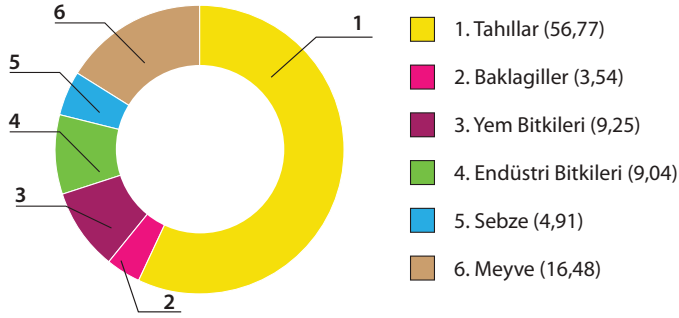
2030 yılına kadar açlık ve kötü beslenmenin olmadığı bir dünya elde etmek için gıda sistemleri ile geçim kaynaklarının dayanıklılığı ve adaptasyon kapasitesinin artırılması gerektiğinin anlatıldığı raporda, "2017 yılı itibarıyla yaklaşık 151 milyon beş

yaşın altındaki çocuk, kötü beslenme nedeniyle yaşlarına göre aşırı kısa boya sahipler. 2012'de bu sayı 165 milyondur. Küresel olarak Afrika ve Asya, büyüyememiş çocukların sırasıyla yüzde 39 ve yüzde 55'ini barındırıyor" ifadeleri kullanıldı. Üreme çağındaki her üç kadından birinin kansızlıkla mücadele ettiği belirtilen raporda, bu durumun hem kadınlar hem de çocukları için ciddi sağlık ve gelişim sorunlarına yol açtığı bildirildi.

"BAZI ÜLKELER BU KONUDA ÖNLEM ALIYOR"

Dünya "gıda savaşları çağı"na hazırlanırken Türkiye'de ise durum çok parlak görünmüyor. Türkiye'de iklim değişikliğinin, hava, toprak ve yeraltı sularındaki kirliliğin tehlikeli boyutlara ulaştığını belirten Bugday Derneği Başkanı Leyla Ünlübay, birçok çiftçinin bu tehlike yüzünden zor durumda olduğunu ve tarımdan vazgeçmeye başladığını vurguluyor. Ünlübay, bir an önce yerel tohumlara sahip çıkılması ve hibrit tohumlardan uzak durulması gerektiğini söylüyor.

Gelecekte savaşların gıda ve su kıtlığından çıkmasını beklenildiğini söyleyen Ünlübay bazı ülkelerin bu konuda önlem aldığını belirterek, "Tarım olmadan hayat olmaz. Tahminim odur ki bundan bir 25 sene sonra bütün savaşlar kıtlıktan ve gıdadan ve sudan dolayı insanlar birbirine düşüyor olabilecek. Zaten bu durumu şu anda fark eden bir sürü ülke bu durumla ilgili önlem almış

Türkiye bitkisel üretiminin ana ürün gruplarına göre % dağılımı (TÜİK, 2017)

durumda. Birde fark edemeyenler var ve biz bunu fark edemeyen ülkelerden biriyiz" diyor.

Buğday Derneği Üyesi ve ziraat mühendisi Kevser Üner ise son yıllarda tüm yiyeceklerdeki besin değerinin düştüğünü ifade ediyor ve şunları söylüyor: "Araştırmalara göre besin değerlerinin, vitamin ve minerallerin değerlerinin düştüğü genel olarak ortada. Bununla ilgili birçok araştırma internete de mevcut, insanlar araştırabilirler. Organik ürün aldığımızda da eskiye oranla besin değerinin daha düşük olduğuna dair araştırmalar var ama en azından

kalıntılı ürün tüketmiyorsunuz böyle de bir gerçek söz konusu."

TARIMIN PAYI DÜŞÜYOR

Resmi verilerine bakıldığında ise büyümeden, istihdama, üretimden dış ticarete ekonomide tarımın payı azalıyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre tarımdaki büyüme, genel ekonomideki büyümenin yarısı. 2017 yılında ekonomi yüzde 7.4 büyüdü. Tarımdaki büyüme yüzde 4.9 oldu. 2018'de ekonomi yüzde 2.6 büyürken, tarımdaki büyüme yüzde 1.3'te kaldı.

Türkiye'nin üretimde dünyada birinci olduğu ilk beş ürün

Ürünler	Üretim miktarı (bin Ton)	Dünyadaki payı (%)
Fındık	550	65
İncir	305	27
Ayva	126	23
Kiraz	600	22
Kayısı	730	19

Türkiye'nin üretimde dünyada ikinci olduğu ilk beş ürün

Ürünler	Üretim miktarı (bin Ton)	Dünyadaki payı (%)
Vişne	193	13
Kavun	1.854	6
Karpuz	3.929	4
Kestane	65	3
Hıyar	1.677	

Gıda savaşlarının kısacasında yer alan Türkiye'nin yenilenebilir enerjiye yatırımı artırarak sürdürülebilir tarım politikası oluşturabileceği belirtiliyor.

Tarımın Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içindeki payı giderek düşüyor. 2010 yılında yüzde 9 olan bu pay, 2011'de yüzde 8.2'ye, 2012'de yüzde 7.8'e ve ertesi yıl yüzde 6.7'ye geriledi. 2017'ye kadar yüzde 6 seviyelerinde seyrederken 2018'de yüzde 5.8 ile en düşük seviyeye indi.

ÜRETİM 10 MİLYAR DOLAR AZALDI

Tarımsal hasıla bakımından Avrupa'da birinci, dünyada yedinci ülke olunurken, dolar bazında değerlendirildiğinde hasılda düşüş var. Türkiye'nin 2010 yılında tarım hasılası 52 milyar 592 milyon dolar iken, 2018'e gelin-

diğinde 42 milyar 517 milyon dolara gerilediği görülüyor. Tarım sektörünün 2010 yılında yüzde 23.3 olan istihdamdaki payı 2016'da yüzde 20'nin altına düşerek yüzde 19.5 oldu. 2018'de ise bu oran yüzde 17.3'e geriledi.

1980'li yılların başına kadar kendi kendine yeterli ve net ihracatçı konumunda olan Türkiye'de tarım dış ticaretinde 2018 itibarıyla ihracat 17 milyar dolar, ithalat 16 milyar dolar seviyesinde. Türkiye gıda ürünleri dış ticaretinde ihracat lehine fazla verirken, tarımsal hammaddelerde ciddi açık veren ve dışa bağımlı bir ülke konumunda.

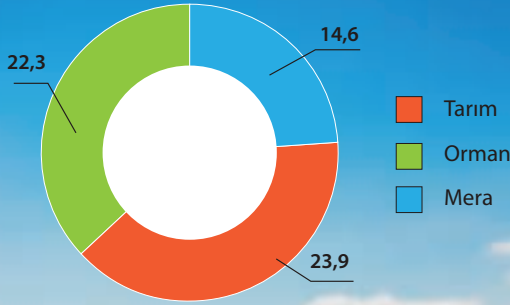
BİTKİSEL ÜRÜNLERİN ÜRETİM MİKTARI YÜZDE 5,8 GERİLEDİ

Yine TÜİK'in verilerine göre, 2018 yılında bir önceki yıla göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin üretim miktarları yüzde 5,8 azalırken, sebzelerde üretim miktarları yüzde 2,6 düştü. Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde ise üretim miktarları yüzde 0,8'lik sınırlı bir artış gösterdi. Üretim miktarları 2018 yılında yaklaşık olarak tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 64,4 milyon ton, sebzelerde 30 milyon ton ve meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 22,3 milyon ton olarak gerçekleşti. Tahıl ürünleri üretim miktarları

2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 4,8 azalarak yaklaşık 34,4 milyon ton olarak gerçekleşti.

Bir önceki yıla göre buğday üretimi yüzde 7 azalarak 20 milyon ton, arpa üretimi yüzde 1,4 azalarak 7 milyon ton, çavdar üretimi değişim göstermeyerek 320 bin ton, yulaf üretimi yüzde 4 artarak 260 bin ton oldu. Dane mısır üretimi ise yüzde 3,4 düşerek 5,7 milyon ton oldu.

Baklagillerin önemli ürünlerinden yemeklik bakla yüzde 13,8 azalarak yaklaşık 5,9 bin ton, kırmızı mercimek yüzde 22,5 azalarak 310 bin ton, yumru bitkilerden patates ise yüzde

Türkiye'nin toprak varlığı ve dağılımı (Milyon hektar)

5,2 azalarak yaklaşık 4,6 milyon ton olarak gerçekleşti. Yağlı tohumlardan ayçiçeği üretimi yüzde 0,8 azalarak 2 milyon 467 bin ton olurken susam üretimi yüzde 5,3 azalarak 17, 4 bin tona geriledi. Soya üretimi değişim göstermeyerek 140 bin ton oldu.

Tütün üretimi yüzde 14,4 azalarak 80 bin 200 ton, şeker pancarı üretimi ise yüzde 10,6 azalarak 18,9 milyon ton olarak gerçekleşti. Kütlü pamuk üretimi yüzde 4,9 artarak 2 milyon 570 bin ton olarak gerçekleşti.

SEBZE ÜRETİMİ TEHLİKE SİNYALİ VERİYOR

Sebze ürünleri üretim miktarı 2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2,6 azalarak yaklaşık 30 milyon ton oldu.

Sebze ürünleri alt gruplarında üretim miktarları incelendiğinde, yumru ve kök sebzeler yüzde 2,5, meyvesi için yetiştirilen sebzeler yüzde 2,9 azala-

Türkiye'nin 2010 yılında tarım basılası 52 milyar 592 milyon dolar iken, 2018'e gelindiğinde 42 milyar 517 milyon dolara gerilediği görülüyor.

lırken, başka yerde sınıflandırılmamış diğer sebzeler ise yüzde 1,4 arttı.

Sebzeler grubunun önemli ürünlerinden, pırasada yüzde 21,5, havuçta yüzde 12,9, sakız kabakta yüzde 5,6 artış, kuru soğanda yüzde 9,4, sarımsakta yüzde 3,4, domateste yüzde 4,7, kavunda yüzde 3,3 azalış oldu. Çarliston biber üretiminde yüzde 25,9,

dolmalık biberde yüzde 5,6 ve sivri biber üretiminde ise yüzde 1,6 düşüş yaşandı. Taze fasulye üretimi yüzde 7,8 düşerek 581 bin tona gerilerken, patlıcan üretimi de yüzde 5,4 azalarak 836 bin ton oldu.

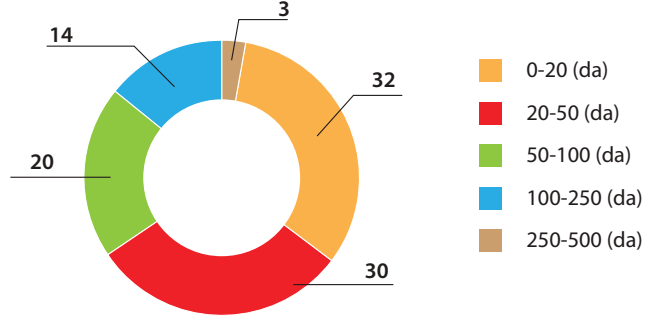
MEYVE ÜRETİMİ ARTTI

Meyveler, içecek ve baharat bitkileri üretim miktarı 2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 0,8 artarak yaklaşık 22,3 milyon ton olarak gerçekleşti. Meyveler içinde önemli ürünlerin üretim miktarlarına bakıldığında, bir önceki yıla göre elma yüzde 19,6, nar yüzde 7, çilek yüzde 10,2 arttı, kayısı yüzde 23,9, üzüm yüzde 6,4 azaldı. Turunçgil meyvelerinden portakal üretimi yüzde 2,6 azalırken, mandalina yüzde 6,4 arttı, sert kabuklu meyvelerden fındık üretimi ise yüzde 23,7 azaldı. Dut üretiminde yüzde 10,4 azalış, muz üretiminde ise yüzde 35,2 artış oldu. Zeytin üretimi

Türkiye'de Üretici Örgüt Çeşitliliği (TRGM 2018)

Örgüt Türleri	Sayısı	Üye Sayısı	Mevzuat Sayısı
Kooperatifler	12.348	4.004.095	6
Birlikler	2.067	1.660.241	6
Toplam	14.415	5.664.336	12

Türkiye bitkisel tarım işletmelerinin arazi varlıklarına göre dağılımı (%)

yüzde 28,5 azalarak 2,1 milyon tondan 1,5 milyon tona geriledi.

ÇARE YENİLENEBİLİR ENERJİDE Mİ?

Öte yandan gıda savaşlarının kıskaçında yer alan Türkiye'nin yenilenebilir enerjiye yatırımı artırarak, sürdürülebilir tarım politikası oluşturabileceği belirtiliyor. Türkiye'de enerji üretimi içinde yenilenebilir enerjinin payı artmaya devam ediyor. Son yıllarda bu payın yüzde 30'lara ulaştığı öngörülüyor. Bu artışla birlikte yenilenebilir enerjinin bileşenlerinde rüzgâr enerji santrali (RES), jeotermal enerji santrali (JES) ve güneş enerji santrali (GES) yatırımlarının öne çıktığı görülüyor. Yenilenebilir enerjinin en önemli kaynaklarından biri olan rüzgâr enerjisi hızla yükseliyor. Globalde 2000 yılında 17.4 GW olarak gerçekleşen rüzgâr enerjisinden elektrik üretimi,

2015 yılında 432 GW oldu. 2030 yılında üretimin bin 749 GW'a ulaşması bekleniyor. 2016'da rüzgâr enerji santrallerinin kurulu gücü 5 bin 738 MW iken, 2017 yılının son çeyreği itibarıyla 6 bin 353 MW'a ulaştı. Türkiye'nin 48 bin MW'lık rüzgâr enerjisi potansiyeli bulunuyor. Türkiye yüzölçümünün yüzde 1.3'üne denk gelen bu alan, rüzgâr enerjisinin verimli kullanılabilmesi için avantajlı bir coğrafyaya sahip olduğumuzu ifade ediyor.

GÜNEŞ ENERJİSİ YATIRIMLARI

Güneş enerjisinde de büyük potansiyel barındıran Türkiye'de şebekeye bağlı güneş enerjisi üretiminin toplam tüketime katkısı yüzde 2.5'e ulaştı. Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlası'na (GEPA) göre Türkiye 2 bin 737 saat yıllık toplam güneşlenme süresi ve bin 527 kWh/m2 yıllık ortalama güneş enerjisi miktarı ile bu enerjiden çok daha verimli yararlanabilecek durumda. Ayrıca güneş panellerindeki maliyet düşüşü ve panel verimliliğinin artması güneş enerjisi yatırımlarına hız kazandırdı.

2014'te sadece 40 MW olan güneş enerjisi elektrik üretimi, 2017 yılının son çeyreğinde 2 bin 60 MW'a ulaştı.

Günümüzde dünya nüfusunun yüzde 54'ünün yaşadığı kentler küresel sera gazı emisyonlarının yüzde 70'inden sorumlu.

Kentler bir yandan da sahip olduğu eğitilmiş nüfus ve teknolojik alt yapısıyla çözümün de önemli bir aktörü konumunda. Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi, Yeşil Düşünce Derneği ve Yeşil Avrupa Vakfı'nın birlikte yürüttüğü 'Yeşil İklim, Yeşil Ekonomi' projesinin ana çıktısı olan 'İklim İçin Yeşil Ekonomi Politikaları' raporunda kentlerde iklim değişikliğiyle mücadele için önerilen çözümler şu başlıklar altında özetleniyor. Saçaklanmış değil kompakt kentler ve iklim dostu kentsel dönüşüm; kentsel ulaşımında toplu taşımaya ve motorlu araçlar dışındaki yöntemlere öncelik; daha çok geri dönüşüm, daha az kentsel atık; akıllı, enerji etkin ve pasif binalar ve kentsel yeşil alan sistemleri. Rapora göre bu mücadele yöntemleri arasında binalarda enerji verimliliği ve pasif binalar özellikle öne çıkıyor. Pasif binalar ısınma için metrekare başına 1.5 metreküpten daha az doğalgaza (ya da 15 kWh enerjiye) ihtiyaç duyuyor.

Uygun tasarım ve ek uygulamalar-

TÜRKİYE'NİN TARIMSAL ALT YAPI ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER

- Çok sayıda aile işletmesinin varlığı
- Güçlü toplulaştırma iradesi
- Güçlü kurumsal kapasite
- Agroekolojik zenginlik
- Güçlü mekanizasyon ve bilişim altyapısı
- Tarımsal sigorta sisteminin varlığı

ZAYIF YÖNLER

- İşletme ve parsellerin küçük ölçekli olması
- Çok hisseli işletme yapısı
- Zayıf ve engebeli toprak yapısı
- Tarımsal nüfusun yaşlanması
- Etkin olmayan üretici örgütlenmesi
- Doğal risklerin çokluğu ve çeşitliliği

FIRSATLAR

- Sermayenin tarımda yatırım yapma isteği
- Nitelikli genç nüfusun varlığı
- Genç girişimcilere kamu desteği
- Uluslararası tarım anlaşmaları
- Miras hukukunda yapılan düzenlemeler
- Kırsal Kalkınma kurum ve programları

TEHDİTLER

- Küresel iklim değişikliği
- Düzensiz ve yetersiz yağış rejimi
- Su kaynaklarının verimli kullanılmaması
- Tarım topraklarının bilinçsiz kullanımı ve erozyon
- Tarım alanlarında yapılaşma
- Tarım alanlarının yüksek rant değeri

la ev içi ısıtma ve soğutma için gereken enerji miktarının yüzde 90 düşürülebileceği kaydediliyor. AB ülkelerinde 2019'dan itibaren tüm yeni yapıların pasif ev standardına uygun olarak inşa edilmesi zorunluluğu getirildiği belirtiliyor. Ayrıca söz konusu raporda pasif bina konseptinin Türkiye'de de yaygınlaştırılmasının iklim değişikliğiyle mücadelelenin yanı sıra enerji ithalatını da azaltmada önemli bir role sahip olabileceğine dikkat çekiliyor.

10 MİLYAR DOLARLIK ENERJİ TASARRUFU SAĞLANABİLİR

Enerji verimliliğinde ise alınacak önlemler bu süreçte önem kazanıyor. 2023 yılına kadar yüzde 10'luk bir enerji tasarrufu sağlama hedefi doğrultusunda uygulama çabalarını yoğunlaştıran Türkiye'de, tek seferlik münferit pilot yatırımlardan, güçlü kurumları, amaca özel oluşturulmuş sürdürülebilir finansman mekanizmalarını ve yetkin bir özel sektörü içeren ulusal düzeyde programlara geçilmesi gerekliliğine dikkat çekiliyor.

Uzmanlar, sadece enerji verimliliği konusunda faaliyet gösterecek, özel sektör için kaldırılacak etkisi oluşturacak, istikrarlı finansman kaynakları olacak ve hissedarlarına karşı hesap verecek bağımsız bir kurumun kurulmasıyla hedeflere ulaşabileceğini vurguluyor.

Konutlarda ise enerjinin verimli kullanılması ile kayda değer tasarruflar sağlanabiliyor. Küresel enerjinin üçte birini tüketen ve sera gazı emisyonu (GHG) en yüksek sektör konumundaki konut sektörü, su kullanımının yüzde 12'sinden ve katı atık oluşumunun yüzde 40'ından olmak üzere küresel kaynak tüketiminin üçte birinden sorumlu. Türkiye'deki 16 milyonun üzerinde yalıtımsız konutta, ısı yalıtımının uygulanması ile yıllık 10 milyar dolarlık enerji tasarrufu sağlamak mümkün. Ayrıca, yeşil konutların

inşa edilmesi ve yoğun miktarda enerji ve kaynak tüketen mevcut konut stokunun yenilenmesi ile yüksek oranda tasarruf elde edilebileceğini vurgulayan uzmanlar, diğer taraftan Kentsel Dönüşüm projesi kapsamında yenilenmesi beklenen 6.7 milyon konutun tamamının yeşil ve enerji verimli olması durumunda 2023 yılına kadar Türkiye'de yaklaşık 25 milyar dolarlık enerji ve su tasarrufu yapılabileceğinin altını çiziyor.

Global olarak bir bilinç oluşturulması ve uygulanacak tüm strateji ve politikalarda hükümetlerin kararlı bir duruş sergilemesi emisyonların düşürülmesinde kilit rol oynuyor. Bu kapsamda 2020 yılı sonunda yürürlüğe girerek Kyoto Protokolü'nü yürürlükten kaldırması beklenen Paris Anlaşması (PA), 197 ülke tarafından kabul edilen küresel nitelikte bir anlaşma olarak dikkat çekiyor. PA'da nihayet tüm tarafların emisyon azaltımını konusunda yükümlülük alması kabul edildi. Ancak, bu azatım yükümlülüğünde gelişmiş ülkelerin daha fazla azatım taahhüdü alması ve mutlak azatım yapması istenirken, gelişmekte olan ülkelerin ise 'ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluk' ilkesi gereği mevcut kapasitelerine göre bir azatım yapması bekleniyor.

2020 YILINA KADAR 100 MİLYAR DOLAR GEREKİYOR

2050 sonrası için ise öncelikle gelişmiş ülkelerin sıfır emisyon sağlayacak konuma gelmeleri isteniyor. Anlaşma ile küresel seviyede ortalama sıcaklık artışının 1.5 ila 2 derece arasında sınırlandırılması, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı önlemler alınması ve sera gazları salımını azaltan çevreci ve sürdürülebilir ekonomilerin desteklenmesi amaçlanıyor.

Söz konusu anlaşma ile gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkelere 'düşük- karbonlu ve iklimle dirençli' kalkınmayı sağlayacak

dönüşümü gerçekleştirilmesi için gerekli olan iklim finansmanı, teknoloji ve kapasite geliştirme desteği sağlamaları gerekiyor.

Bu anlamda gelişmiş ülkelerin 2020 yılına kadar gelişmekte olan ülkelere 100 milyar dolar iklim finansmanı sağlamaları ve 2020 sonrası için bu rakamın daha üstünde finansman sağlaması isteniyor. Türkiye ise anlaşmayı meclisinde onaylamayan son 23 ülke arasında. 22 Nisan 2016'da ise Paris İklim Anlaşması'nı, gelişmekte olan bir ülke olarak imzaladığını duyuran Türkiye, yardım alacak ya da yapacak ülke ayrımını ise 'gelişmiş' ve 'gelişmekte' olan ülke ifadeleriyle yapan Paris Anlaşması'nda gelişmiş ülke kategorisinde görülüyor.

Türkiye, gelişmekte olan bir ülke olmasına rağmen, UNFCCC'de gelişmiş ülke grubunda olduğu için Paris An-

laşması'nın öngördüğü yardımlardan faydalanamıyor. Paris İklim Anlaşması halen TBMM'de onaylanmadığı için Türkiye henüz resmi olarak anlaşmanın tarafı değil. Bu sürece dair hem devletin hem de toplumun iklim değişikliğine cevap vermek için hazırlanması gerektiğine işaret eden uzmanlar, devletin tüm kamu yatırım politikalarının iklim değişikliğine uygun yeniden tasarlanması için bölgesel ve ulusal kalkınma planları, çevre düzeni planları ve her ölçekteki kent planlarının acilen revize edilmesi gerektiğini söylüyor. Sürdürülebilir kalkınma adına özel sektörde de son yıllarda çok önemli çalışmalar gerçekleştiriliyor.

Türkiye'de bu konudaki bilinç giderek artıyor. Özellikle tüketicilerin bu konularda talepte bulunması hem özel hem de kamu şirketlerinin enerji,

sürdürülebilirlik ve çevre konularına yatırım yapmasını ve bu konularda farklı projeler üretmesini sağlıyor. Kurumlar, uluslararası standartlara uygun bir şekilde iş süreçlerini gözden geçirirken, BIST Sürdürülebilir Endeksi gibi ölçütler firmaları sürdürülebilir çevre projeleri gerçekleştirmek adına teşvik ediyor.

Gelecek yıllarda bu tip çalışmaların artması ve daha fazla firmanın doğal sermayelerin korunmasıyla ilgili sorumluluklarını yerine getirmesi bekleniyor. Bunu yaparken STK'lar ve üniversiteler ile işbirliğinin daha fazla artırılmasının önemine vurgu yapan uzmanlar, ayrıca şirketlerin bu konularda rakip bilinci ile değil insanlığa bir fayda sağlama bakışıyla hareket ederek ortak projelere imza atmalarının kritik öneme sahip olduğunu belirtiyor.

Alaeddin Ceceli hayata gözlerini yumdu

1989 yılında Ankara Sanayi Odası'nın altıncı Yönetim Kurulu Başkanı olan Alaeddin Ceceli vefat etti. 1930 yılında Çankırı'nın Atkaracalar ilçesinde doğan ve dokuz yaşında Başkente gelen Alaeddin Ceceli, Ankara sanayisinin gelişmesinde önemli katkıları olmuştu.

Ankara Sanayi Odası'nın Yönetim Kurulu eski başkanlarından Alaeddin Ceceli vefat etti. Ankara'da 89 yaşında hayata gözlerini yuman Ceceli, 3 Eylül tarihinde Ahmet Hamdi Akseki Camii'nde kılınan öğle namazını müteakip memleketi olan Çankırı'nın Atkaracalar ilçesinde toprağa verildi.

Ankara Sanayi Odası'nın kuruluş yıllarının ardından yönetim organlarında aktif görev alan Ceceli, 1972 yılında Yönetim Kurulu üyesi oldu.

1989 yılında ASO'nun altıncı Yönetim Kurulu Başkanı olan Ceceli 1991 yılına kadar bu görevde bulundu. Ankara sanayisinin gelişmesinde önemli katkıları olan Alaeddin Ceceli, Ceceli Demir Sanayi'nin kurucusu ve Emek Boru firmasının Yönetim Kurulu Başkan

ı'ydı. Alaeddin Ceceli, ASO eski Meclis başkanlarından Şerafettin Ceceli'nin de babasıydı. Biz de Asomedy ailesi olarak merhuma Allah'tan rahmet, kederli ailesi ile yakınlarına ve de ASO camiasına başsağlığı dileriz.

1930 yılında Çankırı'nın Atkaracalar ilçesinde doğdu. Dokuz yaşında Ankara'ya geldi. Ankara Gazi Lisesi'ni bitirdikten sonra askere gitti. Lisede ve üniversitede okurken çıraklık yaptı. Askerlik dönüşü hukuk fakültesine başladı. Somyacılık yapan bir akrabasının yanında çıraklık yaparken işi öğrendi. Oradan demir işleri sektörüne geçerek kendi işini kurdu. İş hayatı ile okul birlikte gitmeyince okulu bıraktı. 1975 yılında Alaeddin Ceceli ticarethanesinin şirketleşmesi ile ortaya çıkan Ceceli

Demir Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de demir çelik ürünlerinin ticareti ve demir çeliğe dayalı sınıai faaliyetlerini sürdürdü. Daha sonra Emek Boru firması ile spiral boru üretimi yaptı.

Bakan Albayrak, ASO'da önerileri dinledi

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Toplantısı'na katıldı ve gündemdeki ekonomik gelişmeleri değerlendirdi.

Bakanlık olarak bugüne kadar açıkladıkları paketler ile aldıkları karar ve önlemlerin sonuçlarını paylaşan Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, ASO Başkanı Nurettin Özdebir ve Yönetim Kurulu üyelerinin ekonomiyle ilgili görüş, tespit ve önerilerini de dinledi. Bakan Albayrak'la birlikte toplantıya Hazine ve Maliye Bakan Yar-

dımcısı Nureddin Nebati de katıldı. Bakan Albayrak, daha sonra kişisel twitter hesabından yaptığı açıklamada da "Bugün Ankara Sanayi Odası yönetimi ile bir araya geldik. Üretim ve ihracat odaklı ekonomi politikalarımız çerçevesinde tüm süreçlerde sanayicimizi öncelemeyi ve desteklemeyi sürdüreceğiz" mesajını paylaştı.

ASO 9. Büyükelçilikler Resepsiyonu büyük ilgi gördü

Ankara Sanayi Odası'nın geleneksel hale gelen 9. Büyükelçilikler Resepsiyonu büyük ilgi gördü. Etnoğrafya Müzesi'nin bahçesinde gerçekleştirilen resepsiyonda ASO Başkanı Özdebir bir konuşma yaptı. Resepsiyonda dünyanın en büyük 250 müteahhidi arasında yer alan ASO üyesi firmalara başarı plaketleri de verildi.

Ankara Sanayi Odası'nın geleneksel hale gelen 9. Büyükelçilikler Resepsiyonu Etnoğrafya Müzesi'nin bahçesinde gerçekleştirildi. ASO Başkanı Nurettin Özdebir'in ev sahipliğinde gerçekleşen resepsiyona Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı, Ankara Valisi Vasip Şahin, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, Büyük Birlik Partisi Genel

Başkanı Mustafa Destici, CHP Genel Başkan Yardımcısı Faik Öztrak, MHP Genel Başkan Yardımcıları Emin Haluk Ayhan ve Yaşar Yıldırım, İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı Dr. Şenol Sunat, Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, Keçiören Belediye Başkanı Turgut Altınok, Mamak Belediye Başkanı Murat Köse, ATO Başkanı Gürsel Baran, ATO Meclis Başkanı Mustafa Deryal, Milletvekilleri, Büyükelçiler, yabancı

misyon temsilcileri, bürokratlar, ASO Meclis ve Komite üyeleri ile çok sayıda sanayici katıldı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Ankara Valisi Vasip Şahin ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı'nın açış konuşmalarını yaptığı resepsiyonda dünyanın en büyük 250 müteahhidi arasında yer alan 21 ASO üyesi firmaya başarı plaketleri de verildi.

ÖZDEBİR: RESEPSİYONUMUZA İLGİ BİZLERİ MUTLU EDİYOR

Resepsiyonun açış konuşmasını yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, "sekiz yıl boyunca yabancı misyon temsilcileri ile Ankara iş dünyasını bir araya getirdiğimiz bu davetlerimizde çok güzel iş birliklerinin geliştiğini gördük. Ayrıca güzel dostluklar oluştu. Bundan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Her geçen yıl resepsiyonumuza artan ilgi de bizleri ayrıca mutlu ediyor" dedi.

Ankara ile ilgili tespitlerde bulunan ASO Başkanı Özdebir şöyle konuştu:

"Ankara 93 Ar-Ge merkezi, 29 tasarım merkezi, yedi Teknoloji Geliştirme bölgesi (TGB) ve 13 Organize Sanayi Bölgesi ile Türkiye'nin diğer illerine göre önemli bir üstünlüğe sahiptir. Ankara'da 10'u vakıf, 8'i devlet üniversitesi olmak üzere toplam 18 üniversite bulunmaktadır. Girişimcilik ve yenilikçilik alanında bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği, fikri mülkiyet havuzu, işbirliği ve etkileşim, girişimcilik ve yenilikçilik kültürü, ekonomik katkı ve ticarileşme gibi göstergelerle yapılan endeks çalışmasında ilk 20'de yer alan beş üniversite Ankara'da bulunmaktadır. Nitelikli insan kaynağı açısından açık ara Türkiye'nin en avantajlı kenti Ankara'dır.

Ar-Ge çalışmalarının sonucunu gösterir nitelikte olan marka, patent, model ve endüstriyel tasarım tescilleri bakımından ise Ankara, İstanbul'dan sonra ikinci sırada gelmektedir. 2012-2017 yılları arasında Ankara'da ortalama 154 bin 609 patent tescilli ve ortalama 5 bin 448 endüstriyel tasarım ve marka tescilli gerçekleştirilmiştir.

Ankara 2018 yılında yaptığı 7,6 milyar dolarlık ihracatı ile Türkiye'de en çok ihracat yapan beşinci il konumundadır. 2018 yılında Türkiye'nin toplam savunma sanayi ürün ihracatının yüzde 47,6'sını Ankara tek başına gerçekleştirmiştir.

Ankara Türkiye'de bulunan savunma ve havacılık sanayisi firmalarının yaklaşık yüzde 60'na ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye'nin ilk 500 firması içerisinde yer alan 11 savunma ve havacılık sanayisi firmasının altısı Ankara'da yer almaktadır. Bu altı firma, sektörün toplam cirosunun yüzde 62'sini, ihracatının ise yüzde 71'ini oluşturmaktadır. Bununla birlikte Türkiye'nin toplam Çimento-Cam sanayii ihracatının yüzde 5,6'sını, İklimlendirme sanayii ihracatının yüzde 4,6'sını, demir-metal ürün ihracatının yüzde 4,5'ini Ankara tek başına gerçekleştirmiştir."

21 ASO ÜYESİNE PLAKET

ASO Başkanı Özdebir yurt dışı faaliyetleri ile dünyanın en büyük 250 müteahhidi arasında yer alan 21 ASO üyesine başarı plaketlerini takdim edeceklerini de belirtti. ASO Başkanı Özdebir, "ENR'nin (Engineering News Record Dergisi) yaptığı çalışmaya göre listede Türkiye bu yıl da 44 firmayla Çin'den sonra ikinci sırada yer

aldı. Ben hem listede yer alan üyelerimizin, hem de diğer firmalarımızın kurucuları, yöneticileri ve tüm çalışanlarını tebrik ediyorum" diye konuştu.

YAVAŞ: TEKNİKLERİMİZİ GELİŞTİRMEK İSTİYORUZ

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş da Ankara'nın dünyada 51 kardeş şehri olduğunu anımsatarak, "Yabancı misyon şefleriyle iş birliğinde akıllı kent tarım uygulamaları, ulaşım ve bilişim tekniklerimizi geliştirmek istiyoruz. Biz belediye olarak yabancı misyon şeflerine de hizmet veriyoruz. Onların da belediye başkanınız" dedi.

Yavaş, yurt dışı ziyaretlerinde ikili ticareti geliştirmek istediklerine işaret ederek, Ankara'dan yurt dışına daha fazla direkt uçuşların olmasını arzu ettiklerini aktardı.

ŞAHİN: ANADOLU BİR MÜZE COĞRAFYASI

Ankara Valisi Vasip Şahin de Ankara'nın Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet şehri olduğunu vurgulayarak, "Anadolu bir müze coğrafyası ama Ankara'daki

tarihi eserler birçok ülkede bulunanlardan daha fazla, dolayısıyla şehrimizin tarihi, kültürel ve sosyal gelişimini de tüm misafirlerimizin yaşamasını isterim. Siz bizim misafirimizsiniz öncelik sizin" diye konuştu.

Şahin, Ankara'nın dünyadaki birçok başkent kadar güvenli olduğunu belirterek, hem vatandaşlar hem de yabancı misafirler için güvenliği sağlamanın en önemli çalışmalarını olduğunu kaydetti.

KAYMAKCI: AB'DE KARARLILIK SÜRECEK

Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı ise "Türkiye, AB üyelik sürecine kararlılıkla devam edecek. Gümrük Birliği güncellenme müzakerelerinin bir an önce hızlandırılmasını bekliyoruz" dedi.

İş insanlarını bu anlamda desteklemeye devam edeceklerini aktaran Kaymakçı, "Türk Hava Yollarımız ülkemizi diğer ülkelerle bağlamaya devam edecek. Daha fazla iş insanları gelirse olmayan başkentlere de uçuşlar başlatabiliriz" diye konuştu. Kaymakçı, gelişmekte olan ülkelerde kalkınmaya destek verdiklerini anımsatarak, şunları kaydetti:

"Gelişmiş ülkelerle ticaretimizi daha da artırmak istiyoruz. Türkiye AB üyelik sürecine kararlılıkla devam edecek. Gümrük Birliği güncellenme müzakerelerinin bir an önce hızlandırılmasını bekliyoruz. Schengen bölgesine vatandaşlarımızın vizesiz seyahat etmeleri için son 6 maddeyi yerine getirme aşamasındayız. Bundan sonra vizesiz seyahatin önünde siyasi engel görmek istemiyoruz. İş insanlarımızın iş hacminin ve istihdamının artması için bu önemli bir adım."

Yerli tüneller açma makinesi üretim bandından indi

E-Berk AŞ'nin, Zemin Denge Basıncılı Tüneller Açma Makinesi EPB TBM'nin üretim bandından indirilmesi dolayısıyla Anadolu Organize Sanayi Bölgesi'nde bir tören düzenlendi.

E-Berk AŞ'nin, TÜBİTAK desteğiyle geliştirdiği Zemin Denge Basıncılı Tüneller Açma Makinesi EPB TBM üretim bandından indirildi. Bu amaçla yapılan törene Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, ASO Meclis Başkanı Celal Koloğlu, ASO Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri ile sanayiciler ve çok sayıda davetli katıldı.

Törende bir konuşma yapan E-Berk Yönetim Kurulu Başkanı ve ASO Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Savaş Özudođru, yaptıkları üretimle Türkiye'yi dünyada tüneller açma makinesi üreten sekizinci ülke konumuna getirdiklerini belirtti. Özudođru, Ergene Havzası Koruma Eylem Planı çerçevesinde yürütülen proje için TÜBİTAK desteği ile ürettikleri makinenin yaklaşık 12 bin parçadan oluştuğunu ve 120 ton ağırlığında olduğunu ifade etti.

"TÜNELLER AÇMA MAKİNESİ STRATEJİK ÖNEME SAHİP"

Günlük ortalama 20 metre kazı performansı sergileyecek 60 metre uzunluğundaki makinenin toplamda 2 bin 500 metrelik bir kazı gerçekleştireceğini belirten Özudođru, üretimde yüzde 54 yerlilik oranına ulaştıklarını da sözlerine ekledi.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir de söz konusu tüneller açma makinesinin stratejik öneme sahip olduğunu söyledi.

Türkiye'nin kuzey-güney aksında kara yolları ve raylı sistemlerin yapımı, havzalar arası su transferleri için bu makinelerle çok daha fazla ihtiyaç duyulduğunu vurgulayan Özdebir, "15 Temmuz öncesi TÜBİTAK'tan bu tür destekleri almakta çok zorlandık ama sonrasında gerçek manada yanımızda bulduk, bunun için kendilerine çok teşekkür ediyorum" dedi.

ASO Başkanı Özdebir, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank tarafından açıklanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi belgesinin çok doğru bir içeriğe sahip olduğunu da hatırlatarak, şunları söyledi: "Bugün sanayi odası başkanı olarak şunu söylemeliyim, belgede bugüne kadar gördüğüm ve duyduğum en doğru hedefler konuşmuş, en doğru araçlar önerilmiş. Ama işimiz çok fazla, sanayinin GSMH'daki oranını düşmesiyle beraber mevzi kaybetmiştik. Ülkemizin üretim gücünün katlanarak artabilmesi açısından gerek politika, gerek araçlarıyla beraber son derece önemli bir belge."

E-Berk tarafından üretilen tüneller açma

makinesinin sanayi strateji belgesindeki hedeflere uygun bir ürün olduğuna dikkat çeken ASO Başkanı Özdebir, "Umuyor ve inanıyorum ki bu firmamız ürünlerini daha da geliştirecek, İstanbul boğaz geçişi gibi yatırımları yapabilecek bir kapasiteye ulaşacaktır. Hem ülkem adına, hem Ankaralı sanayiciler adına E-Berk'in yönetici ve çalışanlara teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyorum" dedi.

Türkiye'nin 17 senede ulaştırma ve alt yapı yatırımlarında çağ atladığını belirten Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank da Avrasya Tüneli ile kıtaların birbirine bağladıklarını, Ovit Tüneli ile bölgeleri birbirine bağladıklarını, sulama tünelleriyle de kurak ovaları suyla buluşturduklarını dile getirdi.

“Türkiye ekonomisine olan güvenin tesis edilmesi önemli”

2020-2022 Yeni Ekonomi Programı'nı değerlendiren Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, “Sürdürülebilir bir enflasyon ve faiz düzeyinde Türkiye ekonomisine olan güvenin tesis edilmesi çok önemlidir” diye konuştu.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan 2020-2022 Yeni Ekonomi Programı'nı değerlendirdi.

ASO Başkanı Özdebir, “Açıklanan program bir yandan geçen senenin muhasebesini içerirken, aynı zamanda önümüzdeki döneme ilişkin projeksiyonlar sunması açısından önemlidir” diye konuştu.

ASO Başkanı Özdebir, şöyle devam etti: “2019 yılı için öngörülen 53 eylemin yüzde 75'inin tamamlanmış olması YEP'in etkin bir şekilde uygulanmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Geçen senenin YEP'inde “dengelenme, disiplin, değişim” olarak üç ayaklı modelin dengelenme kanadında aradan geçen bir yıl sonunda ciddi bir performans sergilenmiştir. Disiplin kanadında Ağustos ayından itibaren kamu tarafından gözle görülür bir iyileşme söz konusudur. Harcamalarda frene basan kamu, gelir tarafında, özellikle vergi tahsilatında sorun yaşamaktadır.”

DEĞİŞİMİN ANAHTARI

Bunun çözümünün ekonomik büyüme ve güvenden geçtiğini kaydeden ASO Başkanı Özdebir, “Otomotiv ve konutta yeni finansman imkanları, Merkez Bankası'nın Temmuz ve Eylül aylarındaki faiz indirimleri sonrasında iç tüketimde bir hareketlenme beklenmektedir. Bugün Türkiye'nin faizleri

daha aşağı indirebilmesi, YEP'de belirlenen enflasyon hedeflerinin yakalanmasına bağlıdır” dedi.

“BASKI YARATACAK”

ASO Başkanı Özdebir sözlerini şöyle devam ettirdi: YEP'de ortaya konan ve Türkiye ekonomisindeki değişimin anahtarı olacak plan ve programların yerinde olduğu görünmektedir. Bütçe açığının milli gelire oranının yüzde 3'ün altında tutarken aynı zamanda büyümeyi destekleyecek bir model için kamu kaynaklarının, ithalatı değil yerli üretimi destekleyecek şekilde kullanılması gerekmektedir. Programın bu ayağının unutulmadığını görüyoruz. Aslında tercih edilen bu uygulama kısmi bir mali kurala geçişin önemli bir göstergesi olarak karşımıza çıkıyor. Diğer taraftan, bundan önceki programda ihracata dayalı bir büyüme politikası tercih edilirken, yeni programda iç talebe dayalı bir büyüme hedeflemiş, ancak bu uygulamanın enflasyon üzerinde bir baskı yaratacağı da unutulmamalıdır.

Kamu yatırımlarının ve teşviklerin etkinliğini takip eden uygulamalar ve kurumsal yapıların hayata geçirilecek olması da önemlidir. İmalat sanayinde önceliklendirilmiş alanların ön plana çıkarılması, ulusal verimlilik uygulamaları sürdürülebilir büyümenin anahtarları olacaktır. Kredi kanallarında yerli ve katma değerli üretime pozitif

ayrımcılık yapılması beklenmektedir. Mevzuatlarda yer alan ve büyümeyi engelleyebileceği düşünülen unsurların ayıklanacağını ifade edilmesi, büyüme hedeflerini tutturabileceğimizin işaretlerini vermektedir.”

“ÜRETMEK ZORUNDAYIZ”

Diğer yandan Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ikinci çeyrek büyüme rakamlarını değerlendirdi.

Jeopolitik ve politik risklerin ekonomik aktiviteleri önemli ölçüde etkilediği bir dönemden geçildiğini kaydeden ASO Başkanı Özdebir, “Küresel ekonomide kur ve ticaret savaşlarının da etkisiyle her geçen gün artan yavaşlama ibareleri, diğer yandan ülkemizde iç talepte daralmayla birlikte ortaya çıkan durgunluk büyümenin negatif olarak gerçekleşmesine neden olmuştur” dedi.

Ekonomide daralma hızında bir düşüş ortaya çıkarken, yatırımlardaki daralma hızının artmaya devam ettiğini belirten ASO Başkanı Özdebir şu açıklamalarda bulundu: “Ekonomi politika yapımcılarının hedefi, yatırımları teşvik eden reformları önceliklendirmesi olmalıdır. Enerji maliyetlerinin artması sanayicinin zaten daralan iç piyasada üretim yapabilme imkânlarını kısıtlamaktadır. Türkiye ekonomisi ancak üretim odaklı, yüksek katma değer yaratan ve ithalata bağımlı olmayan bir yaklaşımla sağlıklı bir büyümeye kavuşacaktır. Kalıcı ve sağlıklı bir büyüme için üretmek zorundayız.”

**“Zor bir süreçten geçiyoruz
ama ülkemiz bu süreci aşacak”**

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, “Bu süreci atlatabilirsek önümüzün çok açık olduğuna inanıyorum. Ürettiğimizi satacağız. Sizlerin sayesinde ülkemiz bu süreci aşacak” dedi.

İş ve İnşaat Makineleri Kümelenmesi (İŞİM) Ticaret Bakanlığı tarafından desteklenen dördüncü URGE Projesi'nin ihtiyaç analizi çalışmasının sonuçlarını, düzenlediği İhracat Yol Haritası Toplantısı'nda üyeleri ve paydaşlarıyla paylaştı.

Toplantıya Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir, OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın, OSTİM Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Yülek, İŞİM üyeleri ve çok sayıda paydaş kurum temsilcisi katıldı.

“İŞİM KÜMELENMESİNİ YAKINDAN İZLİYORUZ”

Toplantının açılışında bir konuşma yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, iş ve iş makineleri sektörünün sadece Ankara değil Türkiye açısından da çok

önemli bir sektör olduğunu vurguladı. İŞİM kümelenmesini bu nedenle yakından takip ettiğini dile getiren Özdebir, “Burada çok güzel işler yapıyorlar. Bu kümelenme ciddi bir bilinçlenme yarattı. Bu bilinçlenmeyle beraber de birçok şehirden, birçok sektörden insan, kümelendeki teknik bilgiyi kullanmak için buralara geldiler. Küme aynı zamanda bir pazar oluşturdu. Yabancı ülkelere gelen firmalar sektörle ilgili bir şey aradığı zaman İŞİM kümesine gelip piyasayla ilgili teknik bilgileri burada öğrendiler. Bu anlamda yapmış olduğunuz iş son derece kıymetli” dedi.

“EL BİRLİĞİ İLE İHRACATI ARTIRMALIYIZ”

Piyasalarda yaşanan sıkıntıya da de-

ğinen Özdebir, geçmiş dönemde birçok imalatçı firmanın üretimi bırakıp ithalatçı olduğunu vurgulayarak, “Şu an yaşamış olduğumuz sıkıntının temelinde o dönemdeki popülist politikalar var. Sanayi ihmal edildi. Herkes tüketime, ithalata yöneldi. Üretim yapanlar adeta cezalandırıldı. Bu süreci atlatabilirsek önümüzün çok açık olduğuna inanıyorum. Biz üretim yapacağız, ürettiğimizi satacağız. Zor bir süreçten geçiyoruz ama sizlerin sayesinde ülkemiz bu süreci aşacak. Üretiminin yüzde 35'ini ihraç edebilen firmalarımız bu süreçte daha rahatlar. Hem ülkemizin hem firmalarımızın geleceği ve sağlıklı büyüebilmesi, yaşanan dalgalanmalardan daha az etkilenmek için el birliği ile ihracatımızı artırmamız gerekiyor” diye konuştu.

ASO, gazileri yalnız bırakmadı

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Gazi Haftası nedeniyle terörle mücadele sırasında yaralanan gazileri ziyaret etti. Gaziler Fizik

Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde düzenlenen ziyarette ASO Başkanı Özdebir, gazilere özel olarak hazırlanan eşofmanları takdim etti.

Uganda'dan Ankaralı sanayicilere yatırım çağrısı

ASO'da Ankaralı sanayicilerle biraraya gelen Uganda Büyükelçisi Stephen Mubiru ülkelerinin tarımsal üretim ve madencilik sektörü açısından önemli bir potansiyele sahip olduğunu kaydederek, Türk yatırımcılarla işbirliği yapmak istediklerini açıkladı.

Uganda Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Stephan Mubiru ülkesinden gelen çok sayıda işadami, parlamenter ve bürokratla birlikte ASO'da Ankaralı sanayicilerle biraraya geldi ve Uganda'ya yatırım çağrısında bulundu.

ASO'da gerçekleşen toplantıya ASO Başkan Yardımcısı Seyit Ardiç, Uganda Büyükelçisi Stephen Mubiru, AK Parti Ankara Milletvekili ve Parlamentolar Arası Uganda Dostluk Grubu Başkanı Nevzat Ceylan, DEİK/Türkiye-Uganda İş Konseyi Başkanı ve ASO Yönetim Kurulu Üyesi Ercan Ata, Uganda Parlementsos Dış İlişkiler Kurulu Başkanı Hon Katutamu Hood, Uganda heyeti ve ASO üyesi sanayiciler katıldı.

Toplantının açılışında konuşan ASO Başkan Yardımcısı Seyit Ardiç, Ankara sanayisi, ASO 1 ve 2. OSB başta olmak üzere Ankara'daki OSB'lerle ilgili genel bir bilgi verdi.

Ankara'nın yüksek teknoloji içeren katma değeri yüksek ürünler ürettiğini, rekabetçi firma ve ihracatçıların olduğu bir kent olduğunu söyleyen Ardiç, "2018 yılı verilerine göre Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içerisinde 39 Ankara firması yer almaktadır. Türkiye'nin

ilk 1000 ihracatçı firması arasında da 44 Ankara firması bulunmaktadır. Ankara, müteahhitlik, madencilik, iş makineleri ve savunma sanayi gibi güçlü sektörleri ile ön plana çıkmaktadır. Savunma sanayinin oluşturduğu altyapı ve talep sonucu makine ve metal sanayi başkentin ekonomisinde önemli bir seviyeye ulaşmıştır" diye konuştu.

"AFRİKA VİZYONU İÇİNDE UGANDA'NIN ÖZEL YERİ VAR"

DEİK/Türkiye-Uganda İş Konseyi Başkanı ve ASO Yönetim Kurulu Üyesi Ercan Ata ise Türkiye'nin Afrika vizyonu içinde Uganda'nın özel bir yeri bulunduğunu belirterek, "Uganda'nın sahip olduğu kaynakların ekonomiye kazandırılmasına her türlü katkıyı vermeye hazırız. Uganda ile olan dış ticaret hacmimizin İş Konseyi olarak önümüzdeki dönemde daha artması için gerekli çalışmalar yapılmasını planlıyoruz" dedi.

AK Parti Ankara Milletvekili ve Parlamentolar Arası Uganda Dostluk Grubu Başkanı Nevzat Ceylan da iki ülke büyükelçiliklerinin sadece birkaç yıl önce açılmış olmasına rağmen ülkeler arasında çok iyi ilişkiler kurulduğunu belirtti.

Uganda Büyükelçisi Stephen Mubiru de ülkelerinin tarımsal üretim ve madencilik sektörü açısından önemli bir potansiyele sahip olduğunu kaydederek, Türk yatırımcılarla işbirliği yapmak istediklerini bildirdi. Türk işadamlarını ülkelerine yatırıma davet eden Büyükelçi Stephen Mubiru, "Uganda ekonomik ve siyasi anlamda istikrarlı bir ülke. Tarım, altın, petrol, doğalgaz, su ürünleri ve turizm alanlarında çok geniş kaynaklara sahip. İki ülke arasında karşılıklı ortaklıklar kurmak istiyoruz. Ankaralı firmalarının da ülkemizde yatırım yapmasını bekliyoruz. İki ülke arasında ki ticaret hacmini hep birlikte geliştirmemiz gerekiyor" dedi.

Uganda Parlementsos Dış İlişkiler Kurulu Başkanı Hon Katutamu Hood ise iki ülke arasında imzalanan işbirliği anlaşmasının uzun süredir mevcut olan ticari ilişkileri güçlendirdiğini belirtti. İki ülke arasında ki ekonomik ve ticari ilişkileri güçlendirmek istediklerini dile getiren Hood, "Uganda'nın yabancı yatırımlara kolaylıklar tanıyordığını, özel sektörü teşviklerle desteklediğini söyledi.

Hood, Ankaralı yatırımcıları Uganda'ya davet etti.

“KOBİ’lerin gücü artırılmalı”

ASO Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Savaş Özüdoğru KOBİ’lerin rekabet gücünün artırılmasının ülkelerin gündemindeki konulardan olduğunu dile getirdi.

Ankara Sanayi Odası, Ankara Ticaret Odası, Türkiye Bilişim Derneği ve KOSGEB iş birliğiyle düzenlenen 3. KOBİ’ler ve Bilişim Kongresi Ankara’da gerçekleştirildi.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu konferans salonunda düzenlenen kongrenin açılışında ASO Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Savaş Özüdoğru, Türkiye Bilişim Derneği Genel Başkanı Rahmi Aktepe, KOSGEB Başkan Yardımcısı Recep Kılınç Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan birer konuşma yaptı. Kongrenin açılışında konuşan ASO Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Savaş Özüdoğru da verimliliğin akıllı çalışmadan geçtiğine değindi.

Özüdoğru, “Yeni fikirler, teknolojik yenilikler ve iş modelleri, girdilerin daha iyi bir şekilde birleştirilmesi yoluyla daha fazla çıktı elde edilerek verimlilik artışına yol açacak ve gelecek 50 yılda ekonomik büyüme ile refahın temel itici gücü olacaktır” diye konuştu.

“TEKNOLOJİK DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM YAKALANMALI”

KOBİ’lerin rekabet gücünün artırılmasının ülkelerin gündemindeki konulardan olduğunu dile getiren Özüdoğru, “Ülkemiz tarafından benimsenen kalkınma hedefleri ve politikalar, KOBİ’lerimizin yenilikçilik ve kurumsallaşma ile yeni teknolojilere uyum sağlama konusun-

da yaşadıkları sorunların giderilmesine yardımcı olacak ve küresel rekabet ortamında gerekli teknolojik değişim ve dönüşümü yakalamalarına imkan sağlayacaktır” değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye-İngiltere ilişkileri masaya yatırıldı

Birleşik Krallık’ın Avrupa Birliği’nden çıkış sürecinin (Brexit) Türkiye-İngiltere ilişkileri hakkındaki olası etkileri hakkında ASO üyelerini bilgilendirmek amacıyla Ticaret Bakanlığı işbirliğinde Brexit Uygulamaları Bilgilendirme Toplantısı düzenlendi.

Açılışı Genel Sekreter Doç. Dr. Yavuz Cabbar ve Ticaret Bakanlığı, AB Dışı Ülkeler ve STA Koordinasyon Dairesi Başkanı Elif Gürsoy tarafından yapılan toplantıya üye-

ler ve İngiltere ile ticari faaliyette bulunan firma temsilcileri katıldı.

Toplantıda, Ticaret Uzmanı Ayşe Pelin Yalçın “İngiltere’de Brexit’e İlişkin Son Gelişmeler ve Brexit Kapsamında Ülkemizce Yapılan Faaliyetler”, Ticaret Uzmanı Duygu Yaygır “Brexit Kapsamında Teknik Mevzuat Düzenlemeleri” ve AB Uzmanı Ahmet Şevket Dayıoğlu “Brexit Kapsamında Gümrük Düzenlemeleri” konularında katılımcıları bilgilendirdi.

Üyeler, Dahilde İşleme Rejimi’nde bilgilendirildi

Ankara Sanayi Odası, İhracat Destek Ofisi faaliyetleri kapsamında üyelerin Dahilde İşleme Rejimi hakkında bilgilendirilmesi amacıyla, Ticaret Bakanlığı ile işbirliği içerisinde Zafer Çağlayan Meclis Salonu’nda, makine, otomotiv, çelik konstrüksiyon, pompa-jeneratör ve elektrik-elektronik alanlarını kapsayan bir bilgilendirme toplantısı yaptı. Özellikle makine, otomotiv, çelik konstrüksiyon, pompa-je-

neratör ve elektrik-elektronik alanlarında faaliyet gösteren üye ve firma temsilcileri tarafından katılım sağlanan toplantıda, Ticaret Bakanlığı Ticaret Uzmanı Ahmet Küçükcaslan Dahilde İşleme Rejimi hakkında bilgilendirici bir sunum gerçekleştirdi. Ardından ticaret uzmanı Uğur Yalçın ve Küçükcaslan katılımcıların uygulamada karşı karşıya kaldıkları soruları cevapladı ve açıklamalarda bulundu.

“21. yüzyılda ülkeler değil şehirler yarışıyor”

İş Makinaları Derneği'nin Genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısı'na katılan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, “Şehirler artık belli alanlarda ihtisaslaşmaya çalışıyorlar. 21. yüzyıl aslında ülkelerin değil şehirlerin yarıştığı bir yüzyıl” dedi.

İş Makinaları Derneği'nin (IMDER) Genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısı Başkent Organize Sanayi Bölgesi'nin ev sahipliğinde yapıldı. ASO Başkanı Özdebir toplantıda yaptığı konuşmada, makine sektörünün sadece Ankara değil Türkiye açısından da çok önemli olduğunu vurguladı. ASO Başkanı Özdebir şunları söyledi: “Türkiye gibi oldukça sınırlı kaynaklar ile rekabetçi üretim yapmak durumunda olan bir ülkenin, kaynaklarını, verimliliği ve yenilikçiliği hızlı bir şekilde artıracak alanlara sarf etmesi gerekmektedir. İş makineleri sektörü kay-

nak verimliliği ve teknolojik düzeyi ile hem Ankaramız hem de Türkiye açısından öne çıkmaktadır. Bu yönüyle kaynakların iş makineleri sektörünün gelişmesi için kullanılması yerinde olacaktır.” “21.yüzyıl aslında ülkelerin değil şehirlerin yarıştığı

bir yüzyıl” diyen Özdebir, “Almanya’da da sanayicilere odaklanan merkezler oluşturulmaya çalışılıyor.

Şehirler belli alanlarda ihtisaslaşmaya çalışıyorlar. Bu aynı zamanda ülkenin gelişmesi, sektörlerin gelişmesi açısından son derece

önemli bir hareket. Bu anlamda da sayın başkanım, belediyemize de önemli işler düşüyor. Bu şehirde yaşayan insanların, sanayicilerin, ticaret yapanların ödemiş oldukları vergilerden belediyelerimiz pay almaktadırlar” diye konuştu.

“Yan sanayi olmaktan kurtulmalıyız”

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, “Şehirler artık belli alanlarda ihtisaslaşmaya çalışıyorlar. 21.yüzyıl aslında ülkelerin değil şehirlerin yarıştığı bir yüzyıl” konuştu.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, yerli ve milli firmaları, savunma sanayii, sivil havacılık ve uzay sektörlerinde üretim yapmaya teşvik etmeye yönelik faaliyet yürüten Savunma, Havacılık ve Uzay Kümelmesi Derneği'nin (SAHA İstanbul) Ankara Ofis açılışına katıldı.

İvedik Teknopark'ta açılan Saha İstanbul'un Ankara Ofis açılışında konuşan ASO Başkanı Özdebir, havacılık sanayinin özel ve yüksek teknolojilerin kullanıldığı, müthiş bir malzeme bilgisine ihtiyaç duyulan önemli bir alan olduğunu belirtti. Havacılık sanayisinde çalışan firmalarımızın artması gerektiğini dile getiren Özdebir, “Ülke olarak havacılık sanayinde gelmiş olduğumuz noktayı ve firmalarımızı hepimiz biliyoruz. Ama

yedek parça üretmekten, yan sanayi olmaktan, metali kazımdan kurtulup bizim tasarıma da geçebilmemiz lazım. KOBİ'lere de bu kabiliyeti ve altyapıyı hazırlamamız lazım. İnşallah kendi milli uçarımıza da yaparak daha iyi bir olgunluk seviyesine ulaşmış olacağız” dedi.

“ENERJİ KORİDORUYUZ”

Zor ve kıymetli bir coğrafyada yaşadığımızı belirten Özdebir, “Diğer ülkelere nasip olmayan dört mevsimi yaşayabiliyoruz. Ama bunların dışında özellikle içinde bulunduğumuz çağda, dünyanın ağırlık merkezi olan bir kara parçasının üzerinde yaşıyoruz. Dünyada üretilen enerji kaynaklarının çok büyük bir kısmı bizim ülkemizin doğusunda, tüketiciler ise batısında. Bu anlamda bir ener-

ji koridoruyuz. Aynı zamanda kültürler arasında bir köprüyüz. Yani dünyada ne oluyorsa politik olaylardan etkilenen ve dengeleri değiştirecek tek güç olarak ülkemizi görüyorum. Bu anlamda bize bu değeri yüklemiş olan görevler de var. Bu görevlerin başında da milli bağımsızlığa sahip olabilmemiz var. Bunun için milli ve yerli ürünlerimiz, silahlarımız, platformlarımızın olması lazım gerekir” dedi.

“Ticarette küreselleşme kaçınılmaz”

Türkiye’nin Küresel ve Bölgesel Değer Zincirlerine Entegrasyonu: Basamakları Çıkmak isimli panelde konuşan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, “Ticarette küreselleşme tüm ülkeler açısından kaçınılmaz bir hal almıştır” diye konuştu.

İslam Kalkınma Bankası (İKB) ve TEPAV tarafından ortaklaşa düzenlenen “Türkiye’nin Küresel ve Bölgesel Değer Zincirlerine Entegrasyonu: Basamakları Çıkmak” başlıklı panel TEPAV’da yapıldı.

Moderatörlüğünü TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi Direktörü Bozkurt Aran’ın yaptığı panelde, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Başkent Üniversitesi İktisat Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Seda Köymen Özer, İKB Strateji ve Dönüşüm Departmanından Mustafa Yağcı,

Türk Eximbank Genel Müdür Vekili Enis Gültekin ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürü Kemal Çağatay İmirgi yer aldı.

“TİCARET BİÇİM DEĞİŞTİRİYOR”

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir panelde yaptığı konuşmada “küresel değer zincirleri” olarak tanımlanan ve sınır ötesi üretime dayalı yeni bir uluslararası üretimin ortaya çıkmasıyla ticaretin biçim, hacim ve kompozisyo-

nunun değiştiğini söyledi. Bu durumun, üretimi artırmak ve yatırımları çekebilmek için rekabet etmelerine rağmen ülkeleri birbirlerine daha fazla bağımlı hale getirdiğini belirtti.

“Ticarette küreselleşme tüm ülkeler açısından kaçınılmaz bir hal almıştır” diyen ASO Başkanı Özdebir şöyle devam etti: “Son zamanlarda yüksek sesle dile getirilen yerli ve milli üretimin yapılması gerekliliği kesinlikle ciddi bir biçimde üzerinde durulması gereken bir konudur.”

Macaristan Su Teknolojileri Tanıtım Toplantısı yapıldı

Macaristan Büyükelçiliği ve ALX’in iş birliğinde gerçekleştirilen “Macaristan Su Teknolojileri Tanıtım Toplantısı”, Oda üyesi firmalar ile Genel Sekreter Doç. Dr. Yavuz Cabbar ve Macaristan Ankara Büyükelçisi Viktor Matis’in katılımı ile yapıldı.

Macaristan’dan gelen HEPA Temsilcisi Milan Hársfalvai, ALX Hungary Temsilcisi Mert Danışger, Budapest Waterworks Temsilcisi Finánczy Gábor, Pureco Temsilcisi Dózsa Péter, Waterscope Temsilcisi Ilcsik Csaba, Thermowatt Temsilcisi Kele Zsolt’un sunumları ile devam etti.

Macaristan Büyükelçiliği Ticaret Ateşesi Áron Sipos’un son olarak üyeleri bilgilendirmesi sonrasında da Oda üst fuaye alanında Macaristan konulu bir fotoğraf sergisi düzenlendi ve eş zamanlı olarak üyeler ile Macaristan’dan gelen temsilciler ikili iş görüşmeleri yaptı.

ASO, Dragon Festivali'ne renk kattı

Bu yılki teması 'Kadına Şiddete Hayır' olan Dragon Festivali renkli anlara sahne oldu. Organizasyondaki kürek çekme yarışmasına katılan ASO ekibi başarılı bir sınav verdi.

Dünyanın en büyük festivallerinden olan Dragon Festivali Ankara'da gerçekleştirildi. İlki 2008 yılında yapılan ve dünyanın en büyük üç büyük festivalinden biri olan Dragon Festivali'nin bu yıl ki teması 'Kadına Şiddete Hayır' oldu. Organizasyondaki kürek çekme yarışmasına katılan ASO ekibi festivale renk kattı.

Festivale Türkiye'nin büyük kurum ve kuruluşlarına ait 25 takım, 500 kürekçi ve beş bini aşkın seyirci katıldı. İki gün süren festivalde kürek yarışlarının yanında çeşitli sahne etkinlikleri de gerçekleştirildi" dedi.

"SENEYE YARIŞMAYA DERECE YAPMAK İÇİN KATILACAĞIZ"

Kürek yarışmasının renkli yüzü ise ASO takımı oldu. Kaptanlığını İdari İşler Müdürü Kerim Akpınar ile Mali İşler Müdürü Uğur Uygun'un yaptığı takım dereceye gireme- se de izleyicilere renkli dakikalar yaşattı. Gelecek sene için iddialı olduklarını dile getiren takım üyeleri "Bu yıl hiç antrenman yapmamıza rağmen iki günde iyi yol kat ettik. Sene yarışmaya derece yapmak için katılacağız" dedi.

ASO'da İmgesel Yorumlar Sergisi

Ankara Sanayi Odası ressam Nesrin Sazan'ın "İmgesel Yorumlar" isimli kişisel resim sergisine ev sahipliği yaptı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir tarafından açılan sergiye, ASO Yönetim Kurulu Üyesi Aytaç Dinçer, ASO Genel Sekreteri Doç. Dr. Yavuz Cabbar, yabancı misyon temsilcileri ve çok sayıda sanatsever katıldı.

Ressam Nesrin Sazan ile birlikte sergiyi gezen ASO Başkanı Nurettin Özdebir, kültürel etkinliklere ev sahipliği yapmaktan duyduğu memnuniyeti belirtti. Ankara Sanayi Odası olarak sanata ve sanatçıya destek vermeye devam edeceklerini kaydeden ASO Başkanı Özdebir, sanatın evrensel bir dil olduğunu, bu dili geliştirmek için

de ülke olarak daha fazla çaba göstermemiz gerektiğini söyledi. ASO Başkanı Özdebir, ülkemizdeki tüm kurum ve kuruluşların da bu sürece katkı sağla-

ması gerektiğini sözlerine ekledi.

ASO Kültür Merkezi'nde Eylül ayı sonuna kadar açık kalan sergide, Nesrin Sazan'ın 31 resmi sergilendi.

Finans Derneği sanayicilerle buluştu

Finans Derneği Başkanı Dr. Batuğhan Karaer ve Yön. Kur. Üyeleri ASO'yu ziyaret ederek ASO Başkan Yardımcısı Seyit Ardiç'la biraraya geldiler. ASO Meclis Üyesi Gürhan Cihaner'in de katıldığı ziyarette, finansal açıdan sanayicilerin gelişimine katkı sağlayacak konular ele alındı.

Hindistan'dan IndusFoodTech fuarına davet

Hindistan Ticaret Destekleme Konseyi Direktörü Sandip Sharma, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret ederek Hindistan'ın yeni tarım politikası ile katma değerli gıda ürünlerinin imalatına sağlanan teşvikler hakkında bilgi verdi ve üyeleri IndusFoodTech fuarına katılmaya davet etti.

Panda Alüminyum'un üretim süreci incelendi

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, ASO Başkan Yardımcısı Seyit Ardiç ve Kazansiyad Başkanı Zafer Korkmaz'la birlikte Kahramankazan'da bulunan Panda Alüminyum'un üretim tesislerini ziyaret ederek, Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şeherli'den üretim süreçleriyle ilgili bilgi aldı.

Güven Sak ile görüşme yapıldı

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Güven Sak, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti.

Hollanda Ankara Büyükelçisi bilgilendirildi

Hollanda Ankara Büyükelçisi Marjanne de Kwaastentiet, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin ele alındığı ziyarette, Özdebir, Büyükelçi Kwaastentiet'e, Ankara sanayisi ve ASO'nun faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir Radsan'ı ziyaret etti

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Hasanoğlan'da bulunan Radsan firmasını ziyaret etti ve bölgede yer alan sanayicilerle biraraya geldi. Özdebir, ASO 21. Meslek Komitesi Başkanı Çetin Tekin ile birlikte bölgedeki sanayicilerin sorunlarını dinleyerek sıkıntılar konusunda destek olma sözü verdi.

Dinçsa İlaç Fabrikası'nda inceleme

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, ATO Başkanı Gürsel Baran ve KGF Genel Müdürü İsmet Gergerli ile birlikte ASO Yönetim Kurulu Üyesi Aytaç Dinçer'in sahibi olduğu Dinçsa İlaç Fabrikası'nın ASO 1. OSB'de yer alan yeni tesislerini ziyaret etti.

Mali Cumhuriyeti ile işbirliği imkânları değerlendirildi

Mali Cumhuriyeti Büyükelçisi Mohamed Aly AG İbrahim, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. Ziyarette iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması konusunda yapılacak işbirliği imkânları ele alındı.

MÜSİAD ile fikir alışverişi

MÜSİAD Ankara Başkanı Hasan Basri Acar ve Yönetim Kurulu Üyeleri ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. ASO Yönetim Kurulu Üyelerinin de bulunduğu ziyarette Ankara için yapılacak ortak çalışma alanları hakkında fikir alışverişinde bulunuldu.

Paraguay Büyükelçisi Başkan Özdebir'i ziyaret etti

Paraguay Büyükelçisi Ceferino Valdez Peralta, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. Görüşmede iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler ve ortak ticari hedefler ele alındı.

5G Haberleşme Şebekesi Projesi görüşüldü

OSTİM Başkanı Orhan Aydın, Haberleşme Teknolojileri Kümelenmesi Başkanı Murat Çelik ve Ostim Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Yülek ile birlikte ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. Ziyarette 5G Haberleşme Şebekesi Projesi'nin çalışmaları hakkında bilgi verildi.

İran Büyükelçisi ile işbirliği konuşuldu

Ankara'daki görevine yeni atanan İran Büyükelçisi Mouhamed Farazmand, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'e nezaket ziyaretinde bulundu. Ziyarette iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması konusunda yapılacak işbirliği imkanları konuşuldu.

Kırgızistan'la ortak hedefler gündeme taşındı

Kırgızistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Kubanychbek Omuraliev, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. Ziyarette iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler ve ortak ticari hedefler ele alındı.

Kolega'nın çalışmaları hakkında bilgi alındı

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, bilişim sektöründe faaliyet gösteren Kolega Bilişim Teknolojileri firmasını ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgi aldı.

Kosova ile ticareti artırma arayışı

Kosova Büyükelçiliği Müsteşarı Gülşen Bölükbaşı ve Başkatipten Melhin Mahmuti, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. ASO Yön. Kur. Üyesi Faik Güngör'ün de bulunduğu ziyarette iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması konusunda yapılacak işbirliği imkanları ele alındı.

İsmet Gergerli, ASO Başkanı Özdebir'le istişare etti

Kredi Garanti Fonu Genel Müdürü İsmet Gergerli, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti.

MHP'den Başkan Özdebir'e ziyaret

Milliyetçi Hareket Parti (MHP) Ekonomik ve Sosyal Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Emin Haluk Ayhan, ASO Başkanı Nurettin

Özdebir'i ziyaret etti. ASO Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Bayraktar'ın da bulunduğu ziyarette ekonomiyle ilgili istişarelerde bulunuldu.

Niğde Valisi ASO'da

Niğde Valisi Yılmaz Şimşek, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti.

Sri Lanka ticareti artırmak istiyor

Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Mohamed Rizvi Hassen, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret

etti. Ziyarette iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması için yapılacak ekonomik işbirliği konuları ele alındı.

ORSİAD'la işbirliği görüşüldü

ORSİAD Başkanı Levent Çamur ve Yönetim Kurulu Üyeleri, ASO Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. ASO yönetim kurulu üyelerinin de

bulunduğu ziyarette, güncel ekonomik konular ele alındı ve birlikte yapılabilecek iş birlikleri hakkında istişarelerde bulunuldu.

AND DÖKÜM

36 yılı aşan bilgi birikimi ve kaliteden ödün vermez ilkesi ile döküm sektörünün gelişimine katkıda bulunmaktadır. Kuruluşundan günümüze, gelişen teknolojiye paralel, her geçen gün kalite ve kapasitesini arttırmakta, yeni yatırım projeleri ile de geleceğe ışık tutmaktadır.

AND DÖKÜM
MAKİNA MODEL
SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ

Organize Sanayi Dökümcüler Sitesi
196. Sokak No: 181 Sincan / ANKARA
+90 312 267 12 97 | +90 312 267 41 07 | +90 312 267 12 98

info@anddokum.com.tr

Özdebir: Merkez Bankası şirketlere destek olmalı

Ankara Sanayi Odası'nın Ağustos ayı Meclis toplantısında konuşan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, hem ekonomiyi değerlendirdi hem de önerilerde bulundu. ASO Başkanı Özdebir, "Şirketlerin bankalara olan borçları Merkez Bankası tarafından satın alınarak, şirket ortağı haline gelebilir ve böylece mali yapısı güçlendirilmiş olur" diye konuştu..

Ankara Sanayi Odası'nın Ağustos ayı olağan Meclis toplantısı yapıldı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, toplantıda gündemdeki ekonomik gelişmeleri değerlendirdi.

"Geçen yıl bu aylarda başlayan kur atakları, ekonomide derinleşerek birçok makroekonomik değişken üzerinde olumsuz etkileri beraberinde getirmiştir" diyen ASO Başkanı Özdebir, kur atakları sonrası uygulamaya konulan reform

paketlerinin bazı makroekonomik değişkenleri olumlu etkilediğini ifade etti. ASO Başkanı Özdebir, dengelenme sürecinin başarılı bir şekilde işlerken, bazı makroekonomik değişkenlerde istenilen düzelmeye ve dengelenme sürecinin henüz sağlanmadığını da kaydetti.

"YATIRIM İŞTAHI AZALİYOR"

ASO Başkanı Özdebir, şöyle devam etti: "Jeopolitik ve politik risklerin daha da yoğunlaştığı bir

dönemden geçiyoruz. Küresel ekonomide kur ve ticaret savaşlarının da etkisiyle her geçen gün artan yavaşlama ibareleri, diğer yandan ülkemizin içinde bulunduğu durgunlukla birlikte iç talepteki zayıflama, hem küresel boyutta hem de ülkemizde makroekonomik değişkenleri olumsuz yönde etkileyerek büyümeyi zayıflatmaktadır. Reel sektör, mevcut ortamda, orta ve uzun vadeli bir plan yapmakta zorlanmaktadır. Özellikle son ay-

larda kurlarda kısmi bir dengelenme yaşanırken, bu hafta başında yeniden yukarı yönlü hareketler başladı. Kurdaki oynaklığın hala devam etmesi, yüksek enflasyon ve iç talepteki yetersizlik ve bunların ortaya çıkardığı belirsizlik ortamı reel sektörün yatırım iştahını her geçen gün azaltmaktadır.”

“Reel sektörün uzun ve orta vadeli ve dengeli bir strateji belirleyebilmesi için ekonomik istikrarın ve güvenin sağlanması yegâne şarttır” şeklinde konuşan ASO Başkanı Özdebir, bu gelişmelere rağmen inşaat sektöründen güzel haberler aldıklarını belirtti.

ASO Başkanı Özdebir, güzel haberi şöyle anlattı: “Uluslararası inşaat sektörü dergisi Engineering News Record (ENR) müteahhitle- rin bir önceki yılda ülkeleri dışındaki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri esas alarak yayımladığı “Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi” listesinin 2018 sonuçlarını açıkladı.

Türkiye listede 44 firma ile Çin’den sonra en çok firması olan ikinci ülke olarak geçen yılki yerini korumayı başardı.

Büyük bir memnuniyetle ifade etmeliyim ki bu 44 firmanın 18 tanesi Ankara Sanayi Odası üyesi. İki firmamız da ASO Meclisi’nde temsil edilmektedir.(Kolin-Yenigün). Ben hem üyelerimizin, hem de listede yer alan diğer firmalarımızın kurucuları, yöneticileri ve tüm çalışanlarını tebrik ediyorum.”

“ÜRETİM GÜCÜ KORUNMALI”

Bayramdan önce Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın Odayı ziyaret ederek Yönetim Kurulu toplantısına katıldığını ifade eden ASO Başkanı Özdebir, “Kendisi bizleri dinlemeye geldiğini ifade etti ve ekonominin içinde bulunduğu durumla ilgili bilgi alışverişinde bulduk. Özellikle içinde bulunduğumuz durgunluk ortamından çıkışın, yani firmaların üretim gücünün korunması ve piyasaların işler hale gelebilmesi için kamunun

“Geçen yıl bu aylarda başlayan kur atakları ekonomide derinleşerek birçok makroekonomik değişken üzerinde olumsuz etkileri beraberinde getirdi.”

reel sektöre sermaye niteliğinde kaynak aktarması gerektiğini kendisine belirtti” dedi.

“Bu çerçevede kendisine Japonya örneğini anlattık ve reel sektöre likidite sağlamak açısından daha önce bu ülkenin uygulamaya koyduğu bir model önerisinde bulduk” diyen ASO Başkanı Özdebir, şöyle devam etti: “Japon Merkez Bankası 4 Nisan 2013 tarihinde para politikasında, firmaların fiziki ve beşerî sermaye yatırımlarını aktif bir biçimde desteklemek amacıyla Borsa Yatırım Fonları (Exchange Trade Funds, ETF) ve Gayri Menkul Yatırım Ortaklıkları (GYO veya Real Estate Investment Trust, REIT) olarak bilinen menkul kıymetleri almaya başlamıştır. Japon Merkez Bankası bu operasyon ile temel olarak iki şeyi hedeflemektedir. Bunlardan ilki sermayenin maliyeti ile ekonomik büyüme arasındaki farkı kapatarak ekonomik büyümeyi canlandırmaktır. Bankanın diğer amacı ise aktif bir biçimde fiziki ve beşerî sermayeye yatırım yapan firmaları, onların hisse senetlerini alarak desteklemektir. Yani Japonya’da ki uygulama Merkez Bankası’nın, belirlenen firmaların mevcut hisse senetlerinin alımı yönündedir.

Amaç, Tobin q teorisinde sermayenin yenileme maliyetini düşürerek, firmaların daha az hisse satarak yatırım için daha fazla kaynak yaratma imkânı sağlamaktır. Merkez Bankası’nın, hisse senedi talebi; hisse senedi fiyatlarını yükselterek, firmaların sabit sermaye maliyetlerini aşağıya çekerek önemli bir kaynak yaratımı ortaya çıkaracaktır.”

NELER YAPILMALI?

“Japonya’daki bu uygulamanın ülkemizde birebir model olarak alınması, ülkemizde sermaye piyasasına kote şirket sayılarının çok düşük olması sebebiyle etkisi kısmi olabilir” şeklinde konuşan ASO Başkanı Özdebir, bu itibarla Merkez Bankamızın şirketlerimize ortak olarak dâhil olabileceği yeni mekanizmaların geliştirilmesi gerektiğini kaydetti.

ASO Başkanı Özdebir buna örnek olarak da şunu gösterdi: “Örneğin, şirketlerin bankalara olan borçları Merkez Bankası tarafından satın alınarak, şirket ortağı haline gelebilir ve böylece mali yapısı güçlendirilmiş olur. Bir başka uygulama ise şirketlerin hisselerinin belirli bir oranda Merkez Bankası tarafından devir alınarak şirket sermayesinin güçlendirilmesi sağlanabilir. Merkez Bankası adete bir risk sermaye şirketi gibi çalışarak; teknolojik yapısı, pazar genişliği, ihracat potansiyeli gibi kabiliyetleri olan firmaların hızla büyümesini sağlamış olur. Merkez Bankası bu fonksiyonu doğrudan yapabileceği gibi tayin edeceği bir garantör banka vasıtasıyla da yapabilir.”

“SANAYİDE DARALMA YAŞANIYOR”

ASO Başkanı Özdebir bazı ekonomik verilerle ilgili de şu değerlendirmelerde bulundu: “Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,9 oranında azaldı. Bu veri gelecek aylarda üretimdeki değişimin önemli belirleyicisidir. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış rakamlara baktığımızda, imalat sanayi üretimi yüzde 4,3 düşüş kaydetmiş, ara malı üretiminde aylıkta yüzde 2,7, yıllıkta ise yüzde 8,1’lik bir düşüş söz konusudur.

Sanayide yaşanan daralma işsizlik rakamlarına olumsuz yönde yansımaktadır. İşsizlik hala ülkemizin en önemli gündem maddesi olmaya devam etmektedir. İşsizlik yüzde 12,8 seviyesine düşmesine rağmen, mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik Mayıs ayında yüzde 14 seviyesine yükseldi. Sanayide de iç taleple birlikte yaşanan daralma, stagflasyon riskini beraberinde getirecektir.”

“Likidite kanallarını açacak yeni bir model hedeflenmeli”

Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal, reel sektör temsilcileriyle ilk kez Ankara Sanayi Odası'nın Eylül ayı Meclis toplantısında biraraya geldi. ASO Başkanı Nurettin Özdebir, “Piyasa dinamiklerini harekete geçirecek para ve maliye politikası ile birlikte bankacılık ve reel sektör arasında likidite kanallarının açılmasını sağlayan bir model hedeflenmelidir” dedi.

Ankara Sanayi Odası'nın Eylül ayı Meclis toplantısı Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal'ın katılımıyla yapıldı. Merkez Bankası'na başkan seçildikten sonra reel sektör temsilcileriyle ilk kez Ankara Sanayi Odası'nda bir araya gelen Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal önemli açıklamalar yaparken; ASO Başkanı Nurettin Özdebir de çeşitli değerlendirmelerde bulundu.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir, konuşmasına Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal'a yoğun programı içinde zaman ayırdığı için teşekkür

ederek başladı. Ekonomi ile ilgili değerlendirmelerde bulunan ASO Başkanı Özdebir, yeni risklerin ortaya çıktığını kaydetti.

ASO Başkanı, “Ekonomi gündemi ticaret ve kur savaşları ile yön bulurken, Suudi Arabistan'ın iki petrol pompa istasyonuna yapılan saldırı sonrası ekonomik ve siyasi riskler daha da belirginleşti.

Yüksek maliyet riski ile karşı karşıya olan reel sektörde ilave riskler ortaya çıkmaya başladı” dedi.

Bu riskleri bertaraf etmede toplam talebi artırıcı ve özel sektörün arz cephesinden de üretim tıka-

nıklığını aşan bir modelin ortaya konulması gerektiğini ifade eden ASO Başkanı Özdebir şöyle devam etti: “Bunun gerçekleşebilmesi için, piyasa dinamiklerini harekete geçirecek para ve maliye politikası ile birlikte bankacılık ve reel sektör arasında likidite kanallarının açılmasını sağlayan bir model hedeflenmelidir. Firmaların kur şoku sonrası sermayeleri ciddi anlamda eridi. Üretim ve yatırımların devam edebilmesi için, firmalara sermaye niteliğinde kaynak aktarılmasını oldukça önemsiyoruz. Özel sektörün yüksek borçluluk rasyosu hala de-

vam ediyor ve bu durum şirketlerin kâr iştahlarını her geçen gün azaltıyor. Sürdürülebilir bir büyümeye ulaşabilmenin yolu yatırımların artması ve üretim gücünün korunmasıyla gerçekleşebilir.”

“Kur şoku ile artan özel sektör borcunun bir kısmı batık krediler ve bu krediler banka bilançolarını olumsuz yönde etkiliyor. Bu sorunun ivedi bir şekilde çözülerek gelecek dönemde gerçekçi ve sürdürülebilir kredi genişlemesini sağlayacak politika tercihinin ortaya konulması gerekir” diyen ASO Başkanı Özdebir, yüksek faiz ortamında özel sektörün yatırım imkânlarının azaldığını belirtti.

Kalıcı ve sağlıklı bir büyüme için üretmek zorunda olduğumuzu söyleyen ASO Başkanı Özdebir sözlerini şöyle sürdürdü: “Merkez Bankası'nın son iki toplantısında faiz indirimine gitmesi piyasaların likiditeye ulaşması açısından önemli bir adım olup, buna rağmen özel bankaların piyasayı fonlamada çekimser kalması, karşımızda önemli bir sorun olarak durmaktadır. Maaşlefe her geçen gün kredi imkânları daralmaktadır. Faizlerin düşmesiyle toparlanma beklentimiz var ama firmaların krediye ulaşmasında da hala zorluklar var. Kredi genişlemesine bağlı bir ekonomik model uygulayan ülkemizde, krediye ulaşma imkânlarının yetersiz olması yatırım ve büyüme önündeki en büyük engel. Beklentimiz; faiz indirimi son-

“Riskleri bertaraf etmede toplam talebi artırıcı ve özel sektörün arz cephesinden de üretim tıkanıklığını aşan bir modelin ortaya konulması gerekiyor.”

rasında kamu bankaları ile birlikte özel bankaların da piyasayı uygun bir faiz oranı ile fonlamasıdır.”

TİCARİ KARTLAR İÇİN ÖNERİ

ASO Başkanı Özdebir şöyle devam etti: “Strateji belgesi yeni yayınlandı ama övünerek söylüyorum Ankaramız'da buna uygun yüksek teknoloji üretim yapan çok sayıda şirketimiz zaten var. Bu örneklerden biri de 2017 yılından bu yana E-Berk firmamız tarafından Ankara'da üretilen tünel açma makinesi. ASO Yönetim Kurulu Üyemiz Özgür Savaş Özüdoğru'nun sahibi olduğu E-Berk'in, TÜBİTAK işbirliği ile üretilen yeni bir tünel açma makinesinin üretim bandından indirilmesine Sanayi Bakanımızla birlikte gururla tanık olduk. Türkiye'de ilk ve tek olan, ayrıca bizi bu alanda üretim yapan dünyanın sekizinci ülkesi yapan Özgür Kardeşimi ve tüm çalışanlarını tebrik ediyor, bize bu gururu yaşattıkları için Ankara ve ülkem adına şükranlarımı sunuyorum.”

ASO Başkanı Nurettin Özdebir

şöyle konuştu: “Ticari kredilere sağlanan yüzde 8-10 bandındaki kefaletin, ticari kredi kartları için de uygulanması piyasa döngüsü açısından önemli bir avantaj sağlayacaktır. Diğer taraftan, içinde bulunduğumuz durgunluk ortamından çıkışın, yani firmaların üretim gücünün korunması ve piyasaların işler hale gelebilmesi için kamunun reel sektöre sermaye niteliğinde kaynak aktarması gerektiğini çeşitli defalar gündeme getirmiştik. Merkez Bankası başkanımıza da bu önerimizi iletmiştik. Önerdiğimiz model, reel sektöre likidite sağlamak açısından daha önce Japonya'nın gerçekleştirdiği bir uygulamaydı. Japon Merkez Bankası, 2013 tarihinde para politikalarının yanısıra, firmaların fiziki ve beşeri sermaye yatırımlarını aktif bir biçimde desteklemek amacıyla Borsa Yatırım Fonları (Exchange Trade Funds, ETF) ve Gayri Menkul Yatırım Ortaklıkları (GYO veya Real Estate Investment Trust, REIT) olarak bilinen menkul kıymetleri almaya başlamıştır. Japon Merkez Bankası bu operasyon ile temel olarak iki şeyi hedeflemektedir. Bunlardan ilki sermayenin maliyeti ile ekonomik büyüme arasındaki farkı kapatarak, ekonomik büyümeyi canlandırmaktır. Bankanın diğer amacı ise aktif bir biçimde fiziki ve beşeri sermayeye yatırım yapan firmaları, hisse senetlerini alarak desteklemektir. Japonya'daki uygulama Merkez Bankası'nın, belirlenen fir-

maların mevcut hisse senetlerinin alımı yönündedir.

Bu uygulama, doğrudan üretime gittiğinden enflasyonist baskı sınırlı kalmaktadır. Sanayi, teknoloji, beşeri sermayesi ve yüksek katma değer yaratma imkânı kuvvetli olan firmaların, arz tarafı güçlendirilerek bir parasal genişleme sağlanmaktadır. Amaç, Tobin q teorisinde sermayenin yenileme maliyetini düşürerek, firmaların daha az hisse satarak yatırım için daha fazla kaynak yaratma imkânı sağlamaktır. Merkez Bankası'nın, hisse senedi talebi; hisse senedi fiyatlarını yükselterek, firmaların sabit sermaye maliyetlerini aşağıya çekerek önemli bir kaynak yaratımı ortaya çıkaracaktır. Japonya'daki bu uygulamanın ülkemizde birebir model olarak alınması, ülkemizde sermaye piyasasına kote şirket sayılarının çok düşük olması sebebiyle etkisi sınırlı olabilir. Bu itibarla; Merkez Bankamızın şirketlerimize ortak olarak dâhil olabileceği yeni mekanizmalar geliştirilmelidir. Örneğin, şirketlerin bankalara olan borçları Merkez Bankası tarafından satın alınarak, şirket ortağı haline gelebilir ve böylece mali yapısı güçlendirilmiş olur. Bir başka uygulama ise şirketlerin hisselerinin belirli bir oranda Merkez Bankası

Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal faiz düşüşlerinin sürebileceği ancak bunun enflasyon seyri ile ilişkili olacağını vurguladı.

tarafından devir alınarak şirket sermayesinin güçlendirilmesi sağlanabilir. Merkez Bankası adeta bir risk sermaye şirketi gibi çalışarak; teknolojik yapısı, pazar genişliği, ihracat potansiyeli gibi kabiliyetleri olan firmaların hızla büyümesini sağlamış olur. Merkez Bankası bu fonksiyonu doğrudan yapabileceği gibi tayin edeceği bir garantör banka vasıtasıyla da yapabilir.”

“TEMKİNLİ OLACAĞIZ”

Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal da Ankara Sanayi Odası'nın Meclis toplantısında yaptığı konuşmada, faiz düşüşlerinin sürebileceği ancak bunun enflasyon seyri ile ilişkili olacağını vurguladı. Uysal, ekonomideki toparlanmanın devam ettiğine işaret ederek, “Başta sanayi üretimi olmak üzere, öncü göstergeler, iktisadi faaliyetteki toparlanmanın ve ekonomideki dengelenmenin yılın ikinci yarısında da devam ettiğini gösteriyor. Önü-

müzdeki dönemde, enflasyondaki düşüşle birlikte ülke risk priminin ve finansal oynaklıkların azalacağını; finansal koşullardaki kademeli iyileşmeyle iktisadi faaliyetteki toparlanmanın ılımlı şekilde süreceğini öngörüyoruz” ifadesini kullandı.

“Temkinli duruşun” devam etmesi gerektiğini belirten Murat Uysal şunları kaydetti:

“Enflasyon görünümünü etkileyen tüm unsurları dikkate alarak, Temmuz ayındaki 425 baz puanlık indirimin ardından Eylül ayında da politika faizini 325 baz puan indirdik. Son dönemde enflasyon dinamiklerinde iyileşme gözlemliyoruz. Küresel gelişmelerin de etkisiyle para politikasında oluşan hareket alanının önemli bir bölümünü Temmuz ve Eylül aylarında önden yüklemeli bir şekilde kullanmayı tercih ettik.”

Güney Afrika'dan yatırım çağrısı

Ülkemize gelen Güney Afrikalı iş adamları ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret ederek, bölgede faaliyet gösteren firmaların temsilcileriyle bir araya geldi ve yatırım çağrısında bulundu.

Hacettepe'de mezuniyet sevindi

ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde eğitim-öğretim veren Hacettepe ASO 1. OSB Meslek Yüksekokulu'nun 2018-2019 dönemi mezunları ASO 1. OSB'de düzenlenen törenle okullarına veda etti.

"Öğren ve Dönüş"te eğitimler başladı

Türkiye'nin ilk Model Fabrikası Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi'nde "Öğren ve Dönüş" projesinin pilot uygulaması kapsamında belirlenen sekiz firmaya eğitim vermeye başlandı. ASO 1. OSB'de yer alan merkezde işletmelerin verimliliklerinin artırılması hedefleniyor.

Kırgızistan Büyükelçisi ile görüşme

Kırgızistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Kubanyebek Omuraliyev, ASO 1.OSB Başkanı Niyazi Akdaş'ı ziyaret etti. Ziyarette ekonomi ve ticaretle ilişkin konularda görüş alışverişinde bulunuldu.

Adana Sanayi Odası'ndan ziyaret

ASO Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç ve beraberindeki Yönetim Kurulu Üyeleri, Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi-Model Fabrika ve ASO Sürekli Eğitim

Merkezi'nin (ASOSEM) eğitim faaliyetlerini yerinde görüp tecrübelerini Adana sanayicileri ile paylaşmak amacıyla ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti.

Başkent Üniversitesi ile işbirliği

Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan işletmelerin üretim kapasitelerini ve istihdamı artırmak amacıyla Başkent Üniversitesi (BÜ) ve Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi güçlerini birleştirdi.

İlk kira sözleşmesi imzalandı

ASO 1.OSB-ODTÜ Teknokent Yönetim A.Ş işbirliğinde yürütülen, fiziki alt yapıyla örnek teşkil edecek ve işletmelerin çekim merkezi olacak ASO Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi ASO 1.OSB Ar-Ge Binası'nın ilk kira sözleşmesi "Noven Enerji Bilişim Sistemleri" firması ile imzalandı.

MYK Başkanı Ceylan incelemelerde bulundu

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Başkanı Adem Ceylan, ASO 1. OSB'de yer alan Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi-Model Fabrika ve ASO Sürekli Eğitim Merkezi'ni ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

Bakan Varank'tan ziyaret

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ve beraberindeki heyet 18 Eylül'de bölgeyi ziyaret ederek, ASO 2. ve 3. OSB Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç ile Başkan Vekili Mete Çağlayan'dan bölge ve çalışmalar konusunda bilgi aldı.

ASO 2. OSB'de kahvaltılı toplantı yapıldı

Bölgede faaliyetlerini sürdüren katılımcıların birbirleriyle tanışmaları, ürünleri ile ilgili ticari potansiyeline göre çalışma ortam ve imkânlarının oluşturulması, kendi aralarında olası işbirliklerine katkı sağlamak amacıyla 17 Eylül'de ASO 2. ve 3. OSB Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç'ın ev sahipliğinde kahvaltılı bir organizasyon yapıldı. Katılımcıların bölgedeki çalışmalar hakkında görüş, öneri ve taleplerinin alındığı toplantıya ASO

Başkanı Nurettin Özdebir de katılarak sanayicilerin sorunlarını dinledi. Park ve spor alanında düzenlenen etkinlik kapsamında bölge faaliyetleri ile ilgili bilgilendirme yapıldı, katılımcılara bu tür ortak organizasyonların sürdürülmesi hususunda dilekler iletildi.

Etkinlikte bölge cami yapımına bağlılarıyla katkıda bulunan yatırımcılara şükran plakette Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç tarafından takdim edildi.

Sanayicilerin durumları değerlendirildi

ASO 2. ve 3. OSB Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Arıç'ın ev sahipliğinde; OSBÜK Başkanı Memiş Kütükçü, ASO Meclis ve Bölge Müteşebbis Heyet Başkanı Celal Koloğlu, ASO Yönetim Kurulu Başkanı

Nurettin Özdebir ve Yönetim Kurulu üyelerinin katıldığı bir öğle yemeği daveti gerçekleştirildi. Toplantıda gerek OSB'lerin gerek sanayicilerin durumları değerlendirildi ve görüş alışverişinde bulunuldu.

Su arıtma tesisi devreye alındı

Bölgedeki katılımcılara "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında" yönetmelik kapsamında, uygun standartlarda su verilebilmesini teminen 2019 Nisan ayı sonu itibarıyla ihale edilen Su Arıtma Tesisi Kapasite Artırımı ve İlave Ünite Yapım İş kapsamında yapım işi tamamlanarak su arıtma tesisi devreye alındı.

Modern bir organize sanayi bölgesi içerisinde 3+1 uygulaması ile işbaşında eğitim veriliyor.

Anadolu OSB MYO öğrencilere kapısını açtı

Başkent Üniversitesi Anadolu OSB Meslek Yüksekokulu eğitime başladı. Anadolu OSB Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Kutsi Tuncay, "OSB MYO, büyük emeklerin ardından bu yıl ilk öğrencilerine kapısını açtı. Hem ülkemiz hem de bizim için özel bir deneyim olacak" dedi.

Ankara'da organize sanayi bölgesi içerisinde kurulan ilk vakıf üniversitesi yoğun ilgi gördü.

Başkent Üniversitesi Anadolu OSB Meslek Yüksekokulu (Anadolu OSB MYO) ilk eğitim yılına 23 Eylül 2019'da başladı. ÖSYM'nin tercih listesinde ilk kez yer alan Anadolu OSB MYO, iş başında uygulamalı eğitim sistemi nedeniyle öğrencilerden yoğun talep aldı.

ÖĞRENCİLERİN YÜZDE 97'Sİ BURLU

Konuyla ilgili açıklama yapan Anadolu OSB Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Kutsi Tuncay, yüksekokulun öğrencilere istihdam için büyük avantaj sağladığına dikkat çekti.

Tuncay, "Anadolu OSB MYO'da bu yıl makine, endüstriyel kalıpcılık ve elektronik haberleşme teknolojilerinde eğitim veriliyor. ÖSYM'nin sonuçlarını açıklamasının ardından meslek yüksekokulumuz yüzde 73,3 doluluk oranında tercih edildiğini ve yerleştirilenlerin yüzde 97'sinin burslu olduğunu öğrendik. Bu bizleri oldukça mutlu etti" dedi.

"HAYATA ÖNDE BAŞLAYACAKLAR"

Tuncay, ifadelerine şöyle devam etti: "Başkent Üniversitesi ile projelendirdiğimiz Anadolu OSB MYO, büyük emeklerin ardından bu yıl ilk öğrencilerine kapısını açtı. Hem ülkemiz hem de bizim için özel bir deneyim olacak. Çünkü buradaki

öğrencilere, modern bir organize sanayi bölgesi içerisinde 3+1 uygulaması ile işbaşında eğitim uygulanacak. Üç dönem teorik, bir dönemde hemen okullarının yanibaşındaki işletmelerde pratik eğitimlerini alacaklar.

Öğrenim dönemleri bittiğinde mesleğinde yetkin teknikerler olacaklar ve en önemli avantajı ise eğer isterlerse bölgemizde istihdam imkanına sahip olacaklar. Aslında buradan mezun olan öğrenciler gittikleri her yerde hayata önde başlayacaklar. Güncel teknolojiyi bilen ve uygulayabilen, mesleki deneyimini tamamlamış, iş kapısı açık, vizyon sahibi bireyler olarak ülkemize hizmet edecekler" diye konuştu.

Dış Ticaret Uzmanı Yetiştirme Projesi başladı

OSTİM OSB bünyesinde oluşturulan Dış Ticaret Koordinatörlüğü, bölgede daha güçlü bir dış ticaret yapısı oluşturmak ve ihracat kapasitesini artırmak amacıyla İŞKUR'un da destek verdiği Dış Ticaret Uzmanı Yetiştirme Projesi'ni hayata geçirdi. Projeye işletmelere dış ticaretin teknik süreçlerine hakim, süreçler arasındaki ilişkileri kurabilen, bilgi ve insan ilişkilerini yönetebilen, araştırmacı insan kaynağı yetiştiriliyor.

Temmuz ayında 26 kişiy-

le başlayan proje kapsamında adaylar eğitimlere alındı. Uzman adayları eğitimler devam ederken işletmelerde de çalışıyor. Eylül ayının sonunda tamamlanacak projede yer alan firmalar da İŞKUR'un İş Başlı Eğitim Programı ile istihdam desteğinden yararlanıyor.

OSTİM OSB Dış Ticaret Koordinatörü Dr. Meral Gündüz, ihracatı sürdürülebilir kılan en önemli olgunun, dünya ticaretine yön veren ülkelerin ve firmaların en

güçlü kaynağının insan olduğunu belirtti.

MOSLAB Medikal Oluşum Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. Dış Ticaret Uzmanı Yetiştirme Projesi'ne kapılarını açan firmalardan. Yönetim Kurulu Başkanı Osman Başhan, "OS-

TİM OSB bünyesinde başlatılan proje, firmamızın önemli bir ihtiyacına cevap veriyor. Mevcut pazarlarımızın yanı sıra yeni pazarlara açılmak, yeni müşteriler bulmak zorlu rekabet koşullarında gücümüz artırıyor" dedi.

Macaristan'a medikal iş birliği köprüsü kuruldu

OSTİM Medikal Sanayi Kümelenmesi ile Macaristan'da faaliyet gösteren Mediklaszter Kümelenmesi arasında iş birliği protokolü imzalandı. İki kurum arasında ortak faaliyetler ve ticari girişimleri kapsayan protokole; OSTİM Medikal Sanayi Kümelenmesi Yönetim Kurulu Başkanı Fatin Dağçınar ile Mediklaszter Başkan Yardımcısı Andras Arnold Steiner imza koydu. OSTİM Medikal Sanayi Kümelenmesi Şovrumu'nda gerçekleşen protokol imza töreninden sonra

açıklamalarda bulunan Fatin Dağçınar, iki ülke arasındaki tarihi bağlara dikkat çekerek Mediklaszter Kümelenmesi ile iş birliği kararını olumlu bir gelişme olarak değerlendirdi.

Macaristan'ın, Türk ürünlerinin Avrupa'ya açılmasında bir kapı olduğunu belirten, protokolün Macar sanayiciler için de Türkiye Cumhuriyetler, Kuzey Afrika ve Afrika ülke-

leri ile ticarete bir avantaj olacağını bildiren Dağçınar, "Birbirimizi rakip görmüyor, birbirimizi tamamlayacağımıza inandığımız için iş birliğini olumlu karşıladık. İki tarafa da faydalı olmasını diliyoruz" dedi.

Mediklaszter Başkan Yardımcısı Andras Arnold Steiner, "OSTİM'le imzaladığımız bu anlaşma bizim için mutluluk verici. Toplamda 400'e yakın firmanın iş birliği yapmasını sağlayacak bir anlaşma. Bize bu fırsatı sundukları için teşekkür ediyoruz" ifadelerini kullandı.

Örnek firmalara teşekkür belgesi verildi

OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, yasal mevzuatlara uygun, sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı oluşturarak çalışanlarına ve çevreye duyarlı üretim yapan işletmeleri teşekkür belgesi ile ödüllendirmeye devam ediyor.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat Müdürlüğü, yasal mevzuatlara uygun olarak faaliyet gösteren işletmeleri belirledi. 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, 6331 Sayılı

İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Kanunu ve çevre kriterlerine uygun üretim yapan işletmelere teşekkür belgesi verildi. OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın sanayicilerin Ankara ve Türkiye ekonomisi için çok önemli olduğunu vurguladı.

OSTİM OSB Bölge Müdürü Adem Arıcı da firmaların işlemlerinin hızlı bir şekilde yapılarak üretime, istihdama katkıda bulunmalarının önemine dikkat çekti.

Milli Teknoloji Hamlesi Start Aldı

210

MİLYAR DOLAR

2018'de 158,8 milyar dolar olan imalat sanayii ihracatı 210 milyar dolara çıkacak.

5

MİLYAR TL

2023 yılında ulaşması beklenen teknoloji tabanlı yatırım büyüklüğü.

Türkiye'nin gelecek dönemde sanayi ve teknolojiye izleyeceği yol haritasını içeren "Türkiye'nin 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi" açıklandı. Yüksek Teknoloji ve İnovasyon Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi, Girişimcilik, Beşeri Sermaye ve Altyapı olmak üzere beş ana bileşen ve 23 alt politika belirlendi.

Türkiye'nin 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi, Makine Kimya Endüstrisi Kurumu (MKE) Sanayi ve Teknoloji Müzesi'nde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank tarafından açıklandı.

Tanıtım toplantısına, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Sanayii Başkanı İsmail Demir, KOSGEB Başkanı Cevahir Uzkurt, Ankara Valisi Vasip Şahin ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir ile sanayiciler ve iş dünyası temsilcileri de katıldı.

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nde Yüksek Teknoloji ve İnovasyon, Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi, Girişimcilik, Beşeri Sermaye ve Altyapı olmak üzere beş ana bileşen (eksen) ve 23 alt politika belirlendi. Belgede somut hedefler de konuldu.

Bakan Varank, stratejinin vizyonunu açıklarken, Sanayi 4.0 ve sayısal dönüşümün bütün ülkeler tarafından çeşitli adlar altında stratejilere bağlandığını hatırlatarak, "Biz bu dönemin paradigma değişimlerini, sürdürülebilir ekonomik kalkınma ve toplumsal refah artışı için bir fırsat olarak görüyoruz. Bu dönüşüm sürecinde aktif rol almayı ve yeni teknolojilerin pazarı değil üreticisi olmayı hedefliyoruz. İşte bu vizyonumuza da Milli Teknoloji Hamlesi diyoruz.

Milli Teknoloji Hamlesi'yle ülkemizin küresel rekabet gücünü artıracak, ekonomik ve teknolojik bağımsızlığını güçlendirecek, sanayide katma değerli üretimi geliştirecek ve kritik teknolojilerde atılım sağlayacağı" diye konuştu. Bakan Varank,

süreçte savunma sanayiinin örnek alınmasını istedi.

İMALAT SANAYİİ İHRACATI 210 MİLYAR DOLARA ÇIKACAK

Bakan Varank, strateji belgesi çerçevesinde bazı somut hedefler de konulduğunu açıkladı. Buna göre, 2023 yılında, son 10 yılda yüzde 16,5 olan sanayinin GSYH içindeki payı yüzde 21'e yükseltilecek. 2018'de 158,8 milyar dolar olan imalat sanayii ihracatı 210 milyar dolara çıkacak. İmalat sanayii ihracatındaki orta yüksek ve yüksek teknolojinin payı 36,4 ve 3,2'den, yüzde 44,2 ve yüzde 5,8 paya çıkarılacak.

Ar-Ge harcamalarının payı GSYH'nin yüzde 1,8'ine yükseltilecek. Araştırmacı sayısı 112 binden 200 bine yükseltilecek. Küresel Ar-Ge

liderliği olarak tanımlanan 2500 firma içinde dört olan Türk şirketi sayısı 23'e yükseltilecek.

Yazılımcı sayısı 140 binden 500 binin üstüne çıkarılacak. Teknoloji tabanlı yatırım büyüklüğü 2018'deki 60 milyon dolar seviyesinden, 2023 yılında yıllık 5 milyar TL'ye yükseltilecek. 2023 yılında küresel teknolojik marka olmuş, akıllı otomobil vb. "yıkıcı teknolojiler" alanında hizmet ve ürün olarak 23 akıllı ürün üretilmesi hedefi konuldu.

HEDEF 10 "TURCORN"

Bakan Varank, teknoloji-yazılım geliştirmeye başlayan ve şirket değeri 1 milyar doları aşan girişimlere "Unicorn" (Tek boynuzlu mitolojik at) adı verildiğini, Türkiye'den henüz bir "unicorn" girişim ortaya çıkmadığını hatırlatarak, bu alanda da bir hedef koyduklarını kaydetti.

Bakan Varank, "Dünyada 300'e yakın unicorn bulunuyor. Ülkemizden de unicornlar çıksın, başarılarıyla adlarından söz ettirsin, hatta

bunlara da Turcorn denilsin istiyoruz. Bu kapsamda 2023'e kadar en az 10 Turcorn hedefimiz var" diye konuştu.

5 ANA BİLEŞEN VE 23 ALT POLİTİKA

A-Yüksek Teknoloji ve İnovasyon: Amaç; Türkiye'ye kritik teknolojilerde rekabetçi bir yapıya kavuşturup, küresel ligde önemli bir oyuncu haline getirmek.

1. Teknolojik Yetkinlikler ve Sektörel Yol Haritalarının Belirlenmesi
2. Öncelikli Sektörler için Stratejik Malzemelerin Geliştirilmesi
3. Ar-Ge'de Ekosistem Anlayışı ve Mükemmeliyet Merkezleri
4. Teknoloji Standartlarının Gelişimine Aktif Katılım, Test Merkezi ve Sertifikasyon
5. Yıkıcı Teknolojilerde Küresel Girişimler
6. Fikri Mülkiyet Hakları Kullanımı ve Altyapısı

B-Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi: Amaç, Teknoloji odaklı sanayileşme için somut adımlar atılmasını sağlamak.

7. Sanayinin Dijital Dönüşümü
8. Sanayinin Kurumsallaşması ve İhracatı Güçlendiren Adımlar
9. Rekabet Öncesi İşbirliği ile Sanayi ve Teknoloji Alanları
10. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı
11. Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Yeni Yatırım Teşvik Sistemi
12. Bölgesel Kalkınma, İstihdam ve Markalaşma
13. Sanayinin Finansmanını Güçlendirecek Yeni Yaklaşımlar

C. Girişimcilik: Amaç, Fikirden ürüne kadar tüm süreçte girişimci sayısının artırılması ve ekosistemin güçlendirilmesi.

14. Girişimcilik Ekosisteminin Etkinliğinin Artırılması
15. Teknoloji Tedarikçisi ve Girişimcilerini Güçlendiren Politika ve Uygulamalar

D-Beşeri Sermaye: Amaç, beşeri sermayenin dönüşümü

16. Sürdürülebilir İlerleme için Beşeri Sermayenin Gelişimi
17. Araştırma ve Geliştirme Yetenek Kapasitesinin Artırılması
18. Açık Kaynak Platformu ve Türkiye'nin Yazılım Kapasitesinin Artırılması

E-Altyapı: Amaç, başarıya giden yolun hızlandırıcılarının ortaya konulması

19. Veri İletişimi ve Açık Veri Reformu
20. Bulut Bilişim ve Veri Merkezi
21. Siber Güvenlik Standartları ve Altyapı
22. Ulusal Blokcincir Altyapısı
23. Sanayinin İki Kaldırıcı: Enerji ve Lojistik

SEKTÖREL YOL HARİTASI BELİRLENECEK

Teknolojik yetkinlik ve sektörel yol haritası belirlenecek. Sektörel yol haritasında ekosistemler dikkate alınacak; havcılık ve uzay, kimya ve ilaç, motorlu kara taşıtları, deniz taşıtları, raylı sistemler, makine, yarı iletkenler, elektronik-elektrik, yazılım, savunma sektörleri incelenecek. Ar-Ge'den ticarileşmeye kadar bütün süreç kapsanacak.

Hazırlık aşamasında üniversiteler, STK'lar ve girişimcilerle birlikte çalışılacak. Yetkinlik ve kaynakların yüksek olduğu alanlara odaklanılarak hızlı sonuç alınacak. Öncelikli sektörlerden, kimya ve ilaç, ulaşım araçları, makine, bilgisayar, elektronik, optik, elektrikli teçhizat sektörlerinin ihtiyacı olan stratejik malzemeler belirlenecek, kaynak planlaması yapılarak bu ürünlerin üretilmesi için üniversite ve mükemmeliyet merkezleriyle birlikte çalışılacak. Araştırma altyapısı analizi yapılacak ve merkezi olarak yönetilecek. Üniversiteler, OSB'ler ve TGB'lerde bulunan makine, teçhizat, laboratuvar ve test ekipmanlarının envanteri çıkarılacak. Kamu bu alandaki şirketlere altın hisse ile ortak olabilecek. nın Türkiye'de kalması için önlemler alınacak.

İba Kimya Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Dal, yeni yatırımlara imza atacaklarını açıkladı. İbrahim Dal, “100 milyon doların üzerinde bir yatırım bu... Seçim aşamasındayız, bunu kimlerle yapmalıyız diye. İthalatı olan bir ara malın üretimini biz yapacağız” diye konuştu.

İba Kimya Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Dal: İba Kimya dev yatırımlara imza atacak

İba Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. 1977 yılında Ankara'da izolasyon kimyasalları, tiner ve çözücüler ile üretime başladı. 1995 yılından itibaren ekonomik, çevreye zararsız elektrostatik toz boya üretimi ile faaliyetlerine devam eden şirket, bugün ülkemizin olduğu kadar bu sektörde dünyanın da devleri arasında yerini almış durumda.

İba Kimya Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Dal "Yeni ve önemli yatırım planlarımız var. Türkiye'de üretilmeyen, buna karşın ciddi talebi olan bu konu üzerinde görüşmelerimiz devam ediyor" diyerek yeni yatırımların müjdesini veriyor.

İbrahim Dal, İba Kimya'nın yeni yatırımlarından sosyal yaşamına birçok konu hakkında sorularımızı yanıtladı.

Sektördeki ilk döneminizi ve çalışmalarınızı anlatır mısınız?

Özel bir şirkette çalışan olarak başladığım iş yaşamım ileride kurucu ortağı olduğum şirketimizde devam etti.

İBA'yı 1977 yılında beş arkadaş bir araya gelerek kurduk. İBA sözcüğü izolasyon, boya ve alkali kelimelerinin baş harflerinden oluşmuştur. Kuruluşumuzda portföyümüzde muhtelif asitlere ve bazlara karşı kimyasal dayanımı olan izolasyon harçlarının yanı sıra alkali bir kimyasal olan Hipoklorit üretimi de vardı. Başlangıç olarak bunları planladık ve bu doğrultuda çalışmalarımızı yürüttük. Sonrasında mobilya boyalarının incelticisi olan, herkesin bildiği adıyla tiner üretimi için kolları sıvadık. Mobilya boya ve verniği ile sanayi boyaları üretiminin başlangıcı bu şekilde oldu. Takip eden yıllarda bu üretimi teknolojinin

gereklerine paralel şekilde geliştirmeye çalıştık ve sadece tinerden çok mobilya üretimi için gerekli olan dolgu verniği, son kat vernik, mobilya boyası ve renklendiriciler gibi diğer mamullerin de üretimine sırayla başladık. 1980 yılında ise sanayi boyaları üretimi yapan başka bir firmanın yüzde 50 hissesini satın alarak bu alana da girmiş olduk."

REÇİNE ÜRETİMİNE 1983 YILINDA BAŞLADIK

Mobilya boya ve verniğinin yanı sıra sanayi boyalarının üretiminde de ana girdi olarak kullanılan reçine üretimimiz 1983 yılında başladı. Bu gelişme kendi hammaddemizi üretebilir duruma gelmemiz açısından bizim için önemli bir aşamayı. Takip eden yıllarda Sincan 'da Organize Sanayi Bölgesinin kurulması ile 1991 yılında burada yatırıma karar verdik ve genel maksatlı boya imalatı için bir fabrika binası projesi üzerinde çalışmalara başladık.

Toz boya üretimini yapmaya nasıl karar verdiniz? Yatırımlarınızdan da bahsedebilir misiniz?

İstanbul Yolu üzerindeki fabrikamızda mobilya vernikleri üretimimiz devam ederken 1.OSB'de satın almış olduğumuz arsa üzerindeki fabrika binamızın da yapımı devam ediyordu. Bu sırada Ankara'da düzenlenen bir fuarda bir stand açmış, ürünlerimizi tanıtıyorduk. Fuarda bir müşterimizden o dönemde ODTÜ Kimya Mühendisliği'nde öğrenci olan oğluma böyle bir talep geldi. Müşterimizin talebini oğlum bana iletti ; müşterimiz neden toz boya üretmediğimizi soruyor ve önemli bir kalem olduğunu söylüyordu.

Ürünün pazar araştırması ve fiyat analizini kapsayan yaklaşık bir yıllık ön çalışmadan son-

"Ben hayatımda çok uzun tatiller yapmadım. Uzun değil de ne kadar tatil yaptığınız diye sorarsanız çok az."

"Eğer bir başarı varsa bu benim başarım değildir. Burada en büyük katkı eşimindir. Çünkü ben bu işe atılmak için önce onun çalıştığı maaşla geçinmeyi göze aldık."

ra toz boya üretimini gerçekleştirme kararını 1994 yılında aldık. İstanbul Yolu'ndaki üretimimizin orada devam etmesine ve yeni yatırım olan toz boya üretiminin de 1. OSB'de kurulmasına karar verdik. Üretim ve teknolojik ortaklık için araştırmalarımızı yaptık.

Bu araştırmalar sırasında birçok firma ile temasımız oldu. Neticesinde dünyanın çok sayıda ülkesine lisans vermek suretiyle büyümekte olan Belçikalı Oxyplast firması ile lisans anlaşması yaptık. Lisans anlaşmasından sonra üretim makinelerimizi de dünyanın en seçkin markalarından seçerek kuruluşumuzu gerçekleştirdik. Toz boya teknolojik bir ürün idi. Dünyada bir pazarı vardı, dolayısıyla ihracat imkânları genişti. Biz ülkemizde dördüncü üretici firma olarak sektöre girdik.

Üretime 20 Haziran 1995'te başladık. Pazar girişimiz İBA Oxyplast markası ile oldu. Devam eden lisans anlaşmamız sayesinde teknolojik gelişmeleri ülkemizin pazarına hızlıca sunma şansı bulduk. Tabii ki uzun yıllar devam eden iş birliğimiz saye-

sinde Ar-Ge laboratuvarımızda yetişen bizim mühendislerimiz de ürün geliştirme konusunda yetkinlik kazandılar. Bir süre sonra kendi ayaklarımızın üzerinde durabileceğimizi görerek lisans anlaşmamızı sonlandırdık ve kendi teknolojisini geliştiren bir firma konumuna geldik.

Diğer taraftan ihracat olanaklarımızı genişletmek için Kayseri Serbest Bölgesinde üretim yapmak üzere 2000 yılında teşebbüse geçtik. Bu amaçla Atico Trade Kollektif Şirketini kurduk. Orada da gerekli yatırımları yaparak 2002 yılında üretime başladık. Dolayısıyla iki işletmede üretim yapma noktasına geldik. 2006 yılında ise, sağlıklı bir büyümenin ardından, bizden önce sektörde üçüncü olarak toz boya üretimine başlamış olan İstanbul'da kurulu olan firmayı satın alarak bünyemize kattık. Böylece üretimimiz üç işletmeye yayıldı. Ne var ki, İstanbul'daki bu işletmeyi 2008 yılında kapatarak aynı yıl inşaatını bitirdiğimiz, şu anda da içinde bulunduğumuz modern fabrikamıza taşındık.

Toz boya üretimine 1.OSB'deki ilk

tesisimizde iki üretim hattı ile başlamış olduğumuz üretim bugün 20'nin üzerinde hatla Türkiye'de iki işletmede devam etmektedir."

Yabancı ortaklık yaptınız mı?

Hali hazırda iki ayrı yabancı ortaklık içerisindeyiz.

Birincisi merkezi İspanya'nın Valencia şehrinde bulunan Valresa firmasıdır. 2005 yılında mobilya boya ve verniği için üretimimiz devam ederken Türkiye'de ürünlerini satmamız için bize öneri getirmişlerdir. Bizim karşı önerimiz ise Türkiye'de birlikte üretim yaparak satışı gerçekleştirmek şeklinde olmuştur. Bu önerimizin kabul görmesi üzerine %50 ortaklık yapısı ile 2006 yılında mobilya vernikleri ve boya üretimine İba Valresa A.Ş. adı altındaki ortak girişimi oluşturduk. 1. OSB'de yeni bir fabrika yatırımını gerçekleştirerek 2008 yılında imalata başladık. Bu ortaklığımız halen devam etmektedir.

İkincisi ise toz boya satışında Avrupa pazarında etkinliğimizi artırmak için yaptığımız girişimin sonucudur. Avrupa Birliği'ne girmiş olan

Slovakya'da toz boya üretimi yapmakta olan Chemolak firması ile temasa geçtik ve bizim markamız ve formüllerimiz ile Slovakya'da üretim yapmak istediğimizi ilettik. Anlaşmamız neticesinde Slovak ortağımız ile yine %50 ortaklık yapısı ile İba Chemolak isimli şirketimizi kurduk. Bir dönem teknolojisini yurt dışından alarak üretim yapan İba Kimya, 2010 yılında kurulan bu ortaklık ile teknolojisini Avrupa'ya aktarı duruma gelmiş oldu. Bugün İba Chemolak Avrupa Birliği'nde İba Kimya markası ile üretimini sürdürmektedir.

İBA olarak eğitime yatırımınız olduğunu biliyoruz. Bu konuda neler söylersiniz?

İBA olarak bir başka önemli yatırımımız da Türk Eğitim Derneği'nin çatısı altında faaliyetlerini sürdüren Aydın ilinde kurduğumuz TED Ege Koleji 'dir. Yatırım değil, ülkemize olan borcumuzun bir gereği olarak yola çıktık ve eğitime katkımız olsun istedik. 2014 yılında 440 öğrenci ile kurduğumuz okulumuzda 1 yıl içinde gerçekleştirdiğimiz kampüs inşaatı sonrasında öğrenci sayımızı 1000 öğrenciye çıkarmış durumdayız. TED çatısı altında bulunan 40'a yakın okul içinde bir çok açıdan önemli bir noktaya yerleştik.

İhracat yapıyor musunuz?

Elbette. İhracatımızın büyük bölümünü İba Kimya olarak toz boyada gerçekleştiriyoruz. Sektöre girdiğimizde üç firmanın bulunduğu toz boya pazarında bugün otuza yakın üretici olduğunu düşünürsek bu yönde çaba harcamamız kaçınılmazdı. Bu kadar fazla sayıda firmanın arasında başarılı olmamızın anahtarlarından birisi de budur. Yakın geçmişte %35 civarında olan ihracata yönelik üretimimiz, daralan iç talep neticesinde bugün 35 ten fazla ülkeye yapılan ihracat ile %50'ye ulaşmıştır.İbavalresa da hali hazırda mobilya verniği ve boyalarında ciddi miktarda ihracat yapan bir firma durumuna gelmiştir.

1.OSB'de 100 bin metrekare ye ulaşan arazimiz üzerinde ihracata yönelik satışlarımızı artırmak için yatırım arayışlarımız da sürmektedir.

İBA Grubu'nun bünyesindeki şirketleri anlatabilir misiniz?

Bugün grup şirketlerimizin toplam çalışan sayısı 667 dir. Buna Rusya, Polonya, Almanya ve Slovakya'da bulunan şirketlerimizde çalışanların sayısı dahil değildir. Tabi bir de bizim bünyemizde olmayan, yerel bayilerimizin kadrosu da var.

Bahsetmiş olduğum gibi İba Kimya, İba Valresa, Atico Trade ve İba Özel Eğitim dışında İstanbul'da faaliyet gösteren %75'ine sahip olduğumuz Sesa isimli inşaat boyları üretimi yapmakta olan bir şirketimiz daha var.

İba Kimya bugün tamamen Dal Ailesinin sahibi olduğu bir ortaklık yapısına sahiptir.

Yurt dışındaki şirketlerimiz yerelde müşterilerimize daha iyi hizmet vermek için kurulmuşlardır. Rusya, Polonya ve Almanya'da kurulu bulunan bu şirketler kendi stoklarını yerelde tutmak suretiyle satış ve pazarlama faaliyetlerini sürdürmektedir.

"Keşke yapmasaydım" dediğiniz veya pişman olduğunuz bir şey var mı?

Keşke yapmasaydım dediğim, pişman olduğum bir şey yok. Birtakım yanlışlar yaptım ama onlardan ders almasını bildiğim için kayıp olarak görmüyorum.

Eğitimimde gerekli önemi veremediğim bir eksik tarafım var ki, o da lisan. Eğer yabancı dilim olsaydı bugün bunun çok daha ilerisinde olabileceğimizi düşünmüşümdür. Yabancı dil eksikliğini bu anlamda çok önemsiyorum.

Bir de çok az tatil yapmışımdır. Geriye dönüp baktığımda bu konuda bir pişmanlığım var. Şimdi imkanımız olsa da tatil yapacak enerjiyi bulamamak beni üzüyor.

İba Kimya'da oğlum ve gelinim bugün aktif olarak yönetimi faaliyetlerini yürütmektedirler. Ama bu hikâyenin en can alıcı tarafı eşimle ilgilidir. Eğer ortada bir başarı varsa bu sadece benim başarıım değil, aynı zamanda bana en büyük katkıyı veren eşimindir.

Çünkü ben bu maceraya onun çalıştığı maaşla geçinmeyi göze alarak atılmışımdır. Sadece o değil, ondan sonra göstermiş olduğu fedâkarlık-

lar da var. Devlet dairesinde 20 yıl çalıştıktan sonra benimle çalışmaya başlamıştır. Şu anda eşim 77, ben 81 yaşıdayım. Niye çalışıyorsunuz dersiniz, yılların getirdiği bağımlılıktır bu. Aktif olabilmek ve sağlığımız açısından da iş hayatının içinde olmayı önemsiyoruz.

Teçrübelerimizi aktarma bakımından da önemli. Ben hayatımda çok uzun tatile yapamadım. Başarı her zaman ekip işidir, yalnız başına elde edilemez. En önemlisi biz patron değiliz, öyle bir havada değiliz. Çalışanlarımızla olan ilişkimiz her zaman iyi olmuştur ve onların haklarına önem veririz. Çalışanlarımız benden memnun oldukları gibi, benden sonraki kuşaktan da memnuniyetleri vardır. Bir şirket çalışanlar, patron ve profesyoneller kanalıyla belli bir başarı noktasına gelir.

İş dışında zamanınızı nasıl geçiriyorsunuz?

İş dışında araba kullanmasını çok severim. Türkiye 'nin tamamını arabayla dolaşmayı isterim. Ama ne var ki belli bir yaştan sonra insan her istediğini de yapamıyor. Bugün memleketim olan Rize'ye de çok istememe rağmen sıklıkla gidemiyorum.

Yeni yatırım düşünceniz var mı?

Yeni yatırım düşüncemiz de var tabii ki. Yabancı ortakların da içinde olacağı, 100 milyon doların üzerinde bütçesi olan, hem yurt içi hem ihracat pazarına yönelik önemli bir yatırım. Ancak bu yatırım bu organize sanayi bölgesinde olmayacak. Hali hazırda Türkiye'de üretilmeyen ama ciddi talebi olan bu ürünün üretimi için görüşmelerimiz devam ediyor. Görüşmelerimiz ileri bir aşamaya da gelmiş durumda. Çok yakında sonuçlandıracağımızı umuyoruz.

ASO'nun çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ankara Sanayi Odası'nın çalışmalarını memnuniyetle karşılıyoruz. Nurettin Bey özveri ile çalışan, başarılı bir yönetici. Gayretinin yanı sıra eleştirel kimliğini ortaya koymasını ve ülke gerçeklerini cesaretle dile getirmesini takdirle izliyoruz.

MERMER SEKTÖRÜ HEDEFLERİ ZORLUYOR

Küresel durgunluğun da etkisiyle 2018'i beklentilerin altında kapatan, 2019'a da çok iyi başlayamayan mermer sektörü 2023 hedeflerini yakalamak için katma değerli ürün ihracatı ve markalaşma yönündeki faaliyetlere ağırlık veriyor.

Türkiye mermer sektörü, küresel pazarda yaşanan ticaret savaşları ve daha sonra başta Çin olmak üzere çeşitli ülkelerde talep düşüşünün yaşanması nedeniyle ihracat kaybı yaşıyor.

Sektörün ihracat pazarlarındaki kayıpları telafi etmek ve yeni pazarlarla ihracatını artırmak istediğine değinen sektör temsilcileri hedef ülkeler olan Arjantin, Şili, Almanya, Çin, Hindistan, İngiltere, BAE, Brezilya, Meksika, Kuveyt ve Katar gibi ülkelere ticaret heyetleri ile ziyaretler yapıyor.

Temsilciler, ayrıca Türkiye doğal taş sektörünün zenginliği olan desen ve renk çeşitliliği avantajından en iyi şekilde faydalanarak, trendlere uygun mermer üretiminin gerçekleştirilmesi halinde ihracata ivme kazandırılacağını ifade ediyor.

Mermer, yapısı itibarıyla çok farklı coğrafyalarda kullanılıyor. Kışın sıcak tutma yapısıyla Kanada'da, yazın serin tutma yapısı ile sıcak coğrafyalardaki yapılarda sıklıkla tercih ediliyor. Bu verimliliği yıllar önce fark eden İspanya ve İtalya gibi ülkeler Türkiye'den aldıkları blok mermerleri işleyip global pazara kendi markalarıyla sunuyor.

MARKALAŞMA KRİTİK ÖNEMDE

Türkiye'nin sahip olduğu mermer rezervi ile küresel ölçekte daha iyi bir konumda yer alması için markalaşmanın kritik öneme sahip olduğunu vurgulayan sektör temsilcileri, Türkiye'nin mermer kalitesinin sektör tarafından bilindiği, ancak küresel ölçekte de markalaşma ile son kullanıcının marka algısını artırmaya ihtiyacı olduğu tespitinde bulunuyor.

Türkiye'nin küresel pazara açılma konusundaki en büyük dayanağının ise fuarlar olduğunu belirten temsilciler, global pazardaki yeri korumak ve üst sıralara çıkmak adına madenlerin daha fazla işlenip katma değeri yüksek ürünler haline getirilerek, ihracata kanallıze edilmesinin önemli olduğunu vurguluyor.

Diğer taraftan Türkiye'de çıkarılan 400 çeşit doğal taşın her biri proje cinsine göre küresel ölçekte ilgi görüyor. Türkiye'de üretim yapan yaklaşık bin 500 doğal taş ocağı, fabrika

ölçeğinde 2 bin kadar tesis, orta ve küçük ölçekli dokuz bin atölye faaliyet gösteriyor.

Balıkesir, Afyon, Bilecik, Denizli ve Muğla illeri genel üretimin yüzde 65'ini gerçekleştiriyor. Doğal taşın güvenilir ve sağlıklı bir malzeme olması nedeniyle iç tüketimdeki kullanımın yanı sıra Türkiye doğal taşları yurt dışında da önemli miktarda kullanılıyor.

TÜRKİYE'NİN MERMERLERİ

Türkiye'nin uluslararası piyasada en tanınmış mermer çeşitlerini ise Süpren, Elazığ Vişne, Akşehir Siyah, Manyas Beyaz, Bilecik Bej, Kaplan Postu, Denizli Traverten, Ege Bordo, Milas Leylak, Gemlik Dişbaz ve

Afyon Şeker oluşturuyor. Kalitesi ve zengin renk seçenekleri ile pazarda fark yaratan Türkiye'nin doğal taşları, globalde önemli merkezlerde seçkin mekanlarında tercih ediliyor. Türkiye'nin her köşesinden çıkan tüm doğal taşlar, ihraç edilme kalitesinde ve ihraç ediliyor.

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği'nden edinilen bilgiye göre, 2018 yılında Türkiye, yaklaşık 4.6 milyar dolar değerinde maden ihracatı yaptı. İnşaat sektörünün ana malzemesi olan doğal taş ihracatı ise bir önceki yıla oranla yüzde 6.8'lik düşüşle 1.9 milyar dolar değerinde gerçekleşti. Doğal taş sektörünün bir önceki yıl maden ihracatındaki payı yüzde 43.7 iken, 2018 yılında bu pay yüzde

Mermer sektörü mevcut ihracat pazarlarını korumakla birlikte yeni pazarlarda ihracatını artırma yönünde çalışmalar yapıyor.

2017 ve 2018 yıllarında 400 bin tona yükseldi ve aynı zamanda değerinde artış yaşandı. Türkiye'nin daha az miktarlarda blok ihracatı yaptığı ülkeler ise İtalya, Mısır, Tayvan, Vietnam ve Endonezya oldu.

AFRİKA PAZARINA İHRACAT

Türkiye'nin son beş yılda işlenmiş mermer ihracatı 700 ila 800 bin ton, traverten ihracatı ise 450 ila 550 bin ton arasında değişim gösterdi. Her iki üründe de en büyük pazarı ABD oluşturdu. 2018 yılında bir önceki yıla göre, mermerde miktarda yüzde 6 artış yaşanırken, travertende ise yüzde 1.8'lik bir düşüş yaşandı. Türkiye'nin işlenmiş mermerde ikinci büyük pazarı Suudi Arabistan'a son beş yılda ortalama 250 bin ton civarında ihracat yapıldı. Travertende ikinci büyük pazar olan Fransa'ya yıllık 70 bin ton civarında ihracat yapılıyor. Global ölçekte yaşanan ekonomik durgunluğa rağmen, son yıllarda özellikle Kuzey Afrika başta olmak üzere Afrika ülkelerine yapılan ihracattaki artış, bu bölgenin gelecekte önemli pazar potansiyeli taşıdığını gösteriyor. Ayrıca ürüne bağlı olarak Güney Amerika ve Türk cumhuriyetlerinin alternatif pazarlar arasında yer aldığını dile getiren sektör temsilcileri, yakın coğrafyada Ortadoğu ve Körfez bölgesinde son yıllarda yaşanan gelişmelerin, sektörü ebatlı satışlarda olumsuz etkilediğini ve orta vadede bölgenin istikrara kavuşması halinde sektörün ivme kazanacağını dile getiriyor.

TEŞVİKLER ARTIRILMALI

Türkiye ekonomisi için maden ocakları da sanayi kuruluşları gibi önem arz ediyor. Bu nedenle sürdürülebilir madencilik için yatırımların

41.8'e geriledi. İhracata blok ve işlenmiş doğal taş olarak bakıldığında ise işlenmiş doğal taş ihracatı 2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2'lik artışla 953 milyon dolar değerinde gerçekleşirken, blok doğal taş ihracatı ise bir önceki yıla oranla yüzde 14.2'lik düşüşle 955.3 milyon dolar değerinde oldu.

EN BÜYÜK ALICI ABD

Türkiye'de 2018 yılında, 3 bin 809 firma doğal taş ihracatı gerçekleştirdi. Global doğal taş pazarının en büyük alıcıları; blokta Çin, işlenmiş ABD oldu. Bu ülkeleri blokta Hindistan, işlenmiş ise Suudi Arabistan izliyor. Türkiye, ürettiği blokların yüzde 90'ını Çin'e ihraç ediyor. Ancak Çin'e

yapılan ihracatta son yıllarda miktarda ve değerinde düşüş yaşanıyor. 2017 yılında Çin'e yapılan ihracatta bir miktar artış yaşanmasına rağmen, 2018 yılında miktarda yüzde 15, değerinde ise yüzde 18'lik düşüş gerçekleşti. Çin, sert taşlar dahil ilk sıralarda Türkiye, Hindistan ve Mısır olmak üzere yılda ortalama 14 milyon ton blok ithalatı yapıyordu. Söz konusu ithalatın 4 milyon tonunu yaptığı Türkiye, miktarda ikinci, değerinde birinci sırada yer alıyordu. Türkiye'nin sıralamada yeri değişmedi, ancak genel alımları düştüğü için ihracat miktarında azalma meydana geldi. Blokta ikinci büyük pazar olan Hindistan'a 2014 ve 2016 yılları arasında yapılan ihracat 200 bin ton civarında iken,

gerçekleştirilmesi ve devlet teşviklerinin artırılması büyük önem taşıyor. Ayrıca enerji maliyetlerin artması rekabeti azaltıyor. Madencilik özelinde en önemli maliyetin akaryakıt olduğuna vurgu yapan sektör temsilcileri, akaryakıtta ÖTV'siz kullanımın olması halinde madencilik faaliyetlerinde artış yaşanacağını ve bu durumun ihracata olumlu katkı sağlayacağını aktarıyor. Yeni dönemde bürokratik engellerin kaldırılması ve izin süreçlerinin hızlandırılması ile daha fazla üretim yapılabileceğini söyleyen temsilciler, devletin katma değeri yüksek olan doğal taş sektörünün zaman kaybını asgari düzeylere indirmesinin küresel rekabet şartlarını kolaylaştıracağını kaydediyor.

EROL: ÖNÜMÜZDE BAZI ENGELLER BULUNUYOR

Türk Mermer Maden Vakfı Baş-

kanı Ersoy Erol, "Küresel ölçekte bakıldığında çeşitli renk ve desenlerle yaklaşık 15 milyar metreküp mermer rezervi bulunuyor. Türkiye bu zenginliğin yaklaşık üçte birine sahip. Sahip olduğumuz bu yüksek mermer rezervi ile küresel ölçekte daha iyi bir konumda olmayı hedefliyoruz. Tüm bunlara rağmen yine de hedeflediğimiz konuma gelmemizin önünde bazı engeller bulunuyor" diye konuşuyor.

"Türkiye'nin, mermer potansiyelini tam olarak keşfedemeyişi ve rezervlerini yeterince değerlendirmemesi engellerin başında geliyor" diyerek hatırlatmada bulunan Başkan Ersoy Erol konu hakkında şunları belirtiyor: "Türkiye'nin küresel pazara açılma konusundaki en büyük dayanağı fuarlar ve İzmir Mermer Fuarı da başı çekiyor. Bu fuar, her yıl binlerce katılımcı ve ziyaretçi ile her

ülkeden sektör temsilcilerinin buluşma noktası haline gelmiş durumda ve her yıl büyümeye devam ediyor. Fuar ayrıca Türk mermer sektörü temsilcilerinin eksiklerini görmesi ve gidermesi için büyük bir fırsat sunuyor. Küresel pazarlarda rekabet gücümüzün artması için İzmir Mermer Fuarı büyük önem arz ediyor.

Türkiye, küresel madencilikte adı geçen 132 ülke arasından maden çeşitliliği bakımından 10'uncu sırada yer alıyor. Küresel ölçekte ticareti yapılan 90 çeşit madenden 77'si Türkiye'de mevcut ve bunların yaklaşık 60 maden türünde üretim yapılıyor. Türkiye'de üretim yapan yaklaşık bin 500 doğal taş ocağı, fabrika ölçeğinde faaliyet gösteren 2 bin kadar tesis, orta ve küçük ölçekli 9 bin atölye yer alıyor. Sektörde istihdam edilen kişi sayısı ise 350 binden fazla. Mermer üretiminin yüzde 65'i Balıkesir,

Afyon, Bilecik, Denizli ve Muğla'da yapılıyor.

Doğal taş sektöründe, Uzakdoğu pazarında Çin, yüzde 60'lık payı ile

Türkiye'nin en büyük ticaret hacmi bulunan ülke olarak yer alıyor. Daha çok ham olarak aldığı taşı işleyerek küresel pazara sunan Çin, ham doğal taş ithalatında, Türkiye ise ham doğal taş ihracatında önde geliyor.

“İHRACATIMIZ OLUMSUZ ETKİLENDİ”

Çin'e yönelik toplam ihracatımızın yaklaşık yüzde 56'sı ise doğal taş ihracatı. Son yıllarda küçülmekte olan Ortadoğu pazarı ise petrol fiyatlarındaki artış, siyasi belirsizlikler gibi nedenlerle ihracatımızın olumsuz etkilendiği bölge olarak öne çıkıyor. Ancak tüm olumsuz havaya karşın, ABD'ye yapılan mermer ihracatında artış devam ediyor ve yurt dışı fuarları Türk katılımcılar için verimli geçiyor.” Erol birleşme yoluna gidilmesiyle ilgili olarak da şu görüşleri paylaşıyor:

“2018 yılının mermer sektörü açısından pek olumlu geçtiğini söyleyemeyiz. Uzun yıllar boyunca en büyük alıcı pozisyonunu koruyan Çin, bu yılı durgunlukla geçirdi ve Uzakdoğu ağırlıklı çalışan ocakları olumsuz etkiledi. Bu durum sektörün ocaklar kısmında büyük bir istihdam kaybına yol açtı. Geçen 10 yılda sektörün lokomotif konumuna yükselmiş olan Burdur ve Isparta'daki bej ocaklarının bir kısmı kapandı, bir kısmı da kapasite düşüşüne gitti. Benzer şekilde Bursa ve çevresindeki bej ocakları da kapasite düşürdü.

Durgunluğun tek sebebi Çin'in

Arjantin, Şili, Almanya, Çin Hindistan, İngiltere BAE Brezilya, Meksika Kuveyt ve Katar gibi ülkelere ticaret heyetleri ile ziyaretler düzenleniyor.

durumundan kaynaklanmıyor. Mermer bir anlamda da moda işi. Dönemsel olarak mimarların kullandığı renkler ve taşlarda trendler değişiyor. 90'lardan beri globale hakim taş olan bej mermerlerin Amerika'da tercih edilmesi beş yıldır giderek azalıyor. Yine Amerika'da başlayan soğuk ve sade renkli taşların trend olması, yıllar içinde Asya ve Ortadoğu'ya da yayıldı. Neticede büyük alıcı pazarlarımızdan hem Çin'de hem de Ortadoğu'da bej mermer talebinin çokça daraldığını, buna karşın beyaz ve gri taşların revaçta olduğunu görüyoruz. Bu bir dönüşüm ve dönüşüme ayak uydurmak gerekiyor.

Bej ocak sahipleri ve bej mermer işleyen fabrikalar, bu yöndeki faaliyetlerinde küçülmeye gitmeli ve ayakta kalabilmek için fiyatları belli bir seviyenin üzerinde tutmalı. Birleşme yoluna gitmeleri de doğru bir yöntem olur. Dönüşüm sürecinde talep daralmasının sebebi modanın değişmesi

2019 YILI AYLIK BAZDA MADEN İHRACAT VERİLERİ

AYLAR	DOĞAL TAŞLAR		MİNERALLER		MADEN TOPLAM	
	MİKTAR(KG)	FOB USD	MİKTAR(KG)	FOB USD	MİKTAR (KG)	FOB USD
OCAK	553.421.699	139.055.482	1.327.388.571	165.047.208	1.880.810.269	304.102.691
ŞUBAT	410.419.940	115.519.173	1.321.980.624	178.475.425	1.732.400.564	293.994.598
MART	437.258.182	122.260.676	1.928.647.439	246.198.521	2.365.905.621	368.459.198
NİSAN	630.259.345	160.159.584	1.662.439.436	225.185.451	2.292.698.781	385.345.035
MAYIS	844.763.939	215.500.978	2.048.278.216	244.047.686	2.893.042.155	459.548.664
HAZİRAN	435.136.215	114.093.776	1.554.695.738	203.420.585	1.989.831.953	317.514.361
TEMMUZ	716.692.042	184.707.682	1.705.298.983	194.515.641	2.421.991.025	379.223.323
AĞUSTOS	580.519.021	150.814.003	1.563.209.693	189.313.656	2.143.728.714	340.127.659
Toplam	4.608.470.382	1.202.111.355	13.111.938.700	1.646.204.174	17.720.409.082	2.848.315.530

Kaynak: İstanbul Maden İhracatçıları Birliği

YAZIN SERİN TUTUYOR

Mermer, kışın sıcak tutma yapısıyla Kanada'da, yazın serin tutma yapısı ile sıcak coğrafyalardaki yapılarda sıklıkla tercih ediliyor.

olduğu için üreticiler bej mermerde fiyat indirimine giderek pazarlarını artıramazlar. Talebin düşmesinin sebebi fiyat olmadığı için daha fazla satabilmek adına fiyat indirimine gidilmesi talebi artırmayacak.”

DİNÇER: DAHA ÇOK ÇALIŞMALIYIZ

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Aydın Dinçer ise “Jeolojik yapısı nedeniyle bugün bilinen 650'den fazla çeşit ve desende zengin doğal taş kaynakları bulunan Türkiye, doğal taş rezervi açısından çok zengin bir ülke konumunda. Doğal taşlar jeolojik oluşum farklılığı olan ülkelerde, renk ve desen açısından çeşitlilik ve özgünlük gösteriyor” dedi. Aydın Dinçer sektör ile ilgili şu

değerlendirmelerde bulundu: “Doğal taş ihracatındaki düşüş, Çin'de inşaat sektörünün durağan olması ve söz konusu pazarın daralma göstermesiyle kayda değer oranda olumsuz etkilendi. 2023 yılı hedeflerine ulaşmamız için yeni dönemde daha çok çalışmamız gerekiyor. İhracat için üretim, üretim için ise teşvikler şart. Türkiye ekonomisi için maden ocakları da sanayi kuruluşları gibi önem arz ediyor. Bu nedenle sürdürülebilir madencilik için yatırımların gerçekleştirilmesi ve devlet teşviklerinin artırılması gerekiyor.

Sektörün dinamik yapısı gereği mevcut pazarlardaki konumunu sağlamlaştırırken, yeni pazar arayışları da sürüyor. Pazar payını artırmak ve

yeni pazarlar keşfetmek adına sektörel ticaret heyetleri düzenliyoruz.

“TRENLERİ TAKİP EDİYORUZ”

Üretimden tasarıma yeni teknoloji ve trendleri yakından takip ediyoruz. Markalaşmaya önem veriyoruz. Bunun için Turkish Stones markasını doğal taşın globalin jenerik markası haline getirmek gibi bir iddiamız var. Bunun için de global ithalat rakamlarına bakıldığında, çıkan hedef pazarların yanı sıra Türk taşı algısını yukarıya çekme amacımızı gerçekleştirebilmek üzere küreselde trend belirleyici ülkelere yöneleceğiz. Doğal taş sektöründe en çok ihracat yaptığımız ilk üç ülke sırasıyla Çin, ABD ve Suudi Arabistan. Blok doğal

taş ihracatında ise ilk üç ülke Çin, Hindistan ve İtalya iken, işlenmiş doğal taş ihracatında ilk üç ülke ise ABD, Suudi Arabistan ve Irak...

Sektör olarak yeni dönemde öncelikli olarak bulunduğumuz konumu korumayı hedefliyoruz. Bu yıl gelişebilecek sektörel olumsuzluklara hazırlıklı olarak ihracatı artırmaya yönelik çalışmalara devam ediyoruz. İhracatçı birliklerinin üzerine düşen ana görev ihracatı artırmak. 2018 yılı Kasım ayında başladığımız sektörel ticaret heyeti organizasyonlarına devam ediyoruz. Mevcut pazarlarımızı korumakla birlikte yeni pazarlara ihracatımızın artması yönündeki faaliyetler de önceliklerimiz arasında bulunuyor.

'TURKISH STONES' MOTTOSU

Doğal taş pazarının büyütülmesine yönelik tasarım ve mimarinin bir parçası olarak Türk mermerinin global mermer pazarında marka yapılması amacıyla İMİB olarak, Türk taşı pazara tanıtmak adına 'Turkish Stones' mottosu ile yurtdışındaki etkinliklerde yer almaya devam edeceğiz.

Doğal taş sektörü; yüksek ihracat potansiyeli, iç piyasa tüketimi, doğal taş makineleri üretimi ve ihracatı ile Türkiye ekonomisine önemli bir katkı sağlıyor. Özellikle son dönemde mermer üretiminde; klasik mermer üretim yöntemlerinin değişmeye başlaması, nitelikli işgücü ve ileri teknolojiye dayanan modern üretim yöntemlerinin daha çok kullanılmaya başlanması, büyük firmaların yapmış oldukları yatırımlarla birlikte bütünleşmiş üretim yapan tesislerin de devreye girmesiyle işlenmiş mermer üretiminde büyük artış kaydediliyor.

Ayrıca uygulanmaya başlanan modern ocak üretim yöntemleri ve son teknikler sayesinde rekabetin çok yoğun olduğu global doğal taş pazarına uygun üretim ve pazarlama yapabilecek ürünler hazırlayan tesis sayımız artış gösteriyor. Tüm bu ge-

lişmelerin yeni dönemde ihracatımıza olumlu yansıtacağını umuyoruz."

KAYA: MADEN İZİNLERİ HIZLANDIRILMALI

Ege Maden İhracatçıları Birliği (EMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Mevlüt Kaya da "Türk doğal taş sektörünün en büyük zenginliği desen ve renk çeşitliliği. Global ölçekte moda olan her renk mermer Türkiye'de bulunuyor. Bu avantajımızdan azami şekilde faydalanabilmemiz için maden çıkarma ve pazarlama izinlerinin hızlandırılmasını istiyoruz" şeklinde konuştu.

Türkiye'deki mermer rezervinin global mermer rezervinin yüzde 35'ini oluşturduğunu kaydeden Mevlüt Kaya "80'nin üzerinde değişik yapıda, 120'nin üzerinde değişik renk ve desende mermer rezervimiz bulunuyor. Uluslararası piyasada en tanınmış mermer çeşitlerimizi Süpren, Elazığ Vişne, Akşehir Siyah, Manyas Beyaz, Bilecik Bej, Kaplan Postu, Denizli Traverten, Ege Bordo, Milas Leylak, Gemlik Dişabaz ve Afyon Şeker olarak sıralayabiliriz" diyor.

Mevlüt Kaya şöyle devam ediyor: "Doğal taş sektörünün en önemli özelliği dünyadaki moda ile ilişkili

Balkesir, Afyon, Bilecik, Denizli ve Muğla illeri genel üretimin yüzde 65'ini gerçekleştiriyor.

olması. Yani bir renk moda olur, 7-8 yıl sonra modası geçtiği anda artık onu satamazsınız. Türkiye işte bu noktada önemli bir avantaja sahip. Dünyanın en müthiş renk seleksiyonuna sahibiz. Modaya uygunlukta sorun yaşamıyoruz. Bizim en büyük avantajımız renklerimiz, ama en büyük sıkıntımız da tam olarak burada başlıyor. Bir taş moda oluyor, ama biz bunu sahaya sunmak için en az iki yıl uğraşıyoruz. Sektörümüzün önemli sorunlarından olan izin süreçlerinin ivedilikle çözülmesi sektörün gelişimi için çok önemli.

HİNDİSTAN İLE YENİ SÜREÇ

EMİB olarak iki tane Ur-Ge projesi yürütüyoruz. Bu projeler kapsamında, Hindistan ile başladığımız sektörel ticaret heyetlerine önümüzdeki süreçte; İtalya, Dubai, ABD, İngiltere başta olmak üzere hedef pazarlarımızda devam edeceğiz. Bizim sloganımız, 'inadına üretim, inadına ihracat'. İçinde bulunduğumuz krizlerden çıkmanın olmazsa olmazı ihracattır.

Sektörümüzün hiç ithal girdisi yok, tümüyle yerli üretim. En büyük ihrac pazarımız Çin'in ekonomisi, ABD ile yaşadığı ticaret savaşları nedeniyle duraksadı. Ama iki ülke masaya oturdu. Yakın gelecekte

Türkiye'nin Beş Yıllık Mermer İhracatı (Milyar Dolar)	
2014	2.1
2015	1.9
2016	1.8
2017	2.0
2018	1.9

Kaynak: İstanbul Maden İhracatçıları Birliği

2018'de En Çok Doğal Taş İhracatı Yapılan Beş Ülke (Milyar Dolar)	
1- Çin	772.4
2- ABD	286.3
3- S. Arabistan	104.6
4- Hindistan	87.8
5- Irak	59.5

Kaynak: Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği

anlaşacaklarına inanıyoruz. Ticaret savaşlarının bitmesi sonrasında Çin ekonomisinde çarkların daha hızlı dönmeye başlayacağını göreceğiz. Bu durum da Türk doğaltaş sektörünün lehine sonuçlar doğuracak."

MANSFIELD: ÇİN'DE CİDDİ KAYIPLAR YAŞANDI

İstanbul Mermerciler Derneği (İMD) Başkanı Zuhul Mansfield ise şu değerlendirmelerde bulundu: "Türkiye önemli mermer rezervlerinin bulunduğu ülkelerin başında geliyor. Türkiye'nin sürdürülebilir

büyüme ve kârlılık için, Ar-Ge, Ür-Ge, verimlilik, kalite, çevre, geri kazanım ve markalaşma çalışmalarına daha fazla yoğunlaşması önem arz ediyor. Ayrıca ocak verimliliği için jeofizik yöntemlerle ocakların üç boyutlu renkli haritalarının çıkarılıp, ocakta yapılması gereken güçlendirme çalışmaları ve ocak işletmeciliğinin reel verilere göre planlanması gerekiyor.

Mermer sektörü, 2018 yılında 3.5 milyar dolar değerinde üretim gerçekleştirdi ve söz konusu üretim 1.9 milyar dolarlık kısmı ihrac edil-

Türkiye, yeryüzünde bulunan 15 milyar metreküp mermer rezervinin üçte birine sahip.

çölme ve iç pazarda talebin düşmesi sektör için önemli kayıp olarak görülüyor. İç pazar talebinin düşmesi üzerine, üretim yapan firmaların ihracat pazarlarına yönelmesi ve aşırı rekabet, ihracat fiyatlarının düşmesine neden oluyor. Çin mermer blok pazarında daralma ve buna bağlı olarak blok ihracatında düşme yaşanıyor. Ayrıca ekonomik kriz ile birlikte özellikle enerji fiyatlarındaki aşırı artışlardan dolayı maliyetlerde yükselme ve iç pazarda tahsilat sorunları yaşanıyor:

ÇİN'DEKİ İTHAL MERMERLER TÜRKİYE'DEN GELİYOR

Diğer yandan Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Deng Li, Türkiye ile Çin arasındaki mermer ticaretinin önemine değindi.

Büyükelçi Deng Li, Çin'de kullanılan ithal mermerlerin yüzde 60'ının Türk mermeri olduğunu ifade etti.

Türkiye'nin ihraç ettiği mermerin yüzde 50'sinin Çin'e gittiğini belirten Deng, bu nedenle iki ülke arasında istikrarlı ve uzun vadeli ticari bir ilişki olduğunu dile getirdi.

Çin ve Türkiye arasında mermer konusundaki bu iş birliğinin sağlam zemine oturtulduğuna vurgu yapan Deng, "Bu yüzden Türk mermerini Çin piyasasındaki geleceğine çok sıcak bakıyorum. Çin'e geçen yıl 5 milyon ton mermer gitti. O yüzden bence bu yılki rakam bundan daha büyük olacaktır. Çin'in gayri safi yurt içi hasılasının büyüme hızına bakabilirsiniz eğer, bizim piyasa büyüme oranı çok istikrarlı bir şekilde yükselirse, o zaman Türk mermerine olan ihtiyacımız da onunla orantılı bir şekilde artacak" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye-Çin İş Geliştirme ve Destekleme Derneği Başkanı İhsan Beşer de dernek olarak Türkiye'nin Çin'e ihraç ettiği her kalemi tek tek ele aldıklarını kaydetti.

di. Mermer ve doğal taş ihracatının en hızlı oranda arttığı bölge Afrika kıtası oldu. Orta ve Güney Amerika'da küçük oranda kayıplar yaşanırken Kuzey Amerika ve Avrupa'da küçük oranda artışlar görülüyor. En önemli pazarımız olan Çin pazarındaki kayıplar nedeniyle Uzakdoğu ve Okyanusya pazarı küçülme eğilimi gösteriyor. Hindistan, Tayvan, Endonezya, Hong Kong, Avustralya gibi pazarlardaki artışlar, Çin pazarındaki kayıpları karşılamaya yetmiyor.

Global inşaat sektörüne yön veren en önemli mimarlık ofislerinin

bulduğu Londra, mermer ve doğal taş ihracatı açısından stratejik öneme sahip. Global birçok proje Londra merkezli olarak yönetiliyor. Bu nedenle Dış Ticaret Müsteşarlığı desteğiyle Londra'da Mermer-Seramik Türk Ticaret Merkezi açıldı. Söz konusu merkez, Londra'daki mimarlık ofisleri ve proje yönetim merkezleri ile yakın ilişkiler kurabilirse, sadece İngiltere pazarında değil, globaldeki önemli projelerde daha fazla Türk mermeri kullanma şansı artacak.

Öte yandan ekonomik krize bağlı olarak inşaat sektöründeki kü-

Mermerin altın çağının sürdüğü eski dönemde, dünyanın hiçbir yerinde rastlamadığı kadar çok mermer Anadolu'da işletilip kullanıldı. Dünyanın Yedi Harikası'ndan Artemis Tapınağı ve Halikarnasus Moseleum bu dönemin tarihe damgasını vuran başlıca yapıtlardır.

Anadolu'da mermer sektörü ve ilk fabrikamız

Tarihi evreleriyle detaya inildiğinde, ilk kez doğal taşlarla tanışması avını vurmak veya düşmanından korunmakla başlayan insanlığın ilk yerleşim yeri olan Anadolu'da mermerciliğin tarihinin de ilkçağa kadar uzandığı görülmektedir. Mermerin altın çağının sürdüğü M.Ö ve M.S 7. yüzyıllar arasındaki dönemde, dünyanın hiçbir yerinde rastlamadığı kadar çok mermer Anadolu'da işletilip kullanılmıştır. Dünyanın Yedi Harikası'ndan Artemis Tapınağı ve Halikarnasus Moseleum bu dönemin tarihe damgasını vuran başlıca yapıtlardır. Özellikle Ege Bölgesi'nde Efes, Bergama ve

Afronisyas mermercilik okullarında yetişen ustaların ellerinden geçen ve kullanılan yöntemlerin bugün izleri hâlâ rastlanan ocaklarda işlenen mermer, Anadolu medeniyetinin görkemli yapıları ile tapınaklarına, ayrıca heykellere ve kabartmalara şekil ve mimari yönden büyük bir estetik kazandırmıştır. M.Ö. 356 yılında yakılan, aslına uygun ancak çok daha görkemli bir şekilde tam 220 yılda tamamlanan, depremlerden etkilenmemesi için bataklık zemin üzerine Artemis Tapınağı'ndaki 24 ton ağırlığında ve 20 metre yüksekliğindeki tek parça mermerin Ephesos'a nasıl getirilip

yerleştirildiğinin sırrı hâlâ çözülememiştir. 7. yüzyıldaki büyük deprem ve onu izleyen akınlar, göçler ve savaşlar mermerciliğin altın çağında bir durgunluğa neden olmuştur; Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlılar devrindeki mermer işletmeciliği önceki yıllardaki yoğunlukta olmamak üzere, ocaklardan yine murç ve çekikle çıkartılan mermer blokları, el işçiliği ile yontularak kiliselerde, hamamlarda, camilerde, saraylarda ve kervansaraylarda kullanılmıştır.

MÜHENDİSLİK ANITI

Peki yakın tarihimizde ilk mermer

fabrikamızı kim kurdu, işletmesini kim yaptı?..

İsmi mermerden alan Marmara Adası'nda mermer ocakları yüzyıllardan beri işletiliyor. 1912 yılında İngilizler tarafından inşa edilen ve günümüz modern mermer fabrikalarının ilki kabul edebileceğimiz fabrika, Marmara Adası'nda bulunuyor. Bir mühendislik anıtı olan adadaki ilk mermer fabrikası, 1974 yılına kadar üretimini sürdürmüştü.

Ülkemizdeki ilk mermer fabrikası Marmara Adası'nın Saraylar Beldesi'nde 1912 yılında kuruldu. İngiliz ve Belçika ortak yapımı olan fabrika buharla çalışıyordu. İçerisinde sekiz katarak bulunuyordu. 2 bin 700 yıllık taş işlemeciliği mazisine sahip Saraylar Beldesi'nde, XX. yüzyılın başında tek bir mermer fabrikası dahi yoktu. Geçmişte Efes'e bile taş gönderecek mermer zenginliğine sahip olan bu adada, mermer biçilecek böyle bir fabrika olmaması büyük bir eksiklikti.

FABRIKAYI İNGİLİZLER YAPTI

Unkapanı'nda bir mermer atölyesine sahip olan Mehmet Efendi, bu eksikliği tespit ederek, o zamanın armatörü Paşabahçeli Hakkı Bey ve Manizade'den bir kişiyle daha birleşip, Marmara Adası'nda ilk mermer fabrikasını hizmete açtı. Fabrikayı İngilizler'e inşa ettirdiler ve 1912 yılında resmi olarak faaliyete geçirdiler. 1912'den 1930'a kadar çalışan fabrika, 1930 yılında ortaklar arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle yine mermer işiyle ilgilenen Salih Sabri Karagözoğlu'na satıldı. Fabrikanın Salih Sabri Karagözoğlu'na satıldığı yıllarda Ankara yeniden kuruluyordu. Bakanlıklar, istasyonlar, bütün binalar olduğu gibi mermer işleriyle yapıyordu. Türkiye'de de tek mermer fabrikası vardı ve fabrika, henüz tam kapasite çalışmadığı için ihtiyacı karşılayamıyordu. Bu nedenle halen İtalya'dan Türkiye'ye ithal ediliyordu.

ATATÜRK DESTEK OLDU

Salih Sabri Karagözoğlu, fabrikayı aldıktan sonra Ankara'nın da imarı başlamış ve Atatürk'e kadar çıkmış. Böyle bir fabrikanın faaliyete geçtiğini

söylemiş ve Atatürk'ün desteğiyle İtalya'dan mermer ithalatı durdurularak tüm ihtiyaç Marmara Adası'ndaki bu fabrikadan temin edilmeye başlanmış.

Marmara Adası'nın yerlileri ise kendi ağızları ile fabrikanın hikâyesini şöyle anlatıyor:

“Türkiye’de ilk sekiz katrağın bir arada yapıldığı bir fabrika. Saatte 1 cm kesiliyordu ve buharla çalışıyordu. Kömürü ve kumu, dışarıdan naklediliyordu. Buradaki ocaklardan toplanan taş bu sahada biriktirilip, burada biçiliyordu. Daha sonra fabrika bacası çürüdü, buhar kazanları çürüdü ve kapandı. Buraya dışarıdan da taş geliyormuş diğer ocaklardan. Onlar da bu sahada biçilmiş olarak var. İşletme, 1974 yılında faaliyetlerine son verdi.

Burası Türkiye'nin ilk fabrikası ve sekiz katarak bir arada olan bir fabrika. Bunun bir benzerinin de İtalya'da olduğu söyleniyor.

ÜRETİM NASIL YAPILIYORDU?

Bu fabrikada biçilen taşlar dışarıdan gemilerle bu iskeleye geliyor, insan gücüyle raylardan içeriye alınıyor ve biçiliyordu. Marmara taşı da kamyonlarla fabrika sahasına alınıp, vinçle indirilerek, burada biçiliyordu. Bir taş bir haftada bitiyor, biçilen taş da tekrar raylar vasıtasıyla buradan gemiye yüklenip, İstanbul'a, İzmir'e ve Türkiye'nin her yerine gönderiliyordu.” Peki, o günün teknolojik ye-

tersizliğine rağmen böyle güç isteyen bir üretim nasıl bir sistemle yapılabiliyordu? Bu işlemi yine ada sakinleri şöyle anlatıyor: “Bu fabrikanın ana makinesi buharla çalışıyor. İlk hareket, ana makineden ana mile... Ondan sonra da kesim makineleri kataraklara hareket veriyor. Yedi katarak bir tarafta bir katarak da burada, toplam sekiz katarak çalışıyor. Bütün çalışan makineler, su pompaları, buhar pompaları hepsi kayış vasıtasıyla çalışıyor. Hiç elektrikli makine yok.

Kataraklarımızın çalışma şeklini de anlatalım. ‘1 nolu katarak’ kasnak vasıtasıyla çalışıyor. Güç aşağı-yukarı ilk ufak kasnakla iniyor. Blok girdikten sonra makine iniyor. Makine işini bitirdiğinde, kesin durması lazım. Buradaki sistemle kayış yer değişiyor, kasnaktan diğer boş kasnağa takılıyor ve o zaman bu makine stop ediyor.

Ama bu sistem sürekli çalışıyor. Bu makine stop ettiğinde sistem kapatılmış değil. Su, yine kayışla, hidrolik pompa sistemiyle çalışıyor. Bu sistemle kum kazanlarına su atıyor, oradan devridaim yapıyor ve oradan mermerlerin üzerine akıyor.

Eleklerden kum geçiyor; soket yok, elmas yok... Sadece saçla levhanın arasında kum vasıtasıyla, kuma elmas görevini yapıyor. Bu kumla blok kesimi devam ediyor. Bu makine bizim şimdi beş saatte kestiğimiz bloğu, o zaman beş gün, beş gecede kesiyormuş.”

15 . Döküm Sanayi Komitesi:

Akdaş Döküm Sanayi YKB Mehmet Niyazi Akdaş
Aday Döküm Makina Sanayi Genel Müdürü İlker Albayrak
And Döküm Makina Model Sanayi Genel Müdürü Zeki Özbudak

14. Hadde ve Boru Sanayi Komitesi:

Anadolu Demir Sanayi YKB Yılmaz Kayaaslan
APC Tasarım Yapı Sanayi YKB Levent Akçakoca
Şahinler Metal Sanayi YKB Osman Şahin
Beşçelik Metal Ürünleri Şirket Müdürü Ayşe Türkseven Çetinbinici
Gürgenler İnşaat Sanayi YKB Fikret Can Gürgen

**14. Hadde ve Boru
Sanayi Komitesi ile
15. Döküm Sanayi
Komitesi'nin üyeleri
asomedy'a da buluştu.**

“ENERJİ MALİYETLERİ AZALTILMALI”

14. Hadde ve Boru Sanayi Komitesi ile 15. Döküm Sanayi Komitesi'nin üyeleri Türkiye ekonomisi için katma değeri yüksek bir sektörde üretim yapıyor. Sektör temsilcileri, son dönemlerde artan enerji maliyetlerinin aşağı çekilmesini ve devletin teşvik imkânlarından da faydalanmak istiyor.

MEHMET NİYAZI AKDAŞ

“Döküm ihracatımızın rekabet içinde olduğu sanayileşmiş Avrupa ülkelerindeki dökümbanelere yönelik teşvikler Avrupalı rakiplerimizle aramızda haksız rekabet oluşturmaktadır. Bu teşvik ve muafiyetler bizlere de uygulanmalıdır.”

MEHMET NİYAZI AKDAŞ:

Teşvik ve muafiyetler bizlere de uygulanmalı

Sektörümüz imalat sanayilerinin hemen hemen tamamına parça üretmektedir. Günlük hayatımızda kullanılan birçok üründe bir döküm parça bulunmaktadır. Kirli bir sektör olarak tanımlansa da hurda metaller eritilip tekrar bir ürün haline getirildiğinden ekosisteme katkı vermektedir.

Sektör olarak hedeflerimizi; pazarı tüm dünya olarak göyerek küresel oyuncu olabilmek, yüksek katma değerli ürünlere daha fazla

yönelmek, Ar-Ge, inovasyon çalışmalarına ağırlık vermek, teknolojik araştırmalara ve yatırımlara devam etmek, üretimde verimliliklerin artırılması, tasarım yeteneklerimizin geliştirilmesi, olarak sıralayabiliriz.

ENERJİ MALİYETLERİ SORUNU

Sektörel sorunlarımıza gelince; Türk döküm sektörü, halen Avrupa'nın üçüncü en büyük döküm üreticisi olup ikinci olma yolunda hızla ilerlemektedir. Sektörümüzün sahip olduğu modern tesislerde ergitme prosesleri elektrikli ocaklarda yapılmaktadır. Metalurji proseslerinde enerji, üretimin temel girdilerindedir. Sadece ısıtma veya yakıt olarak değerlendirilmemelidir. Döküm sektörü “Enerji Yoğun Sanayi” olmakla beraber, AB'nin 2003/96/EC sayılı 2003 yılında yürürlüğe giren Enerji Vergilendirme Direktifi'ne göre enerjinin metalurji proseslerin de çift kullanımlı (Dual Use) olarak kabul edilmiş ve metalurji sektörü kapsam dışı bırakılmıştır. 2005 yılında ülkemizde ark ve endüksiyon ocakları elektrik tarifesi ise AB'ye uyum düzenlemeleri çerçevesinde uygulamadan kaldırılmış, ancak Avrupalı rakiplerimizin sahip olduğu 2003/96 / EC sayılı direktiften doğan haklar uygulamaya konmamıştır. Döküm ihracatımızın rekabet içinde olduğu sanayileşmiş Avrupa ülkelerindeki dökümbanelere yönelik teşvikler Avrupalı rakiplerimizle aramızda haksız rekabet oluşturmaktadır. Bu teşvik ve muafiyetler bizlere de uygulanmalıdır.

ATIKLARIN BERTARAFI

Atıkların bertarafı dökümbanelerimize yüksek maliyetler getirmektedir. Döküm prosesi sonucu ortaya çıkan döküm kumu, filtre tozları, cüruf vb atıklar ikincil hammadde olarak hem döküm sektöründe hem de maden, kara yolları, inşaat ve çimento ve bunlar gibi farklı sektörlerde hammadde olarak kullanılabilir nitelikte olmalarına ve dünyada uygulamaları olmasına rağmen, çevre mevzuatımızdan dolayı benzer şekillerde değerlendirilememektedir.

Her ne kadar çimento sektöründe ikincil madde olarak kullanılmasına izin verirse de bu miktar atık miktarı ile karşılaştırıldığında yüzde 10'unu geçmemektedir.

Sektörün atık miktarı ile orantılı olarak atığın kapladığı hacim, düzenli depolama alanlarının kullanım ömrünü olumsuz etkilemekte ilave alan ihtiyacı yaratmaktadır. Geri dönüşüm ve ikincil hammadde potansiyeli yüksek olan bu atıkların düzenli depolama alanlarına gönderilmesi ülkemiz için kaynak israfıdır. Ayrıca bazı illerde bu atıkların depolanması için belediyeler tarafından uygun alan gösterilmemesi sonucu ortaya çıkan nakliye bedelleri de maliyetleri çok etkilemektedir.

HAMMADE TEMİNİ

Demirçelik dökümünün hammaddesi çelik hurdası ve pik demiridir. Alüminyum dökümde ise primer ve ikincil alüminyum külçelerdir. Hem pik demiri hem de alüminyum külçeler ithal kaynaklardan temin edilmektedir. Miktarlı hammadde ithalatlarına döviz kurlarındaki dalgalanmalar sanayiciler üzerinde baskı oluşturmaktadır.

Sektörün diğer önemli girdisi olan hurdalar yurtiçi kaynaklardan temin edilmektedir AB'de 2015 yılında uygulamaya geçirilen Döngüsel Ekonomi Planı ile her AB ülkesinde eylem planları doğrultusunda döngüsel ekonomi teşvikleri hayata geçirilmektedir.

Şile'deki Silis kumu yatakları, bölgedeki orman alanında yer alıyor. Toplam orman alanının yüzde birini kaplayan bu maden ocaklarından döküm sanayinin yaklaşık 1 milyon ton civarında kum ihtiyacı karşılanıyor. Ayrıca bölgede 3 milyon ton civarında kil üretimi yapılıyor. Ocaklar kapatılıp kum, ithalat yolu ile karşılanmaya çalışılırsa sadece döküm kumu kısmının ülkemize 80 milyon USD civarında bir cari açık yükü getireceği hesaplanıyor.

Ocakları çalıştıran firmalara, enerji ve tabii kaynaklar bakanlığı

tarafından verilen ruhsatları süreleri ile orman izin süreleri birbirini tutmuyor. Daha önce 31.12.2014 olarak belirlenen son izin süresi bitimine kısa bir süre kala beş yılı için ötelenmişti. Şimdi de bu sürenin sonuna yaklaştığı gerekçesiyle orman izin süresi sona eren alanlar için yenilemelerde aksaklık yaşanıyor. Sorunun kalıcı bir şekilde çözülebilmesi için bir uzatma süresine daha ihtiyaç vardır.

TEŞVİKLERDEN YARARLANAMAMA

Sektörlerin teknoloji yoğunluğu sınıflandırılmasında sektörümüz orta-düşük (medium-low) teknoloji sınıfında tanımlanmaktadır ve NACE kodlaması 24.5'dir. Avrupa'nın üçüncü döküm üreticisi olan ülkemizde, bu sınıflama ile tanımlanan dökümhaneler yatırım teşviklerinden yararlanamamaktadır. Üretim teknolojilerine göre değerlendirmeler doğru uygulanmayacaksa kaldırılmalıdır. Özellikle dökümhanelerde bu kodlama dikkate alınmamalıdır. Bu konu sektörümüzün daha da gelişmesine engeldir. Hassas döküm yapan, paslanmaz çelik döken dökümhanelerin NACE 24.5 sınıfına denk geldikleri için orta-düşük teknoloji olarak tanımlanıp teşvik edilmemeleri izah edilemez.

İLKER ALBAYRAK:

Özellikle elektrik bize daha ucuz verilmeli

Döküm sektörü Türkiye'de sanayi zincirlerinin en önemli halkalarından bir tanesidir. Bu halka her geçen gün zayıflayarak kopmak durumuna gelmiştir. Döküm sektörü olmazsa hayat durur. Bugün evimizde musluğumuzu açtığımızda suyun gelmesini sağlayan pompadan tutun su geçişini sağlayan vanalar, arabamıza bindiğimizde çalışmasını sağlayan birçok parça, inşaat sektörünün vazgeçilmezi olan iş makinelerindeki çok fazla sayıdaki parçalar, enerji sektöründe kullanılan parça-

lardan tutun hemen hemen makinelerin olduğu her alanda döküm malzemeleri bulunmaktadır. Ben bile çocukluğumdan beri sektörün içerisinde olmama rağmen yeni yeni duyduğum şaşırduğum döküm malzemeleri var. Döküm denildiği zaman sektör bilgisi olmayanların hemen aklına logar ve ızgara dökümü geliyor. Evet onlar da döküm parçaları fakat bizim sektörün en niteliksiz ve en işlevsiz döküm parçalarından bir tanesidir.

Bizim sektör de çok önemli hassas döküm parçalar da var. Dökümcülük doğası zor bir meslek. Çalışma şartlarımız çok ağır, bir maden işçisi yerin altında, döküm işçisi de üstünde çalışıyor tek fark bu. Sektörümüzdeki işçilerin eğitim seviyesi çok düşük. Bu bize çok büyük problemler yaratmakta. Hem eğitimlisini bulmak zor, hem de normal kalifiye veya niteliksiz işçinin de eğitim seviyesi aşağıda olduğu için onu doğruya sevk etmek zor oluyor. Sürekli kontrol etmek zorundayız.

Son zamanlarda bakıldığında Ankara dökümcülerinde çalışan işçiler öyle bir durumdadır ki sürekli iş yeri değiştiriyorlar. Kimi zaman çok küçük maaş farklarında kimi zaman da her hangi bir şeye kırdıklarında uzun yıllar çalıştığı işyerini anında değiştirebiliyorlar. Bu eğitim seviyesinin düşüklüğünden kaynaklanıyor. Çıraklık okullarının da döküm kısmı kapandı.

Bizim firmamızın döküm ustalarının yaşı 45 üzerinde, arkasından yetişen eleman yok. Bu da bizim için sıkıntılı bir durum. Ne kadar teknolojiyi yakalarsak yakalayalım işçiye her daim ihtiyacımız var. Döküm işçisinin gözünden baktığımızda da sektöre kimse gelmek istemiyor. Onlara da hak vermek lazım. Sektörde 2.500- 3.500 lira arasında bir maaşla çalışmaktansa gidip bedenini yormadan güvenlik görevlisi veya temizlik personeli olarak çalışmak onların da işine geliyor, mantıklı da. Burada devlet politikası devreye giriyor. Çözüm işçinin maaşından kesilen vergilerin devlet tarafından karşılanması ve

İLKER ALBAYRAK

“Devletimizin biz üreticilere bu zincirin en önemli halkasına yardımcı olması gerekmektedir. Aksi halde dökümcü sayısı her geçen gün azalacaktır. Özellikle elektrik bize daha ucuz verilmelidir. Konutlara verilen ucuz elektriğin bu ülkenin kalkınmasına hiçbir faydası yoktur.”

devletin ağır sanayi işçisine teşvik olması gereklidir, bize bir şey vermesin. Böylece işçinin ağır sanayide çalışmasının da bir cazibesi olur. Bizim elimiz taşın altında ezilmiş durumda birazda devletin elini taşın altına koyması gerekmektedir. Gerçek iş istihdamı bu şekilde olur. Sektörümüzün en büyük sıkıntılarının birisi de elektrik.

Elektrik en çok tüketen sektörlerden birisiyiz fakat aksine ödediğimiz birim fiyatlar çok yüksek. Burada bir tezatlık var. Bir şeyi çok kullandığımızda yani satın aldığımızda az kullanana yani satın alana göre daha uygun fiyatlar ortaya çıkar ama bu elektrik de tam tersi durumda çok kullanan daha pahalı birim fiyatlara maruz kalıyor.

ZEKİ ÖZBUDAK

“Bugün Türkiye, Avrupa’da üçüncü sıraya gelebiliyorsa hedefe yaklaşmışız demektir. Bizim sektörümüz hakikaten çok değerli, kıymetli. Bu yüzden de desteklenmemiz lazım.”

Devletimizin biz üreticilere bu zincirin en önemli halkasına yardımcı olması gerekmektedir. Aksi halde dökümcü sayısı her geçen gün azalacaktır. Özellikle elektrik bize daha ucuz verilmelidir. Konutlara verilen ucuz elektriğin bu ülkenin kalkınmasına hiçbir faydası yoktur. Biz gerçekten bu ülkeye katma değer sağlıyoruz. Bütün dünya ya döküm parçaları gönderiyoruz. Ama yurtiçinde maruz kaldığımız zamlar ve dövizin oynaklığı bizi çok zor duruma düşürüyor. Son bir yılı aşkın süredir hiçbir müşterimize zam yapmadık ama o gün bugündür her şey zamlandı. Yurt içi piyasası çok kötü durumda işler çok azaldı hal böyle olunca ödeme için anlaşılan vadeler açıldı. Biz elektriği işçiliği vergileri sigorta primlerini ve daha birçok şeyi peşin ödemek zorundayken alacakları-

mızı vadeli alıyoruz. Ülke piyasasını ayakta tutan ihracatçılardır ama döviz oynaklığından dolayı kimse mutlu değil ve ihracatımız azalır o zaman esas kriz başlamış olur. Döviz geriye geldi ama yapılan hiçbir zam geri alınmadı.

Döküm sektörü hiçbir dönemde işçi çıkarmamışken son bir yıldır işçi çıkarmalarına şahit olduk kapanan dökümhanelere şahit olduk. Eskiden bir dökümhanede çalışan döküm ustası oradan ayrılıp kendi işyerini kuruyordu bunun örneği çoktur şimdilerde ise işyeri sahibi dökümcü kendi işyerini kapatıp başka yerde çalışmaya başlıyor bu çok sakinca bir durum.

“VERGİ MEVZUATI SIKINTISI VAR”

Bir diğer sıkıntımız vergi mevzuatı, bunun kesinlikle yeniden düzenlenmesi gerekli. Biz KDV’yi peşin ödemek zorundayız fakat ihracat yapan firma devletten KDV alacağını peşin alamıyor. 3-4 ay sonra aldığı da her hangi bir zamla birlikte alamıyor, ama biz ödemeyi geciktirdiğimizde bizden zammıyla beraber tahsil ediliyor. İhracat yapan firmada bu zorluktan dolayı tedarikçisinden ihraç kayıtlı fatura kesilmesini istiyor kendi uğraşması gereken vergi mahsubunu tedarikçisine yıkıyor. Devlet bunu peşin ödeyemezken bizler nasıl ödeyeceğiz.

Eğer böyle kalacaksa da peşin ödemeye indirim gelmeli. Aslına bakarsanız bence bize her ay tahakkuk eden KDV gibi bizde müşterilerimize KDV için ayrı fatura düzenlese ve yasa gereği onlarda bunu peşin ödemek zorunda kalma geciktirdiğinde devlette olduğu gibi gecikme zammına uğrasa bizde alımlarımızdan doğan KDV’yi peşin ödesek piyasada bu KDV ödeme sıkıntısı çok rahatlar. Devletinde KDV tahsilatı canlanır diye düşünüyorum.

Devlet desteği çok önemli, devlet ülkesine fayda sağlayacak sektörlerle teşvik uygulamalı. Var olan teşvik programları var ama kağıt üstünde var, uygulamada çok zor. Örneğin iş yokken nasıl iş istihdamı sağlayabiliriz.

ZEKİ ÖZBUDAK:

Sektörümüz çok değerli desteklenmemiz lazım

Enerji, elektrik, doğalgaz, çevre ve eleman sorunu başlı başına sorun. Desteklere gelince destek yatırım teşvikleri bize hiç uğramıyor. Bizim sektörümüz hakikaten çok değerli, kıymetli. Bugün Türkiye, Avrupa’da üçüncü sıraya gelebiliyorsa hedefe yaklaşmışız demektir. Bizim desteklenmemiz lazım. Ben 4+4+4 eğitim sisteminin yanlış olduğunu düşünüyorum. Herkes okumaya çalışıyor. Herkes okuyor da bu döküm ve sanayi işlerinde kim çalışacak.

Vatandaş elektriği ödeyemiyor. Şimdi adamın borcu var, borcu ödeyemiyor. Ödeyemeyince elektriği üç gün içerisinde kesiliyor. Potada metal var. Adam mühürü kırmak zorunda. Mühür kırmanın cezası var. bunun yüzünden basında da çıktığı üzere yüzlerce firma mağdur olup firmalar kapandı. Adam mecbur mühürü kırmak zorunda. Hayati tehlikesi var. Bu EPDK ile dağıtım şirketinin arasındaki yönetmeliğin düzeltilmesi lazım. Bu da Bakanlar Kurulu kararıyla düzeltilmesi lazım

YILMAZ KAYAASLAN:

Güçbirliği yaparak başka yatırımlar yapmak istiyoruz

İşçi mahkemeye gidiyor “Bana iş güvenliği malzemesi vermedi. Benim kıdem tazminatımı hiçbir şeyi ödemedi” diyor; iddia ediyor. Bunu ispatlamakta biz mükellefiz. Bunun bir cezası olmalı, sen bunları iddia ediyorsan ve yanlış çıkıyorsa işçiye de bu konuda bir yükümlülük gelmesi lazım. İşçiye diyecek ki “Bunları bunları almışsın, bu da imzan, al bu da sana ceza.” Sonuçta sen yalan bir ithamda bulunuyorsun. Ben ispatladığım zaman cezası var mı?

YILMAZ KAVASLAN:

“Benim kurtuluşum inovasyonsa, yüksek katma değerli üretimse, eğitime yatırım yapmalıyız. Biz bir grup gücümüzün tek başımıza yetmediği yerde güçlerimizi birleştirerek yer aldık. Bunun gibi yine gücümüzün yetmediğinde bir araya gelerek güçbirliği yaparak başka yatırımlar da yapmak istiyoruz.”

Dış ticaret açığı veriyoruz ya Türkiye'nin dış ticaret açığı verdiği konular belli. Demir çelik, petrokimya, enerji. Örneğin Türkiye'nin yassı demir çelik yatırımına ihtiyacı var. Şimdi yüksek fırın dediğimiz o tesisin özel sektör tarafından yapılmayı gücü yok. Finans olarak gücü yok. Yassı mamul dediğimiz sac mamulleri konusunda Türkiye ithalatçı konumdadır. Alternatif olarak bir tanesi devlet bu yatırımı yapabilir mi? Devlet yapıp, işletebilir mi? Şimdi uyguladığı liberalleşme politikasından dolayı devlet böyle bir yatırıma girmez. O zaman teşvik edecek. Özel sektör gelin güçlerinizi birleştirin, ben de size destek vereyim, gerekirse koruma duvarlarıyla onlar korunsun ama o yatırım yapılsın. Petrokimya da

demir çelik de aynı şekilde. Enerji noktasında da aynı şekilde.

Yabancı yatırımcı gidiyor. Neden gidiyor? Temel problem adalet mekanizması, hukukun üstünlüğü mekanizması. Hukukun üstünlüğü olmadığı yere hiçbir yatırımcı gelmez. Para en ürkek şeydir.

Milli gelirimizi artırmak istiyoruz mesela. X eksenine kişi başına düşen milli geliri getirin, hukukun üstünlüğü endeksini de y eksenine koyun lineer şekilde uzuyor. Bir ülkenin hukuk üstünlüğü endeksi yüksekse kişi başına düşen milli geliri de yükseliyor.

“EĞİTİME YATIRIM YAPMALIYIZ”

Eğer sorun ve çözüm belliyse ve yapılmıyorsa demek ki siyasi irade bunu tercih ediyor. Problem siyasi irade de. Aynı şekilde eğitim sistemi. Hala imam hatiplere yatırım yapılıyor, benim meslek liselerine ihtiyacım var. Benim kurtuluşum inovasyonsa, yüksek katma değerli üretimse eğitime yatırım yapmalıyız.

Biz bir grup gücümüzün tek başımıza yetmediği bir yerde güçlerimizi birleştirerek bir yer aldık. Bunun gibi yine gücümüzün yetmediği bir araya gelerek güçbirliği yaparak başka yatırımlar da yapmak istiyoruz.

LEVENT AKÇAKOCA:

Kendi üretimlerimizi dünya standartlarına yaklaştırmalıyız

Ülkemizin ekonomisinin gelişim ve büyümesinde katkı sağlama ve farkındalık yaratmak için sanayi kuruluşlarının bir araya getirilmesi ve birleştirilmesi için doğru zamanlamada olduğumuzu düşünüyorum.

Kaynakları ıslayan büyük bir iş gücüne sahip sermayesi kuvvetli ve en önemlisi girişimci sanayicilerin artık birleşerek örneğin yeni bir sanayi kooperatifi adı altında tüm

bu güçleri ile dünya pazarında yer alması gerekmektedir.

Ülkemiz de bu faktörleri bir araya getirecek alt yapının olduğuna inanıyorum. Peki ne yapmalıyız?

En önemlisi dışarı bağlı kaldığımız ürünlerin iç piyasada üretilmesi için ne eksik?

“ÜRETİMİ ÖN PLANDA TUTALIM”

Beyin gücü mü makina gücü mü finansal güç mü? Bunu tespit edip kendi üretimlerimizi dünya standartlarına ve kalitesine yaklaştırıp, markalaştırıp dünya markaları ile aynı platformda yer alarak ülkemizin sanayisini ve ekonomisini daha iyi yerlerde göreceğimize inanıyorum. Bu doğrultuda sanayiye ve üretimi her zaman ön planda tutan ekonomi anlayışımızı vurgulamamız gerekmektedir.

Ekonominin güçlenmesi üretime bağlıdır. Verimliliği artırdığımız her konuda dönüşümü mutlaka alacağız-

LEVENT AKÇAKOCA:

“Kendi üretimlerimizi dünya standartlarına ve kalitesine yaklaştırıp markalaştırıp dünya markaları ile aynı platformda yer alarak ülkemizin sanayisini ve ekonomisini daha iyi yerlerde göreceğimize inanıyorum.”

mıza inanıyorum. Devletimizin sağlamış olduğu ve sağlayacağı teşvik ve kaynaklar ile bunu başarabiliriz.

İnanıyorum ki bu güç birleşimi ile Türkiye standartlarında güçlü bir sanayi değil dünya arenasında güçlü bir sanayi olacağız.

OSMAN ŞAHİN:

Katma değerli işlere gitmeye çalışmalıyız

Dökümcülük malum anlattığımız gibi problemlili meslek. Tozlu topraklı bir meslek. Burada çözüm önerisi olarak maaşları yüksek ve devletin katkısı büyük olmalı ki insanlar teşvik edilsin. Yer altında kömür ocaklarında çalışanların

OSMAN ŞAHİN

“Babası toz toprağın içinde çalışmış, bakkı olarak kimse de çocuğunu bu ortamlarda çalıştırmak istemez, onun için yemeyip içmeyip okutuyorlar. Devlet ana yöneticimiz ama bizim de yapmamız gereken şeyler var. Katma değerli işlere gitmeye çalışmalıyız.”

maaşı ile yer üstünde çalışanlar arasında maaş farkı nasılsa bizde de öyle olmalı. Bu şekilde insanları teşvik etmeliyiz. Babası toz toprağın içinde çalışmış, haklı olarak kimse de çocuğunu bu ortamlarda çalıştırmak istemez, onun için yemeyip içmeyip okutuyorlar. Devlet ana yöneticimiz, ama bizim de yapmamız gereken şeyler var. Katma değerli işlere gitmeye çalışmalıyız.

Biz de metalin pres ve çekme hadde, alüminyum konusunda çalışıyoruz. Alüminyum dünyada yeni bir metal, 100 yıl önceye dayanır, uçaklarla başlayan malzeme. Endüstriye uçakla giren ve sonra her yere yayılan malzeme.

Alüminyumda Türkiye çok iyi. 1 milyon 300 bin ton. Ülkemizde imalatı yapıyor. Bizim firmamız dünyada 16. sırada, Avrupa'da ilk altının içinde. Devletin verdikleriyle bir yere kadar gidebiliriz ama elektrik en büyük sorun, en çok tükettiğimiz doğalgaz. Yüzde 30 doğalgaza da zam geldi. Her zaman için endüstrinin ana girdisi. Bizde yer altı ve yer üstü kablo da var, buradaki olaylarda bakırın muadili elektrikte, havada hepsi alüminyumdur.

“ALÜMİNYUM DAHA AZ MALİYETLİ”

Yer altında bakır vardı, alüminyum daha yeni sayılır. Alüminyum bakırdan çok daha ekonomik daha az maliyetli. Devlet asli işlerini bildiği halde, ekmek neredeyse köfte oraya gidiyor. Mesela bizim kendi atığımız ayda 300-400 bin lira para ödüyoruz. Pazarlık ederek anca bu rakamlara iniyoruz.

Bizim işimiz bir yerde dökümcülük ve tehlikeli işler sınıfına giriyor. “İşçi bulunamıyor” diyoruz ya bu ancak yüksek maaşla olur. Devlet yer altı çalışanlarında olduğu gibi, yüksek maaşlarla teşvik etmesi lazım. İnsanların bu mesleği tercih lazım. Bunun için birlikte kararlar alarak hareket edilmesi gerekiyor.

Geçmişte mesleğimizde yabancılaşma çoktu. 4-5 tanesine aracılık yaptım, ortak olduğumuz yerler de var. Şu an zaten her şey durağan. Şirketlerin birleşmesi ve koo-

AYŞE TÜRKSEVEN ÇETİNBİÇİ

“Devlete yapılan işlerin tahsilatında çok zorluk çekiyoruz. Zamanında yapılan ödemeler artık asla zamanında değil çok uzun vadeler yayılmış vaziyette. Çünkü hükümetin aldığı kararlar bütün kamu kuruluşlarının paraları tek bir havuzda toplanıyor.”

peratifleşme, devlet yönetimiyle ilgili. Geçmişte işçilerin yatırımları çok oldu, maalesef kötülerin eline düştü. İyilerin eline düşenler de çok az kaldı.

O zaman yedi ayda bir hükümet değişiyordu, karmakarışıklı. Türkiye'de bunun başlangıcı 30-40 yıl önceye dayanır. Örneğin Abana Motor Firması işçiyle kurulmuş ve başarılı bir şekilde faaliyetine devam ediyordu, sonradan mahvettiler.

Birlikten bahsediyoruz. Türkiye'deki koalisyonlar bunun en kötü örneğidir. Bizdeki ortak şirketlerin yönetimi maalesef çok zayıf. Ortaklık güzel bir şey. Benim ortaklığım çok. Bu işleri maddi manevi olarak yürütmek gerçekten zor iş.

Manevi açıdan biraz kamil olacaksınız.

AYŞE TÜRKSEVEN ÇETİNBİNİCİ:

Ödemeler artık zamanında yapılmıyor

Biz ihracat yapmıyoruz, tamamen iç piyasaya çalışan çelik servis merkeziyiz. Bizim şu anda en büyük problemimiz iç piyasanın ciddi anlamda daralması, döviz kurlarındaki oynaklık. Diğer sorunlar hepimizin ortak problemi. İç piyasadaki inşaat ve diğer sektör işlerinin hemen hemen bitmesi. Geçen seneye oranla yüzde 35-40 düşüşümüz var. Bizim bir işimiz de yatırımcı fabrikalarını kaplıyoruz. Ama yatırımcı şu anda bir fabrika yapmıyor, maliyetleri çok yüksek. Dolardaki oynaklık herkesi tedirgin ediyor. İmalat

FİKRET CAN GÜRGEN

“Üretim yapan bir firma olarak karşı karşıya kaldığımız en büyük sorunlardan birisi hammadde tedarİği. Örnek vermek gerekirse imalatlarımızın büyük bir kısmında hammadde olarak kullandığımız çelik çekme boru maalesef Türkiye’de üretilmiyor.”

da yatırım da yok. Öyle olunca iç piyasadaki daralma bizi sıkıntıya sokuyor. Biz 45 kişiden 26 kişiye düştük işçide. Daha da düşüreceğiz gibi görünüyor. Finansman ihtiyacını bankalardan karşılıyoruz. Kredi faizleri düştü deniliyor ama daha pek çok banka bunu uygulamaya geçmedi. Devlet bankaları şu anda uyguluyor. Kamudan da çok zor alıyoruz. Bizim ana firmamız da havalanı müteahhitliği yapan firma.

“KÂR ETMEK ÇOK ZOR”

Devlete yapılan işlerin tahsilatında çok zorluk çekiyoruz. Zamanında yapılan ödemeler artık asla zamanında değil, çok uzun vadeler yayılmış vaziyette. Çünkü hükümetin aldığı kararlar bütün kamu kuruluşlarının paraları tek bir havuzda toplanıyor. Önceden herkes kendi parasından ödemelerini yapıyordu. Şu anda çok zorlanıyoruz. Kendi masraflarımızı idamemizi devam ettirmeye çalışıyoruz. Kâr edeyim, büyüyelim durumu yok. Ülkeye katma değeri artırmak, istihdamı desteklemek istiyoruz ama şu piyasa koşullarında mümkün değil. Hiçbir şekilde önümüzü göremiyoruz. Şu anda size bankaların size yeni bir kredi vermesi lütuf. Muslukları kapatmış durumda.

FİKRET CAN GÜRGEN:

En büyük sorunlarımızdan birisi hammadde tedarİği

Gürgenler A.Ş. olarak 1955 yılından itibaren çelik sektöründe yer alıyoruz. Petrol ve doğalgaz boru hatları, rafineriler, petro kimya endüstrileri, enerji santralleri, savunma sanayi ve tersaneler için flanş, fittings, bend ve ring imalatı yapıyoruz. Bunların yanı sıra ülkemizde imalatı olmayan ve her yıl yaklaşık 80 milyon dolar tutarında ithalatı yapılan tramvay teker bandajının da imalatına başlamış bulunmaktayız. İmalatlarımızın yaklaşık yüzde 90’ını tüm dünyaya ihraç ediyoruz.

Kendimizi kısaca şöyle tanımlı-

yoruz: “Her şeye rağmen sanayici.” Tüm üreticilerin de katılacağı gibi, üretici bir firma olmanın gururu çok fazla. Özellikle imal ettiğimiz ürünleri tüm dünyaya ihraç ettiğimiz zaman ülkemize katkı sağlamış olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Ancak üretici firma olarak karşılaştığımız ciddi sorunlar da mevcut. Enerji kullanımı bizim için en büyük maliyet kalemlerinden. Elektrik, su, doğalgaz faturaları neredeyse karşılanamaz boyutlarda karşımıza çıkıyor. Bizim sektörümüzde en büyük sıkıntılardan birisi de vasıflı insan gücü. Bunun için de eğitimin şart olduğunu düşünüyoruz ve ASO yönetiminin büyük bir özveri ve başarı ile yürüttüğü projelere biz de öğrenci yetiştirerek dahil oluyoruz.

“EĞİTİME KATKIDA BULUNUYORUZ”

İşi öğretmek kendi tesislerimizde belirli bir seviyeye getirdiğimiz çocuklarımızı iş hayatına adapte edebilirsek tüm sanayi için vasıflı insan gücünü belirli bir kaliteye getirebileceğimizi düşünüyoruz. Bu çocukların mezun olunca bizimle çalışıp çalışmayacağı belli değil ama biz bu yatırımı yine de yapıyoruz ve yapmaya devam edeceğiz.

Üretim yapan bir firma olarak karşı karşıya kaldığımız en büyük sorunlardan birisi de hammadde tedarİği. Örnek vermek gerekirse imalatlarımızın büyük bir kısmında hammadde olarak kullandığımız çelik çekme boru maalesef Türkiye’de üretilmiyor. Bu gibi ürünleri ithal ederken değişen politikalar yüzünden de ciddi zararlara uğrayabiliyoruz. Bu da bizim maalesef dünya ile rekabetimizi güçleştiriyor. Gürgenler A.Ş. olarak bugün dünya devleriyle partner olarak Karadeniz’i boydan boya geçecek olan doğalgaz boru hattının bendlerini üretiyoruz.

Proje tamamlandığı zaman içerisinden yaklaşık 477 milyar metreküp doğalgaz taşınacak. Bu gibi projeleri ülkemize kazandırabilmek için hammadde sorununu bir an önce aşmamız gerekmektedir.

ASEAN bölgesine giriş kapısı

MALEZYYA

Malezyya, son 10 yılda Asya ve Müslüman dünyaya ilham kaynağı olan önemli ekonomik başarılarla imza attı. ASEAN ülkeleri arasında Singapur'dan sonra ikinci konumda bulunan Malezyya uzun süreli dış ticaret fazlası veren bir ülke olması sonucu yüksek döviz rezervlerine sahip. Elektrik-elektronik ürünler kimyasal ürünler, ham ve rafine petrol, palmiye yağı ve türevleri, makine ve aksamları Malezyya'nın geleneksel ihraç ürünleri arasında yer alıyor.

Malezya'da, İ.Ö 1. yüzyılda, Çin ve Hindistan ile olan güçlü ticaret bağları sebebiyle bir Hindu-Budist dönemi yaşanmıştır. 13. yüzyılda ise Arap ve Hint tacirlerinin etkisi ile İslam dini yayılmış ve Malezya'yı o dönemde yönetenlerin İslamiyeti kabul etmesi ile Malaylar arasında İslam dini yerleşmiştir. 1511 yılında Portekizliler, 1641'de Hollandalılar, 1824 yılında ise İngilizler ülkeyi sömürgeleri haline getirmişlerdir. 18 ve 19'uncu yüzyıllarda, Britanya'nın egemenliğinde olan Malezya, 1942-45 yıllarında Japon işgalini yaşamıştır. Britanya'nın egemenliğindeki Malay bölgeleri 'Malay Federasyonu' adı altında 1948 yılında birleşmişlerdir. Malay Federasyonu, 1957 yılında İngiltere'den bağımsızlığını kazanmıştır.

EKONOMİ, ÇİN ASILLI MALEZYALILARIN KONTROLÜNDE

Malezya, Federatif Anayasal Monarşi ile yönetilmekte (Sultan, Parlamento ve Eyaletler Meclisi) olup, yaklaşık 32 milyonluk çok kültürlü ve çok dinli bir nüfusa sahiptir.

Ekonomi, nüfusun yaklaşık yüzde 23'ünü oluşturan Çin asıllı Malezyalıların kontrolindedir.

Malezya ekonomisi dolar bazında son yıllarda daralma yaşamakta iken 2017 yılında ilk defa bir artış göstermiş ve cari fiyatlarla 1.316 milyar Rm'lik bir GSYİH'ye ulaşmıştır. 2015 Dünya Rekabet Yıllığı'na (WCY) göre 18'inci sıradaki iken 2016 için bir miktar düşerek 19'uncu sıraya gerilemiş ve 2017'de ise 24'üncü sıraya inmiştir. Bu sıralamayla Malezya birçok ülkeyi geride bırakmasına karşın bir önceki yıllardaki konumunu muhafaza edememiştir. ASEAN ülkeleri arasında ise Singapur'dan sonra ikinci konumdadır.

2011-2015 döneminde büyüme oranı yüzde 5,28 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında ise büyüme bir önceki yıla göre azalarak yüzde 5,0 oranında olmuş ve bu azalma eğilimi 2016 yılında da devam ederek büyüme yüzde 4,gerçekleşmiştir. Ancak burada gözden

Malezya, uzun süredir dış ticaret fazlası veren nadir ülkelerden birisi. Ülke özellikle yabancı yatırımlar ile petrol doğalgaz ve madenler sayesinde bu pozisyonu yakaladı.

kaçırılmaması gereken önemli bir husus bulunmaktadır. Söz konusu oranlar Malezya Ringit'i baz alınarak tespit edilmektedir. Oysa ABD Doları cinsinden (yıllık ortalama kur dikkate alınarak) hesaplama yapıldığında tersine ekonominin daraldığı gözlemlenmektedir.

Benzer şekilde 2016 yılında, ihracatta da Malezya Ringit'i baz alınarak yüzde 1,5 dolayında artış olduğu ifade edilmesine karşın, ABD doları cinsinden yaklaşık yüzde 5 dolayında düşüş bulunmaktadır. Ancak, 2017 yılına gelindiğinde son yıllarda ekonomide yaşanan daralma tersine dönmeye başlamış ve dolar bazında da artış göstermiştir.

İŞSİZLİK VE ENFLASYON

Enflasyon oranı ise son iki yıldır yüzde 2,1 düzeyinde seyredirken 2017'de beklenenin üzerinde bir artış göstermiştir. Malezya Merkez Bankası'nın 2017 Mart ayında revizi

ettiği 2017 enflasyon beklentisi yüzde 3-4 aralığı iken gerçekleşme neredeyse üst sınıra yaklaşmış ve yüzde 3,7 olmuştur. İşsizlik oranını ise 2017'de yüzde 3,4 olarak gerçekleştirmiştir.

Malezya, uzun süreli dış ticaret fazlası veren bir ülke olması sonucu, yüksek döviz rezervlerine sahiptir. 2015 ve 2016 yılında toplam dış ticaretin düşmesine karşın dış ticaret fazlası vermeye devam etmiştir. Rezervlerin yüksekliği, Malezya Hükümeti'nin ekonomiye yönelik önlemlerini hızlı ve etkin bir şekilde almasına olanak sağlamaktadır.

Ancak, son bir kaç yıldır uluslararası piyasaların da etkisiyle döviz rezervlerinde sorun yaşanmaya başlamıştır. 2013 yılı sonunda 139,4 milyar dolar olan net uluslararası rezervler, 2015 yılı sonunda 95,3 milyar dolara düşmüştür. 2016 yılı sonunda da bir önceki yılki düzeyde kalarak 95,02 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında dış ticaretin de artmasına

paralel olarak döviz rezervleri biraz artış göstererek 102,4 milyar dolar düzeyine çıkmıştır.

ASEAN ÜLKELERİNE YAPILAN İHRACAT YÜZDE 18 ARTTI

Malezya, uzun süredir dış ticaret fazlası veren nadir ülkelerden birisidir. Özellikle yabancı yatırımlar ve doğal kaynakları (petrol, doğalgaz ve madenler gibi) sayesinde bu pozisyonu yakalamıştır. Ancak, son yıllarda yabancı yatırımcıların işgücünün daha düşük olduğu; Vietnam, Kamboçya ve Myanmar gibi çevre ülkeleri tercih etmeye başlaması bu tabloyu olumsuz etkileyebilecektir. 2014 yılı sonlarından başlayarak 2015 yılında da RM'nin dolar karşısında değer kaybetmesi ithalatı frenlerken, ihracatta da düşüş yaşanmıştır. 2016 yılında da benzer durum gerçekleşmiş, yine bir önceki yıl olduğu gibi hem ithalat hem ihracatta düşüş yaşanmıştır. Ancak, 2017 yılında bu eğilim tersine değişmiş

ve son iki yıldır düşen dış ticaret, önceki yıllardaki performansa ulaşamamakla birlikte tekrar yükselmeye başlamıştır.

ASEAN ülkelerine yapılan ihracat bir önceki yıla göre yüzde 18 artarak 272,8 milyar Rm (toplam ihracatın yüzde 29,16'sı) olarak gerçekleşmiştir. Bölgedeki ekonomik koşulların iyileşmesi, artan bir orta düzey gelir grubunun önemli katkısı olmuştur.

Buna karşılık ASEAN ülkelerinde yapılan ithalat ise yüzde 25 artarak 214,6 milyar Rm (yılında toplam ithalatın yüzde 25,6'sı) olarak gerçekleşmiştir.

Veriler incelendiğinde; elektrik ve elektronik ürünleri, kimyasal ve kimyasal ürünleri ile petrol gibi bazı ürünlerde Malezya'nın hem ihracatçı hem de ithalatçı konumunda olduğu gözlemlenmektedir.

TÜRKİYE İLE MALEZYA'NIN TİCARİ İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Malezya arasındaki ikili ticaret verilerine başlarken öncelikle vurgulanması gereken husus; iki ülke istatistikleri arasında önemli bir fark olduğudur. Genellikle Malezya istatistik kurumundan elde edilen veriler, Türkiye'ye kıyasla daha düşüktür.

Ancak, her iki tarafın verilerine göre de 2017 yılında önceki yıllara göre toplam ticaret önemli ölçüde artmıştır. Burada 2015 yılında yürürlüğe giren STA'nın da küçümsemeyecek oranda katkısı olmuştur. Diğer yandan 2015 yılında ilk defa Malezya tarafından yayınlanan verilere göre de ülkemizin ihracatı TÜİK verilerinden daha yüksek çıkmıştır. 2016 yılında ise önceki yıllarda olduğu gibi Malezya'nın verileri düşük çıkmasına karşın, 2017 yılı verilerinde ülkemizin ihracatı Malezya'nın verilerinden yüksek çıkarken, ithalatımız düşük olmuştur.

Türkiye ile Malezya arasındaki ikili ticaret verilerine bakıldığında TÜİK kayıtlarına göre, 2017 yılında Malezya'ya olan ihracatımız, bir önceki yıla nazaran yüzde 10,97 oranında düşerek 286 milyon dolar olmuştur.

MALEZYA FEDERASYONU

Başkent: KUALA LUMPUR

Yüzölçümü: 330.252 km²

Yönetim biçimi:
FEDERATİF ANAYASAL
MONARŞİ

Resmi dili:
MALAYCA

Para birimi:
MALEZYA
RINGGİTİ

Temel ekonomik göstergeler

GSYİH:	338,1 milyar dolar
Enflasyon:	Yüzde 3,1
Reel GSYİH büyüme:	Yüzde 6,0
İşsizlik:	Yüzde 11,0
Nüfus:	30,1 milyon
İhracat (milyar dolar):	207,8
İthalat (milyar dolar):	173,2
Kişi başı GSYİH:	10.456 dolar

İthalat-ihracat ve ürünler

Başlıca ticaret ortakları: Singapur, Çin, Japonya, ABD, Tayland

Başlıca ihracat kalemleri: Elektronik entegre devreleri ve mikro montajları, petrol gazları, petrol yağları, ham petrol, palmiye yağı & kesir, ham petrol yağları, otomatik veri işleme makineleri, optik okuyucu, vb.

Başlıca ithalat kalemleri: Elektronik entegre devreleri ve mikro montajları, sentetik petrol yağları, ham petrol yağları, transistörler&sim cihazlar yarı iletken diyot, hatlı telefonlar için elektrik aksamları.

Türkiye'nin başlıca ihracat ürünleri: Motorlu kara taşıtlar, traktörler, bunların aksam ve aksesuarları, mineral yağlar ve türevleri, demir-çelik, makine ve cihazlar, bor ve boratlar, halı, gıda (un, bakliyat, kabuklu yemiş, meyve ve meyve suları vb.), transformator ürünleri.

İthalatımız 2017 yılında yine büyük bir artış (yüzde 57,17) göstererek 3.138 milyon dolara ulaşmıştır. 2016 yılında da yüzde 49,1 artışla 1.996 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Dış ticaret açığımızdaki artışın sebebinin; Malezyalı firmaların, Türkiye'nin Avrupa'ya yakınlığı ve 2015'te yürürlüğe girmiş olan STA nedeniyle ülkemize daha fazla ilgi göstermelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Buna karşın firmalarımızın, mesafenin de uzaklığı nedeniyle bu pazara yeterince ilgi göstermemesi de ihracatımızın istenen düzeyde olmamasının nedenlerinden birisidir.

MALEZYA'NIN TÜRKİYE'DEKİ YATIRIMLARI

Malezya'nın ülkemize en büyük yatırımları, devlet yatırım şirketi olan Khazanah Nasional firmasının bünyesindeki şirketler tarafından yapılmıştır. Malaysia Airports Holdings Berhad (MAHB) firmasının, Türkiye'de Sabiha Gökçen Havalimanı dış hatlar terminalinin yapımı ve işletilmesi yatırımı vardır.

Integrated Healthcare Holdings Sdn Bhd (IHH)'nin, Acıbadem Sağlık Grubu'nun yabancı ortağı olan Abraaj Capital ile yapmış olduğu görüşmeler neticesinde; Abraaj Capital'in sahip olduğu (yüzde 50 ortaklık) ve ilave yüzde 25 hisse ile yüzde 75 çoğunluk hissesini almış, Acıbadem Sigorta'yı da 2013 yılında bünyelerine katmıştır.

Tenaga Nasional Berhad (Malezya Elektrik Kurumu) 2015 yılı sonlarında GAMA Enerji A.Ş.'nin hisselerinin yüzde 30'unu 243 milyon dolar bedelle almış bulunmaktadır.

Diğer yandan 2016 Temmuz ayında, Sapura Kencana Petroleum Bhd firması, Tanas projesi kapsa-

mında Çanakkale Boğazi geçişinde yaklaşık 125 milyon dolar tutarında boru hattı ve fiber optik kablo projesini üstlenmiştir.

TÜRK FİRMALARININ MALEZYA'DAKİ YATIRIMLARI

Evyap firması, 2011 yılında Evyap Sabun Malaysia Sdn Bhd firması adı

Türkiye'nin Malezya İle Olan Dış Ticareti

Yıllar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Malezya'ya İhracat (milyon \$)	165,47	272,07	315,02	357,08	321,56	286,17
İhracat Değişim %	-9,4	64,4	15,8	13,4	-9,9	-10,97
Genel İhracata Oranı %	0,11	0,18	0,2	0,25	0,23	0,18
Malezya'dan İthalat (milyon \$)	1.278,20	1.230,70	1.160,90	1.339,20	1.996,90	3.138,56
İthalat Değişim %	-18,5	-3,7	-5,7	15,3	49,1	57,17
Genel İthalata Oranı %	0,54	0,49	0,48	0,65	1,01	1,34
Hacim (milyon \$)	1.443,72	1.502,86	1.476,02	1.696,29	2.398,49	3.424,73
Denge (milyon \$)	-1.112,77	-958,71	-845,97	-982,12	-1.675,32	-2.852,39

Kaynak: TÜİK verileri

altında Malezya'nın Johor eyaletinin Tanjung Langsat endüstriyel bölgesinde 120 dönümlük arsayı 60 yıllığına kiralamıştır. Tahmini yatırım değeri 200 milyon dolardır.

Novoplast firmasının (VESBO markası altında polietilen boru ve bağlantı elemanları üreten firma), aynı eyalette Mayıs ayında bir tesis satın almış ve 2012 yılı itibarıyla üretime başlamıştır. Yatırım tutarı 4 milyon dolardır.

Tepe Kimya firması (Kimya markası altında PVC stabilizatörleri ve metalik stearatlar üreten firma), yine Johor eyaletinde faaliyette bulunmaktadır. Yatırım tutarı 2 milyon dolardır.

Hrn Design (M) Sdn Bhd firması yaklaşık 300 bin dolar sermayeli halı yıkama tesisi kurmuştur.

May Siber Teknoloji A.Ş. firması ise 2017 yılı Kasım ayında, Malezya'lı Nexagate Sdn Bhd firması ile işbirliği halinde Malezya'da faaliyet göstermek üzere, CyberSecurity Malaysia ile iyi niyet anlaşması imzalamış bulunmaktadır.

2015 yılı öncesi dönemlerde müte-

ahhitlik sektöründe Türk firmalarınca, Malezya'da 58,7 milyon dolar tutarında proje üstlenilmiştir.

İŞADAMLARINA İPUÇLARI

SELAMLAŞMA: Malaylar, insanları ne yaptıklarına göre değil kim olduklarına göre yargırlar. Aile yapısı, sosyal statü önemlidir. Bu itibarla, kişilerin varsa Dato, Datin (bayanlar için Datin ünvanı), Tan Sri, Tun gibi unvanlarını muhakkak söylemekte yarar vardır. İş görüşmelerinde ve sosyal aktivitelerde erkeklerle tanışma ve ayrılma sırasında el sıkışmak önemlidir. Öte yandan bayan ve yaşlılara baş ile reverans yapılması uygundur. Yaşça büyük ve statüce yüksek kişilere kendini tanıtmakla başlanmalı, erkeklerden önce bayanlara kişi kendini tanıtmalıdır. Batılı bayanlar ise Malay erkekleri, başlarıyla ve gülümseyerek selamlamalıdır.

VÜCUT DİLİ: Malezya'da çocuklar dahil olmak üzere kimsenin başının üzerine dokunulmamalıdır. Öteki cinsle tensel temasta bulunmaktan mümkün olduğunca kaçınılmalıdır. Yemek yerken, bir şeyi uzatmak veya insanlara dokunmak için mutlaka sağ el kullanılmalıdır. Nesnelere oynatmak için veya birini/bir şeyi işaret etmek için kesinlikle ayak kullanılmamalıdır. Ellerin cepte olması sinir ifadesidir. Bir yer ya da bir kişi gösterilmesi esnasında, işaret parmağının kullanılması kabalık ve hakaret olarak kabul edilmekte olup, Malaylar bu amaçla sağ baş parmaklarını kullanmaktadırlar.

ŞİRKET KÜLTÜRÜ: Kartvizitler, kendini tanıtmaya faslından sonra değiş tokuş edilir. Değişim iki elle yapılırsa, karşı tarafa olan saygıyı gösterir. Malaylar, sizinle iş yapmaya başlamadan önce sizinle uzun uzun sohbet edeceklerdir. Görüşmeler ise uzun ve detaylı olacaktır. Bu noktada bir başka etken ise muhtemelen sizden ürün almadan

Malezya'nın İthalatında İlk On Ülke (2017)		
NO.	ÜLKELER	MİLYAR RM
1	Çin	164,95
2	Singapur	92,72
3	ABD	69,32
4	Japonya	63,6
5	Tayvan	54,75
6	Tayland	48,16
7	Endonezya	37,85
8	Güney Kore	36,44
9	Hindistan	26,88
10	Almanya	26,26
	TOPLAM	620,93

Kaynak : Malezya İstatistik Kurumu verileri

Malezya'nın İhracatında İlk On Ülke (2017)		
NO.	ÜLKELER	MİLYAR RM
1	Singapur	135,59
2	Çin	126,15
3	ABD	88,69
4	Japonya	74,89
5	Tayland	50,52
6	Hong Kong	47,71
7	Endonezya	34,78
8	Hindistan	34,54
9	Avustralya	34,39
10	Güney Kore	28,58
	TOPLAM	655,84

öncesinde bir başka firmadan söz konusu ürünü temin etmekte olması nedeniyle karar süreci uzayabilir.

Malezyalı bir şirketle bir anlaşmaya vardıldıktan sonra, hatta yazılı anlaşmanın taslağı çıkarıldıktan sonra dahi, mukabillerinizin tekrar gözden geçirmeye gitmek istemesi durumunda şaşırmayınız. Malezya'da kişisel güven, kontratlardan daha önemlidir.

Malezya'nın Türkiye İle Olan Dış Ticareti						
Yıllar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Malezya'nın İhracatı (milyon \$)	815,6	894,9	751,4	972,7	1.722,48	2.440,01
İhracat Değişim %	-20	10	-16	29	77	41,6
Genel İhracata Oranı	% 0,36	% 0,38	% 0,32	% 0,49	% 0,91	% 1,12
Malezya'nın İthalatı (milyon \$)	202,5	199,8	217,1	472,7	300,12	360,75
İthalat Değişim %	14	-1	9	118	-36	20,2
Genel İthalata Oranı	% 0,10	% 0,10	% 0,10	% 0,27	% 0,18	% 0,18
Hacim (milyon \$)	1.018,10	1.094,70	968,5	1.445,40	2.030,60	2.800,76
Denge (milyon \$)	613,1	695,1	534,3	500	1.430,00	2.079,26

Kaynak : Malezya İstatistik Kurumu verileri

YEMEK YEME VE EĞLENCE: Eğlendirme, iş yapmanın en önemli parçasıdır. Bu tip aktivitelerin çoğu restoranlarda gerçekleştirilir. Çoğu önemli toplantıları, öğle yemeği veya akşam yemeği takip etmektedir. Herhangi bir yemeğe, aynı kalitede başka bir yemekle karşılık vermek oldukça önemlidir. Eşler, şayet yemekli görüşme iş ile ilgili konuları içermiyorsa davet edilir. İçecekler iki elle servis edilip sunulur. İçecekler yemekten önce sunulmaz. Malaylar yemek yerken, bir şeyi uzatmak veya bir şeye dokunmak için her zaman sağ ellerini kullanırlar. Bu sebepten, asla sol elinizle yemek yemeyiniz.

Yiyecekler lokmalar halinde kesildiği için bıçak kullanımı ülkede yaygın değildir. Bu sebeple bir Malayla yemekli toplantıda iseniz, çatalınızla lokmayı kaşığa yerleştirip, kaşıktan yemeği yemeniz gerekmektedir. Yemek bittiğinde ise kaşık ve çatal, tabağın üzerinde bırakılmalıdır.

KIYAFET: İşadamları görüşmelerde pantolon ve beyaz gömlek giymeli, yöneticiler tercihen kravat takmalıdırlar. Hükümet görevlileri ile görüşülecekse, daha muhafazakar giyinilmelidir. Bayanlar, uzun kollu bluz ve etek veya pantolon giymelidirler. Sarı renk kraliyet ailesinin simgesidir. O sebeple bu renkten kaçınılmalıdır.

HEDİYELER: Hediyeler, ilk görüşmede verilmez ancak yine de tedbirli olup yanınızda hediye getirmeniz faydanızadır. Verilen

bir hediyeyle aynı kalitede başka bir hediye ile karşılık verilmelidir. Akşam yemeği daveti, hediye yerine geçer. Malaylara para, alkollü içecek,

bıçak, makas veya köpeklerle ilgili her hangi bir hediye vermekten şiddetle kaçınılmalıdır. Hediye alıp verme iki elle yapılırsa, karşı tarafa olan saygıyı gösterir. Sol elinizle asla hediye verip almayınız. Hediyeyi asla, onu veren kişinin önünde açmayınız. Eğer birinin evine davet edildiyse, ev sahibesine de mutlaka küçük bir hediye, meyve, tatlı, parfüm veya ülkenizden bir hediyelik eşya gibi, verilmelidir.

YARARLI BİLGİLER: Malaylar, insanları ne yaptıklarına göre değil kim olduklarına göre yargırlar. Aile yapısı, sosyal statü önemlidir. Öte yandan; başarı, başarısızlık, fırsatlar ve kaçırılan fırsatların kaderden geleceği inancı vardır. Malezya'nın kraliyet ailesi üyelerinin çevresinde asla sigara içilmemelidir. Bu kişilerin çoğu ticaret ile bağlantılı olduklarından toplantılara

katılım gösterebilirler. Malezyyalılara samimi bir dilde iltifat edinilmesi, ancak iltifatlarınızın tevazu ile reddedileceği beklenmelidir. Eğer Malezyalılar size geliriniz, dininiz gibi özel sorular sorarsa şaşırmayınız. Siz de aynı soruları karşı tarafa

iletebilirsiniz. Ülkede bu tip konuların konuşulmasında her hangi bir kısıtlama yoktur. Bayanların, bir işadamını akşam yemeğine davet etmesi son derece normaldir. İşadammının varsa eşini davet edip etmemekse kendisine kalmıştır.

TARİFELER VE DİĞER VERGİLER

Malezya'da Dünya Ticaret Örgütü üyelerine uygulanan MFN (Most Favoured Nation-En Çok Kayırılan Ülke) gümrük vergisi ortalaması yaklaşık yüzde 8,56 oranındadır. Buna karşın önemli ölçüde yerel üretimin olduğu ürünlerde gümrük vergileri daha yüksektir. Lüks tüketim malları, tütün mamulleri, alkollü içkiler, pahalı gıda ürünleri ile otomobillerde daha yüksek vergi oranları uygulanmaktadır (Avrupa Birliği'nin pazara giriş sitesinden Malezya'nın gümrük vergilerine ürünün Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numarası (GTİP) girilerek ulaşılabilir.)

Malezya özellikle otomotiv sanayinde ithalat vergisi oranlarını yüksek tutmaktadır. Her ne kadar ASEAN ve DTÖ taahhütlerini yerinde getirmek adına bir takım indirimler gerçekleştirse de bunları satış ve tüketim vergisi ile telafi etmektedir. Ancak, Ulusal Otomotiv Planı (NAP) kapsamında sektörün daha liberal hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, demir-çelik sektöründe 2002 yılında alınan önlemler tekrar gözden geçirilmiş olup, 2009 yılı Ağustos ayından geçerli olmak üzere, yassı ve uzun çelikte sırasıyla yüzde 25 ve yüzde 10'a indirilmiştir. 2010 yılından geçerli olmak üzere aşamalı indirimler öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Malezya'nın; yatırım, menşe şahadetnamesi, mal ticareti konusunda imzalamış olduğu veya müzakeresini yürüttüğü bölgesel ve ikili Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) bulunmaktadır. Malezya, halihazırda Japonya Ekonomik Ortaklığı kapsamında Japonya ile Pakistan ve ASEAN kapsamında G. Kore, Çin ve Hindistan ile Serbest Ticaret Anlaşmaları imzalamış olup, bu anlaşmalar kapsamında bazı ürünlerin gümrük tarifelerinde indirim veya tarife sıfırlanması söz konusudur.

ASO 1. OSB ANAOKULU ÜRETİM, GİRİŞİM VE BECERİ ODAKLI ÇOCUKLAR YETİŞTİRİYOR

ASO 1. OSB Anaokulu, çocuklara verdiği okul öncesi eğitimiyle büyük ilgi görüyor. Anaokulu'nun Müdürü Arife Çat da "Çocuklarımız o kadar tüketim odaklı, o kadar sanal bir dünyada yaşıyor ki doğadaki ağacı, hayvanı seven, duygularını anlayıp tanımlayabilen, duygusuna göre olumlu davranış gösteren çocuklar yetiştirmemiz lazım. Okumakla, anlatmakla değil yaşatmamız da lazım" diyor.

ASO 1. OSB Anaokulu'ndan "Tam bir üretim yuvası burası" diyerek bahseden Arife Çat sorularımızı yanıtladı.

ASO 1. OSB Anaokulu'ndan bahsedermisiniz?

İlçe Milli Eğitim Müdürümüzün

yönlendirmesiyle Buraya başladım, iyi ki başladım.

Ben ileride bir kurum açmak istesem fiziksel ve donanımsal anlamda aynen bu şekilde olurdu...

Burayı bahçeyi özellikle gördükten sonra fikrim değişti. Nerden nasıl başlayacağım derken ASO Başkanı sayın Nurettin Özdebir Bey ASO Teknik Koleji idareci ve öğretmenlerinin Viyana gezisine benim de dahil olmamı istedi. Oradaki okul öncesi eğitim kurumlarını gözleme imkanı buldum. Materyallerinin doğal malzemelerle sade ve ulaşılabilir olduğunu gözlemledik. Haliyle okulumuzu bu bakış açısıyla kurduk tamamız sadelik doğallık ve ulaşılabilirlik oldu.

Protokol gereği okulumuzun tam gün eğitim vermesi gerekiyordu. Haliyle ikili eğitim yapıp ters devresinde beceri atölyelerinin merkezde olduğu kulüp etkinliklerine yer verdik. Çocuklarımızın hem fiziksel hem duygusal hem de akademik gelişimleri için mekanımız çok elverişli idi. Mesele nicelik olarak değil mekanın içini doldurmak yani nitelikli öğrenme ortamları oluşturmak ve geliştirmek oldu bizim için.

Doğa okur yazarlığı, toplumsal cinsiyet eşitliği, finansal okuryazarlık gibi projelerle sosyal duygusal gelişime destek veren projeler yaptık. Okuldaki tüm öğretmen arkadaşlarımızın genç, dinamik, yeniliğe gelişime açık olması,

Çocuklara verdiği okul öncesi eğitimiyle dikkatleri üzerine çeken ASO 1. OSB Anaokulu, “üretim odaklı çocuklar” yetiştiriyor. Anaokulu’nun Müdürü Arife Çat “Seramız var. Ekim dikim çalışmalarımız devam ediyor. Tam bir üretim yuvası burası. Her gün 15-20 dakika dışarı çıkma saatimiz var. Yaz ve kış değişmiyor” diyor.

personelimizin işini sevmesi insan kaynakları eğitimimize ayırdığımız zamanın fazla olması gibi değişkenler nedeniyle çok hızlı ve büyük adımlar attık. 1. OSB’deki tüm birimler ne zaman destek istesek yanımızdaydı. Bölgenin en miniklerinin asocanlarımız diyoruz biz onlara.. Geleceğin girişimcilerinin öğrenme ortamlarının niteliğine, her bir paydaşımız destek verdi. Ankara Sanayi Odası Başkanı’ndan, 1. OSB Bölge yönetimine, velilerimizden, bölgemizdeki fabrikada çalışıp varlığımızı sesimizi duyan her paydaşımız elini taşın altına koyduğu için çok güzel işlere imza attık umarım devamı da olacak.

ASO 1. OSB’nin içerisinde olması girişime destek veren bir kurum

olmamız yönünde itici güç oldu. Bir sürü fabrika var ve burada üretim yapılıyor. Tüketen değil üreten beyinlere girişimci, gelişmiş becerilere sahip bilinçlere ihtiyacımız var o beyinlerin toprağı olmak onları desteklemek için buradayız.

Bunu en doğru yer ve zamanda, okul öncesi çağda yapmamız lazım. Bunu nasıl yapabiliriz? Ahşap malzemesi, çamur çocukların en sevdiği malzeme. “Bunları oyuncuğa dönüştürsek” dedik. Hangi oyuncaklara ihtiyaçları var sorusuyla çıkıyor zaten. Bunu projelendirerek istek ve ihtiyaçtan başladık çünkü ikisi arasındaki ayrıma varabilen çocuklar finansal bilinci davranışa dönüştürebilirler. İhtiyaçlarını dışarıdan

satın almadan nasıl üretebilirsin. Sonrasında “Peki bunu satmak ister misin” yoksa “Kendin mi kullanacaksın?” diyoruz. Ailesine arkadaşına yakınına satabilir hediye edebilir, kendisi kullanmayı tercih edebilir karar çocuklarımızın. Bir taraftan girişimi de desteklememiz lazım. yaptığı ürüne sermaye bedelini ve kendi hizmet bedelini ekleyerek fiyatlandırma yapmasına yardımcı olduk. sonrası da pazarlar kuruldu ve ihtiyaçlarına kullanılmak üzere kumbaralarda birikimlerini değerlendirdiler. keyifli ve kazanımlı bir süreç hem çocuklar hem ailelerimiz için.

Oyuncak üretiminin yanısıra yoğurt mayalayan, zeytin kuran, reçel yapan çocuklarımızla birlikte yaşadığımız çoğ-

Çocukların en çok sevdiği şeylerden olan ahşap malzemesi ve çamurun oyuncuğa dönüştürüldüğü ASO 1. OSB Anaokulu'nda farkındalık yaratıldı.

rafyaya ve zengin kültür birikimimizin aktarımına dönük sorumluluğumuz gereği asocanlarımızın kültürel mirasımızı yaşamaları sürecini planladık ve yaşantılarına tanıklık ettik.

Kumbaralarındaki paraları da yıl sonunda ailelerinden aldılar. En son okula kitapçı çağırdık. Kitaplarını kendileri aldılar. "Artık ben para kazanıyorum" diyen ve sonrası için girişimcilik bilgisini alternatif ortamlara aktarabilen çocuklarımız var. Programımızda odağımız bu temada...

Okulunuzda doğa temasına uygun hangi aktiviteler var?

Yurt dışındaki okulları gezdiğimizde doğa ile iç içe aynı çocukluğumuzdaki gibi doğal ortamların ço-

Arife Çat

çocuklar için ne kadar önemli olduğunu gördük ve tüm uygulamalarımızda bu ayrıntıya da dikkat ettik. İçinde tavuklar, ördekler ve horozlarımızın olduğu bir kümesimiz var. Okulumuzda yeni gelen çocuklarımız canlı yürüyen horozu tavuğu bilmiyor ne yazık ki kümesimiz sakinleri sayesinde okula uyum haftamızın çok kolaylaştığını da söyleyebilirim.

Bizimkiler artık yumurtaları kendileri alıyorlar. Burada pişirebiliyorlar, yumurtayı inceleyebiliyorlar. Bir de köpeğimiz Zeytin'i edindik. Çünkü cana dokunan, cana değer veren her çocuk çok kıymetli.

BÖYLE ÇOCUKLARA İHTİYACIMIZ VAR

Tablet telefonlar nedeniyle o kadar sanal bir dünyada yaşıyor ki çocuklarımız bir o kadar da tüketim odaklı... Haftasonu AVM de vakit geçirmek yerine parktan bulduğu yaprakları getimeleri gibi sorumlulukları var çünkü doğadaki ağacı bilen onu koruyan seven hayvanın yaşam alanına saygı duyan çocuklar yetiştirmemiz lazım. Okumakla, anlatmakla değil yaşatmamız da lazım. Şu anda o köpeğimizin bakımı, mama saati, sevgi saatleri, dışarıya çıkarma saatleri her bir grubun sorumluluğunda. Onun

dışında seramız var. Ekim dikim çalışmalarımız devam ediyor. Tam bir üretim yuvası burası.

Çocukların gelişimi açısından ailelerle ilk diyalogunuz nasıl oldu?

Aile çok önemli. Aile eğitimi ve ailenin bizi desteklemesi çok önemli. Okulumuz açılırken bir toplantı yapıyoruz. Özellikle şu an günümüz koşullarındaki anne babalar genellikle koruyucu aile modelinde "Her şeyini ben yapayım çocuğumun" diyorlar. Baştan velilerimizle anlaşma yapıyoruz o nedenle.

Zaten çocuklarımız çok becerikliler. Ama bu becerilerinin öne çıkması için biz destekleyeceğiz. Sizin de desteğinize ihtiyacımız var, fırsat vermelisiniz önce çocuğunuza sonra bize diyoruz. Ailelerimiz de sağolsunlar her konuda destek oldular. Artık çok güzel önerilerle geliyor olmaları mutluluk verici.

Branş derslerinden bahsedermisiniz?

Her gün 15-20 dakika dışarı çıkma saatimiz var. Yaz ve kış değişmiyor. Bahçe saatinde gözlem yapma, inceleme, dokunma, hissetme, araştırma yapma imkanı bulan çocuklar birbirleriyle işbirliği yaparak grup oyunları oynama-

nın da keyfine varıyor böylelikle farklı sosyo kültürel yapımızın zenginliği oyunlarına da yansımış oluyor. Çünkü fabrikada çalışan işçinin, şefin, müdürünün, yöneticinin de çocuğu burada. Ayrıca masa başında yapılan kavram çalışmalarından ziyade bahçede doğal malzemelerle yapılan örüntü, eşleştirme, gruplama çalışmalarını daha da önemsiyoruz. Çünkü hareket eden, gören, duyan, hisseden çocuklar, dokunsal kimlikleri gelişmiş çocuklara ihtiyacımız var. Aslında hep ihtiyaçtan çıkıyoruz yola. Şu an baktığımızda bir çocukta olmasını istediğimiz ne varsa onlar için ortamlar yaratıyoruz sadece. Branş derslerimiz kapsamında da bunu yapmaya çalışıyoruz. Halk oyunları, ahşap ve seramik atölyelerimiz ile kültürel motiflerimizi mirasımızı yeni nesillere aktarmamız da sorumluluklarımızdan birisi. Çocuklarımızın ilgisi oranında tabii, Zorlamıyoruz hiçbirini. İlgisi varsa destekliyoruz. Aileyi de bilgilendiriyoruz.

Satranç dersimiz var stratejik gelişimleri için, dikkat algıları için. Beden perküsyonu ve ritim atölyemiz var ayrıca. Bu atölyede de müziğin, dansın şekillerini ve örüntülerini yaşıyoruz onlara. Atölye çeşitliliği anlamında zenginiz diyebilirim. Drama atölyemizde problem durumlarına çözümler üretebilen, bilgisini yaşamına transfer edebilen çocuklar için canlandırma etkinliklerimiz var. Çocuklara imkânlar verildiğinde ortamlar hazırlandığında kendi potansiyellerini ortaya çıkaracak alanlar bulabiliyorlar. Sadece

bizim onları dört duvara sıkışık bırakmamamız gerekiyor.

ASO 1. OSB Bölgesi'nde olmanızın avantajlarını anlatır mısınız?

Tohumduk aslında biz, çok güzel bir iklim bulduk, burası bizim için çok verimli oldu. Gerek bölgenin eğitime bakış açısı ile gerek ortak diliz hızlı kurulması ile... Çünkü kendimizi doğru anlattık. Çocuklara sunduğumuz ortamın onların gelişimlerine nasıl katkı sunduğunu gösterdiğimizde tüm başkanlarımız ve ilçe milli eğitim müdürlüğümüz sunduğumuz hiçbir öneriyi geri çevirmedikleri için umut, minnet ve sevgi duygusu ile başlıyoruz her yeni güne...

2016 yılında Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile 1. OSB Müdürlüğü arasında imzalanan protokolle burada çalışanların çocukları kayıta öncelik hakkına sahip. 165 çocuğumuz var, 103 tanesi OSB çalışanlarının. 8 personelimiz Branş öğretmenlerimizle birlikte 27 öğretmenimiz bulunuyor.

Ahlak Bilgisi, müzik ve İngilizce konusunda ASO Teknik Koleji öğretmenleri sürecimizi destekliyor. Anlaşıldığı üzere bölgedeki eğitim kurumları arasındaki etkileşim ve işbirliği de tüm çocuklarımıza yansıyor. Okulumuz fabrikaların açılış saati 08:00'de başlıyor. 18:00'da eğitim programımız sona eriyor. Bu nedenle bazen fazladan efor sarfedebiliyoruz ama sonucu için değer mi evet kesinlikle değer.

Çünkü buradaki zor durumda ka-

lan ya da tam gün çalışan, hem kadın istihdamının sağlanmasına yönelik proje için kadınlara destek vermek adına bu misyonu bizim de üstlenmemiz gerekiyor. Kaldı ki işin ucunda çocuklar var. Çocukların en çok sevdiği şeylerden olan ahşap malzemesi ve çamurun oyuncağa dönüştürüldüğü ASO 1. OSB Anaokulu'nda farkındalık yaratıldı. Kayıt döneminde 300 başvurumuz vardı. Yani Bu şekilde bir binamız daha olsa yine dolardı. Okul öğrencisi eğitim kurumları iki katlı yapılıyor. Burası tam bir okul öncesi eğitim kurumu. Çünkü bütün sınıfların bahçeye açılan kapısı var, tek katlı. Ortak yaşam alanları istenilen standart ve ölçülerde.

Genişlik, gün ışığını alması, çocukların dışarıyı gözlemlemesi bunlar avantajları. Bunlar kaliteyi artıran etmenler. Farklı illerdeki OSB'lerden okul öncesi eğitim kurumumuzun programı ve iç sistematigi ile ilgili bilgi için arandık. Biz de böyle kurum açmak istiyoruz diye. ASO 1. OSB güzel bir hamle yaptı bence. Genellikle OSB'lerin içinde özel kurum olarak açılıyor.

Özel kurumlarda maliyet biraz arttığı için OSB çalışanlarının çocuklarının okullaşma oranı düşük oluyor. Bizde yani devlet kurumunda eğitim ücretinin 650 tl olması hem okullaşmayı hem de kadın istihdamını artıran önemli bir etken. Böylesine güzel işbirliklerinin artması hem eğitim adına hem de osb ler adına büyük kazanç... üreten kadın, üreten bireyler için sayımızın artması dileğimize.

TÜRKİYE'NİN YENİLENEBİLİR ENERJİDE HEDEFİ İLK BEŞ

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) "Yenilenebilir Enerji 2019" raporuna göre küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin 2019-2024 döneminde yüzde 50 artarak 3 bin 721 gigavata yükseleceği hesaplanıyor. Bu dönemde, dünya yenilenebilir enerji kurulu gücüne bin 200 gigavat kapasite eklenecek.

Çin, 2024'te dünyadaki kurulu yenilenebilir enerji kapasitesinde bin 219 gigavatla ilk sırada gelirken, bu ülkeyi 411 gigavat temiz enerji kapasitesiyle ABD izleyecek.

ABD'yi 235 gigavat kapasitesiyle Hindistan, 166 gigavatla Almanya, 156 gigavatla Brezilya, 153 gigavatla Japonya takip edecek. Kanada 107, İspanya 81, Fransa 80 ve İtalya 68 giga-

vata yenilenebilir enerji kurulu gücü en yüksek olan ilk 10 ülke arasında yer alacak.

TÜRKİYE'NİN KURULU GÜCÜ YÜZDE 50 ARTACAK

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücünü giderek artıran Türkiye'nin ise 2024'te 63 gigavat temiz enerji kapasitesine ulaşacağı öngörülüyor. Türkiye'nin 42 gigavat seviyesindeki mevcut yenilenebilir enerji kurulu gücü, 2024'te yüzde 50 artmış olacak.

Söz konusu artışla Türkiye, Almanya, İspanya, Fransa ve İtalya ile Avrupa'da en fazla yenilenebilir enerji kurulu gücü bulunan ilk beş ülke arasına girecek. Türkiye, bu değerle

dünya sıralamasında ise 11'inci sıraya yükselecek.

Türkiye'nin 2018 sonu itibarıyla 5,1 gigavat seviyesinde bulunan güneş enerjisi kurulu gücü, 2024'te iki kat artışla 15,1 gigavata yükselecek. Güneş enerjisindeki ilave 10 gigavat kapasite artışının 3,7 gigavatı dağıtık enerji sistemlerinden sağlanacak.

Rüzgar enerjisi kapasitesi de geçen yıla göre yüzde 84 artarak 2024'te 12,9 gigavata ulaşacak. Bu dönemde, rüzgar enerjisinde 5,9 gigavat ilave kapasite devreye girecek.

Aynı dönemde hidroelektrik kapasitesi 2018'e göre yüzde 11 büyümeye 31 gigavata çıkacak. Türkiye'nin biyokütledeki kurulu gücü 900 megavat artışla 1,5 gigavata, jeotermal

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarının 2024 yılında geçen yıla göre yüzde 50 artacağı öngörülüyor. Bu artışla Türkiye, Avrupa'da en fazla yenilenebilir enerji kapasitesi bulunan beş ülkeden biri olacak.

enerjideki kurulu gücü ise 800 megavat artışla 2,1 gigavata yükselecek. Böylece, Türkiye'de 2019-2024'te yaklaşık 21 gigavat temiz enerji kapasitesi devreye alınacak.

GELECEK GÜNEŞTE Mİ?

Diğer yandan Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için çalışmalarına hız veren Türkiye, özellikle yenilenebilir enerji alanında yatırımlarını sürdürüyor. Son dönemde devlet teşvikleri ve enerji politikalarında alınan kararlar, güneş enerjisi sektörünün büyümesinde etkili oldu. Şubat 2019 sonu TEİAŞ verilerine göre Türkiye'nin toplam güneş enerjisi santrali (GES) kurulu gücü 5 bin 238 MW'a ulaşırken, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme

Mekanizması (YEKDEM) ile sektör giderek artan bir ivmeyle büyüyor.

Mevcut kanun gereği 2020 sonuna kadar devam edecek olan ve 10 yıl teşviki içeren YEKDEM mekanizmasının sektör gelişimi için önemli olduğunu bildiren uzmanlar, bu projenin 2021 tarihi itibarıyla çizeceği yeni rotanın, sektörün geleceğine yön verecek en önemli hususlardan biri olduğuna dikkat çekiyor.

YEKDEM projesinin 2020 yılından sonra uygulamasının güncellenmesi ve piyasa gerçeklerini dikkate alan bir yaklaşımla devam ettirilmesi önem taşıyor. Böylesi bir destek mekanizmasının piyasaya ve yatırımcılara çok güçlü bir sinyal vereceğini belirten uzmanlar, Türkiye'nin 2005 yılından beri sistematik biçimde desteklediği yenilenebilir enerji yatırımlarının öngörülen hedefler çerçevesinde yapılabilmesi için bu tür bir mekanizmanın, hem finans sektörü hem de yatırımcılar açısından yol gösterdiğini vurguluyor.

Ancak fiyattan ziyade mutlaka alım garantisi ile yatırımın desteklenmesi gerekiyor. Alım garantileri, finanse edilebilirlik noktasında Türkiye'ye yatırım ve yatırımcı çekmek açısından çok önemli.

Özellikle güneş enerjisi santralleri (GES) teknolojisinin gelişimiyle birlikte maliyetlerin ucuzlaması ve üretilen elektriğin dolar cinsinden sabit fiyat ve alım garantisine satılabildiğine dikkat çeken uzmanlar, bu kapsamda kârlı bir yatırım haline gelen GES'lerin yatırımcıların dikkatini çektiğini söylüyor.

Şubat 2019 sonu TEİAŞ verilerine göre Türkiye'nin toplam GES kurulu gücü 5 bin 238 MW'a ulaştı. Toplam kurulu gücün 89.047 MW olduğu düşünüldüğünde kurulu güçler içinde GES'in payı yüzde 5.88'i buldu.

Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstrisi Derneği'nden (GENSED) edinilen bilgilere göre güneş enerjisi santrali kurulu gücü 2017 sonunda

yaklaşık 3 bin 400 MW olarak gerçekleşti. GES kurulu gücü 2018 yılında yaklaşık bin 600 MW'lık yeni kurulum ile 2018 sonu itibarıyla 5 bin 238 MW'a ulaştı. Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA'lar) dışında her yıl bu güçlerde kurulumların gerçekleşmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekiyor.

"AKILLI ŞEBEKE VE DEPOLAMA TEKNOLOJİLERİ DESTEKLENMELİ"

Güneş enerjisi sektörünün gelişmesi için akıllı şebeke ve depolama gibi yardımcı teknolojilere destek verilmesinin altını çizen uzmanlar, Ar-Ge faaliyetleri ve kalifiye personel eğitimlerinin desteklenmesi gerektiğini vurguluyor. Ayrıca mevzuat değişikliği ve yeni düzenleme yapılırken sektör görüşlerinin alınması, teşviklerin, uygulama alanları ve piyasa koşullarına göre çeşitlendirilmesi önem arz ediyor.

Güneş paneli üretiminde hücresinin dışarıdan getirilip monte edilmesi işlemi Türkiye'de birçok firma tarafından gerçekleştiriliyor. YEKA'ların dışında bazı panel üreticileri tarafından hücre üretimi için gerekli alt yapı çalışmalarını tamamladıkları ve piyasa koşulları el verdiğinde hücre üretimine başlayacakları biliniyor. Panel üretiminde kullanılan cam, alüminyum çerçeve, junction box gibi parçaların Türkiye'de üretimi yapılıyor.

Inverterin de birkaç firma tarafından yerli üretimi yapılmakta olup YEKA'larla birlikte yerli inverter üreticilerinin sayılarının artacağı düşünülüyor. Şehpaların ise hem arazi hem de çatı uygulamaları için çok sayıda firma tarafından yerli üretimin yapıldığı biliniyor. Montajda kullanılan özel kablo ve konnektörlerin de yerli üretimi yapılıyor. Bunlara ilave olarak YEKA1 ihalesi kapsamında ingottan başlayarak panel üretimi yapacak yıllık 500 MW kapasiteli bir panel üretim fabrikasının Ankara'da kurulması planlanıyor.

TÜNEL VE TAPINAKLAR ÜLKESİ VIETNAM

TÜNELLERİNDEN
DENİZİNE, YERALTINDAN
GÖKYÜZÜNE İSYAN
BAYRAĞINI YÜKSELTEN
BUDA'YA SAYGIDA KUSUR
ETMEYEN SİSLER İÇİNDE
YOLCULUK EDEN
BİR GEMİDİR
VIETNAM...

Vietnam

Resmi adı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, Güneydoğu Asya'da, Çinlindi Yarımadası'nın doğusunda yer alıyor.

Başkent: Hanoi

Telefon kodu: +84

Para birimi: Vietnam Dongu

Nüfus: 96 milyon

Vietnam bir direniş kültürünün sembolü ve tek başına ayakta kalmaya çalışan ve mutlaka görülmesi gereken onurlu insanlar ülkesi.

Hindiçin'in en doğusunda ince uzun bir hatta yerleşmiş Güney Çin Denizi'ne komşu, bir dönem Amerikan karşıtlığının sembolü olmuş, pirinç tarlalarından yeraltı dehlizlerine uzanan bir kültürün ve savaşın iç çekişlerini en derinlerine kadar hissetmiş ülkedir Vietnam...

Yakın zamana kadar sadece savaş ile çağrışım yapan Vietnam, göz kamaştırıcı güzellikleri ve zengin kültürüyle sanki küllerinden yeniden doğarak turistlerin ilgisini çekiyor.

HO CHİ MİN

Ülkenin, bağımsızlık savaşının merkezi ve en büyük simgesi.

Açık pazarları, sokak satıcıları hem yerel hem de evrensel her şeyi Vietnam'da bulmak mümkün...

Komutanları ve önderleri Ho Chi Minh'den aldıkları adla kendini tanımlayan şehir bir varoluşun kendisi gibi Vietnam'ın gururu. Katedrallerden tapınaklara ve camilerden pagodalara ve hatta bölgesel bir çok ibadet yeri müthiş yapılarıyla her biri kutsallıklarının yanında mimari açıdan da göz kamaştırıyorlar... Kalabalık sokakları, keşmekeş caddeleri ve cana yakın insanlarıyla yemeğinden sanat ürünlerine bu şehir tüm geçmişini içten davranışlarıyla ziyaretçilerine yansıtıyor.

HANOİ

Vietnam'ın en kuzeyinde bir dönem Kuzey Vietnam olarak Fransa'nın güdümünde, sonra da Sosya-

list Vietnam'ın başkenti olan kent hem tarihi hem de modern dünyanın birleştiği bir nokta misali beliyor. Fransız mimarisinden kalma Başkanlık Sarayı, Opera Binası ya da kiliseler gibi resmi yapılar bunun kanıtı gibi. Geçtiğimiz yıllarda kent 1000. yılını kutlayarak Konfüçyüs'e

uzanan bir kültürün bayraktarlığını yapar bir tarihe sahip. Hanoi, Batı, Halais, Bay Mau gölleriyle, Hoam Kiem Gölü'nün yakınlarındaki Eski Mahalle Hanoi'nin geleneksel yapısının, gündelik ticaretin döndüğü açık pazarlardan yerel ürünlerin bulunabileceği hareketli kollar misali tüm bedeni tamamlayan bir duruş taşıyor...

CU CHİ

Dünyada bir eşine daha rastlanamayacak özellikte bir bölge Cu Chi. Fransız işgaline karşı başlanan, ardından Amerikan işgali sırasında kullanılan 250 km'lik bir alanı kapsayan tünel-şehirler burasını ilginç kılıyor.

CAN THO

Mekong Deltası'nda yer alan en büyük Vietnam kentidir Can Tho. Hau Nehri'nin güneyinde tam bir keşif alanı. Kanallarla çevrili şehrin dört bir yanı hareket dolu.

AŞI ZORUNLULUĞU BULUNMUYOR

Vietnam'a girişlerde Türk vatandaşlarına herhangi bir aşı zorunluluğu bulunmuyor.

Tropik bölgelere özel sinek ko-

Teknelerle alışverişe çıkan Dokuz Ejder Deltası bir ülkenin resmi adeta.

vucu alınması yeterli. Eğer maceracı bir yemek yeme alışkanlığınız var ve sokaklarda açıkta satılan yiyeceklerden yiyorsanız; kesinlikle kapalı şişe suyu tüketmenizi, buz, süt ve süt ürünlerinden kaçınmanızı, iyi pişirildiğine emin olduğunuz et, tavuk ve balık ürünleri tüketmenizi, meyve konusunda muz, ananas gibi kabuğu soyulabilen meyveler yemenizi öneriyoruz.

ÖZEL GİYİM KURALLARI

Ülkede budist tapınakları ve pagodalara girerken şort, etek, omuzları açıkta bırakan kıyafetler, vücudu saran giysiler giymekten kaçınılmalı. Kadınların yanına ince bir şal veya eşarp almaları öneriliyor.

Ayrıca bu tarz yapılara girerken ayakkabılar ve çoraplar çıkartıldığından dolayı, kolay giyip çıkartılabilen ayakkabı ve sandaletlerin kullanılması tavsiye ediliyor.

UÇUŞ SÜRELERİ

İstanbul – Hanoi uçuş süresi yaklaşık 10 saat, 5 dk, Saigon – İstanbul arası uçuş süresi ise 11 saat.

PARA BİRİMİ

Vietnam'ın para birimi Dong. Yanınıza USD almanız ve bunun küçük birimlerini de yanınızda bulundurmanız öneriliyor.

SAAT DİLİMİ

Türkiye ile +5 saat fark bulunuyor. Türkiye'de saat 12.00 iken seyahat edeceğiniz ülkede saat 17.00 oluyor.

KIYAFET VE GEREKLİ EŞYALAR

Yanınıza kolayca giyip çıkarabileceğiniz tişörtler, kısa ve uzun kollu gömlekler, pamuklu pantolonlar, rahat yürüyüş ayakkabılar ve akşamları için ince bir mont ya da hırka almanız tavsiye ediliyor. Yağmur ihtimaline karşı bir yağmurluk ve şemsiye de alabilirsiniz. Bunun dışında şapka, güneş gözlüğü, güneş kremi, olası gürültüye karşı kulak tıkacı, fotoğraf makinesi, video kamera ve bunların şarj aletleri ve yedek hafıza kartları da getirebilirsiniz.

YEMEK KÜLTÜRÜ

Bölgede Uzakdoğu yemek kültürüne oldukça benzer bir mutfak hâkim. Sokak satıcılarından bir şey almamanızı öneririz. Bunun yanında gideceğimiz restoranlar ve otellerde alacağımız yemeklerin damak tadınıza uygunluğunu fark edeceksiniz.

ALIŞVERİŞ

Hanoi'de ara sokaklara dağılmış geniş bir alışveriş bölgesi var. İpek kumaş ve hediyelik eşya bakımından zengin olan Hanoi'de her şey çok ucuz.

SOSYAL YAŞAM

Özellikle başlıca şehirler ve bölgeler dışında Vietnam giyim standartları oldukça muhafazakar. Tapınak ve dini yerleri ziyaret esnasında şort ve kolsuz t-shirtler giymekten kaçınılmalıdır. Vietnam'da pirinç dolu tabağa çubukların batırılmış halde bırakılması yakılan bir ölüyü andırdığı için oldukça uğursuz kabul ediliyor.

Türkiye'de alacak tahsil süresi kısaltıldı

Dünyada alacak tahsil süresi 66 günden 65 güne düştü. Akdeniz ülkeleri geç ödeme alışkanlığına geri dönerken, Türkiye'de alacak tahsil süresi ortalamada üç gün kısaltıldı.

Dünyada alacak tahsil süresi ortalama 66 günden 65 güne düştü.

Çinli şirketler 92 gün ile en uzun ödeme süresine ulaştılar.

Tekstil, kimya ve teknoloji sektörlerinde alacak tahsil süreleri hala 100 günün üzerinde.

Türkiye'de en hızlı alacak tahsili gerçekleştirilen sektörler perakende, ulaşım ve enerji oldu.

İşte İlk Elektron Demeti Kaynaklama Makinemiz

Aynı ayrı üretilmiş metal parçaları birleştirme fikri binlerce yıl öncesine dayanır. 1958'de icat edilen Elektron Demeti ile Kaynaklama (EDK) ve 1960'da laser demetinin elde edilmesinden sonra ortaya çıkan laser ile kaynaklama en modern metal birleştirme yöntemleri arasındadır. Bu iki yöntem özellikle otomotiv endüstrisinde ve yüksek hassasiyet gerektiren uzay, havacılık ve savunma alanlarındaki uygulamalarda kullanılmaktadır. Şimdiye kadar ülkemiz için yurt dışından satın alınması tek çözüm olan, her iki tip kaynak makinesinin de bedeli birkaç yüzbin dolardan başlayıp milyon dolar mertebesine ulaşabiliyordu...

Birkaç fizikçi ve mühendisten oluşan bir ekip ise TÜBİTAK destekli çalışmalarını ile bir EDK makinesini

Birkaç fizikçi ve mühendis yerli olanaklar ile tasarlayıp, İstanbul ve Ankara sanayiinde çalışan ustalara ürettirdikleri parçaları birleştirerek ülkemizin ilk elektron demetiyle kaynaklama makinesini başarılı bir şekilde çalıştırdı ve ilk kaynak işlemini başarı ile gerçekleştirdi.

nesini hem de bir yıldan kısa bir sürede, yurt dışından alınan benzerlerinin çok altında bir maliyet ile tamamladı.

Ekip ilk kaynak işlemini de 9 Mart 2019 tarihinde, saat 21:00 civarında başarı ile gerçekleştirdi.

ELEKTRON DEMETİ İLE KAYNAK YÖNTEMİ

Elektronların çeşitli yöntemlerle atomlardan sökülüp serbest bırakılmasından sonra manyetik alanlarla bir araya getirilmesi ve elektrik alanlarla hızlandırılarak enerjilerinin artırılması sonucunda bir elektron demeti elde edilir. Elektron demetinin yönü elektromıknatıslar ile ayarlanabilir ve odaklanabilir. Böylesi bir demetin maddeyi molekül ve hatta atomik boyutlarda değiştirebilme özelliğine sahip olması, pek çok

kullanım alanının oluşmasını sağlar. Kaynaklama bunlardan sadece biridir.

Elektron demet çapı kolaylıkla çok küçük değerlere indirilebildiği için, kaynak bölgesine cm2 başına çok yüksek miktarda güç verir. Bu da kaynak noktasının saniyede 1 milyar °C derece gibi çok yüksek sıcaklıklara çıkmasına ve erimesine sebep olur. Böylelikle herhangi bir malzeme çok kısa zamanda eritilebilir, delinebilir ve hatta buharlaştırılabilir.

ELEKTRON DEMETİ KAYNAĞI KULLANIM ALANLARI

Elektron demeti kaynağı havacılık, otomotiv, savunma, yarı iletken, medikal, nükleer, petrol ve gaz, güç üretimi gibi çeşitli endüstrilerde kullanılır. Örneğin havacılık endüstrisi büyük ölçüde kilit üretim teknolojisi olarak elektron demeti kaynağına bağlıdır. Elektron demeti kaynaklı bileşenler, uçak ve roket motorlarında, sensörlerde, dişlilerde ve aktüatörlerde kullanılır. Yıllar boyunca geliştirilen elektron demeti ile kaynak işlemi, ticari ve askeri havacılıkta kullanılan bileşenlerin üretimi veya onarımı için gereken üstün sonuçları tutarlı bir şekilde sağlar. Savunma sanayinde kullanılan ağır askeri hizmet araçlarının motorları ve şanzıman bileşenleri en zorlu şartlar altında çalışır.

Diğer uygulamada ise bir motor disk ayırıcının üç parçası elektron demeti ile kaynaklanmıştır. Burada ilk geçişte derin bir kaynak yapıp sonrasında pürüzsüz bir kaynak sağlamak için ikinci bir geçiş yapılmıştır. Parça kaynak sonrası başka işlem gerektirmeyen elektron demeti kaynağına uygun şekilde tasarlanmıştır.

YERLİ EDK YAPIMI

EDK Proje ekibi adına Dr. Ümit Kaya da yerli EDK'nın yapım aşamasını bizimle şöyle paylaştı:

“Boğaziçi Üniversitesi Fizik Bölümü'ne bağlı Kandilli Algıç, Hızlandırıcı ve Enstrümantasyon Laboratuvarı'nda (KahveLab) gerçekleştirilen önceki çalışmalarda ortaya çıkan elektron üreticinin bir EDK ma-

kinesi haline getirilmesi TÜBİTAK desteği ile mümkün olmuştur.

Ekibimizce tasarlanan sistemin güç kaynakları ve vakum pompaları hariç tüm birimleri, Ankara ve İstanbul sanayilerinde üretilmiş ve KahveLab'da test edilerek birleştirilmiştir. Yapılan bu ilk laboratuvar prototipinde, elektron üretimi termiyonik yöntem ile gerçekleştirilmiştir. Telden kopartılan elektronlar maksimum 50 kw'lık enerjiye çıkarılabilmektedir. Elektron demeti ile kaynak makinesinin çalıştırılmasında kullanılan güç kaynaklarının, odaklama ve yönlendirme mıknatıslarının ve motorların kontrol yazılımı yine araştırma ekibi tarafından yerli olarak geliştirilmiştir.

İLK KAYNAK

Elektronların istenen yön ve hızda hedefe gönderilebildiği belirlendikten sonra, 0,95 mm kalınlığında paslanmaz çelik iki parçadan oluşan ve benzinli motorlar için enjektör olarak kullanılan alt parçayı, üst bileşenine kaynaklamak için denemeler 19 Mart 2019 sabahı başladı. Bu süreçte demet akımı, demet çapı, hızlandırma gerilimi, odaklama noktası, hedefin dönme hızı gibi parametreler bilgisayar üzerinden değiştirilerek bunların hedef parça üzerindeki etkisi incelenmiştir. Hedefin rahat görülmesi ve dışarı çıkan X ışınlarının zırhlanması için kaynak odasına yapılan kurşun emdirilmiş cam pencerelerden hem göz ile hem de video kamera ile hedef parça izlenmiştir. Saa 21:00 civarında ilk kaynak denemesi başarı-

ile sonuçlanmıştır. Sonrasında enjektöre yapılan kaynağın kalitesini görebilmek için yapılan radyografik muayene, manyetik parçacık ve sıvı penetrant testleri ile kaynağın başarılı olduğu görülmüştür.

BUNDAN SONRASI

İlk yerli EDK makinası yapılabilecek bile var olan sistemlere göre ekibimiz tarafından bazı yenilikler yapılmıştır. Bundan sonraki ilk adım bu yeniliklerden bazılarının patentlenmesi olarak düşünülmektedir. Ayrıca farklı özelliklerde malzeme ile denemeler yapmadan önce sistemin otomasyonu ve gözlem seviyesinin artırılması gerekli olacaktır. Mevcut prototipin yerli sanayiye hizmet edebilecek şekilde geliştirilmesi hedeflenmektedir. Sistemde yapılacak küçük modifikasyonlarla kendi laboratuvarımızda sanayiye hizmet verebilecek duruma gelecektir.

İlerleyen zamanlarda ise sistemin laboratuardan çıkartılarak tam bir endüstriyel ürün haline getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca benzer sonuçların havaya çıkartılan bir elektron demeti ile de alınması endüstriyel uygulamalara daha uygun olacağından uzun vadeli hedefler arasındadır. Kurulan sistemin yerli sanayiye tanıtılması için ilk olarak ASO Başkanı Nurettin Özdebir Ankara'daki laboratuvarı ziyaret etmiş ekibimizle bilgi ve fikir alışverişinde bulunmuştur. Ayrıca ilgili fuarlarda ve organizasyonlarda tanıtım çalışmalarının yapılması da planlar arasındadır.”

Zaman onları ESKİTEMİYOR

Teknolojinin hızlı değişim ortamında günümüze kadar çeşit çeşit otomobiller gelip geçmiş, sahipleri tarafından tepe tepe kullanıldıktan sonra hurdalığı boylamıştır. Ancak otomobile karşı sıradan bir ilgiden öteye bir vefa borcu besleyen kişiler de var.

Onlar için otomobiller yaşamlarının en güzel anlarını paylaştıkları bir dost gibidir ve daima nostaljik bir duygunun temelini oluştururlar. Ayrıca bazı otomobiller üretildikleri yıllarda dünyaca kabul edilen bir mükemmellik standardına uygun değerinde sayılırlardı. Zaman geçtikçe de bu değer yargısı yerini kalıcı ve silinmeyen bir değer olgusuna bırakmış sayılır. Ortaya çıkan ise artık eski bir otomobil değil, bir klasik otomobildir.

1925-42 ARASI MODELLER

Esas anlamda, dünyaca tanınmış en değerli klasik otomobiller 1925-1942 tarihleri arasında imal edilen ve heybetli radyatörleri, uzun motor kaputları, uzun kıvrımlarla uzanan çamurluklarla temsil edilen ünlü markalardır. Rolls-Royce, Bentley, Hispano-Suiza, Duesenberg, Bugatti, Mercedes-Benz, Delahaye, Alfa Romeo gibi ünlüler bu sınıfta bulunurlar. Ama, her biri bir servet değerinde olan bu klasikler bugün koleksiyoncuların garajlarında kalıcı bir mekan bulmuşlar ve arada bir Sotheby's, Christie's gibi ünlü müzayede kuruluşlarının kataloglarına girebilmişlerdir.

Son yıllarda ise otomobiller arası kalıcı değerler sınıfına birçok 1950'li ve 1960'lı Avrupa ve Amerikan oto-

Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin bazıları için eski otomobiller vazgeçilmez bir tutku. Modern hayatın içinde ruhu okşayan yumuşak dokunuşların peşinde olanlar, klasik anlayışın hissettirdiği farklılık duygusuyla kendilerini huzura kavuşturuyor.

mobillerin katıldığı görülmüş ve bu sayede klasik otomobil kavramı oldukça genişlemiştir. Ne yazık ki bunların hepsi de kalıcı bir değer edinmiş ve klasik otomobiller arasına girmiş modeller değil...

Tüm Austin'ler, tüm Chevrolet'ler, tüm Ford'lar, tüm Chrysler'ler klasik sayılmazlar. Ama bazı otomobiller var ki tümüyle klasik otomobil sınıfında sayılan modeller çıkarmıştır. Jaguar, MG, Porsche, Ferrari, birkaçıdır.

Bir Ford'un 50'li modelleri arasında Thunderbird Victoria Sunliner ve bazı Fairlane 500'ler kanıtlanmış klasik değerdedirler.

Chevrolet'in Corvette serisi ve 1955 modelinden sonraki tüm tenteli spor modelleri klasikleşmiştir. Cadillac gibi ünlü bir lüks markanın sınırlı sayıda üretilen Eldorado serisi her zaman büyük değer taşımıştır. İngiliz binek markalarının çoğunun spor otomobilleri vardır. Bunların arasında MG'den başka Austin-Healey Triumph TR3, TR4 serisi tüm Sunbeam ve Volvo'nun İngiltere'de imal ettirdiği P1800 modeli tartışmasız klasik otomobiller arasında sayılırlar.

BAZI MARKALAR ARTIK YOK

Hatta bugünlerde isimlerine artık rastlamadığımız Hudson, Nash, Besoto, Simca, Borgward, Glas, MSU, Studebaker, Kaiser gibi mar-

kalar bile geride klasikleşmiş bazı spor veya binek tipler bırakmışlardır. Sağlamlık, kalite ve zamanla aşınmayan bir estetik yapıyı biraraya getiren 1950'li yılların Amerikan otomobilciliği böylelikle her devirde ve her türlü şartlarda restorasyonu mümkün olan otomobilleri miras bıraktı bizlere. Rock'n Roll devrinin çift renklere boyanmış ve bol nikelajlı panjurlarıyla kuyruklu arka çamurluklarını savurarak homurtulu sekiz silindirli motorlu yol "tekneleri"ni gördüğümüzde her zaman içimizi bir nostalji ateşi sarıyor, değil mi?

TUTKUNLARI İÇİN TÜYOLAR

■ **Klasik otomobil yatırım aracı olur mu?**
Klasik otomobili eski bir araç olarak değil, bir tablo, bir heykel gibi bir sanat eseri olarak görmek gerekiyor. Bu şekilde yaklaştığınız zaman gerçek anlamda bir yatırım aracı olacaktır.

■ **Klasik otomobil alıp restorasyon mu yoksa restore edilmiş bir araç mı?**

Bu tamamen aracına göre farklılık gösterir. Gerçek anlamda kapsamlı bir restorasyon gerçekten çok pahalı, ve tecrübe gerektiren bir iş. Türkiye'de de gelişen bir sektör fakat uzmanlaşma çok önemli. Bu yüzden yapılmış bir otomobil de çok uygun olabilir, kötü durumda olan bir araç alıp restore etmek de cazip olabilir,

■ **Gümrükle alakalı problem yaşanır mı?**

Her otomobil parçası gibi klasik araçların da parçalarının ithalatı çok kolay değil, burada asıl sıkıntı ikinci el parçaların ithalının yasak olması. Çoğu klasik aracın parçası üretilmediğinden, yenisini temin etmek bazen olanaksızlaşıyor.

Hızla artan yaşlı nüfusu ile birlikte filizlenmekte olan yaşlı bakım endüstrisinin bir parçası olmak için şu an tüm fırsatlar değerlendirilmeyi bekliyor.

300

MİLYAR DOLAR

Küresel evde bakım sektörünün 2020'de ulaşacağı pazar ekonomisi

60

YAŞ VE ÜSTÜ

2020'de dünyada her beş kişiden birinin yaşı

Medikal Turizm Derneği
Başkanı Uzm. Dr. Sinan İbiş

YAŞLI BAKIMI ENDÜSTRİSİNİN YILDIZI PARLADI

Dünyada 2017 yılı itibarıyla 60 yaş ve üstü 962 milyon kişi yaşıyor. Bu rakamın 2050'de yaklaşık 2,1 milyara ulaşması öngörülüyor. Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı'nın (UNDESA) verilerine göre 2017 itibarıyla 60 yaş ve üstü 962 milyon kişi, küresel nüfusun yaklaşık yüzde 13'ünü oluşturdu. 60 yaş ve üstü küresel nüfus, 1980'de 382 milyondu. Bu sayı, 2017'de iki kattan fazla

artarak 962 milyona yükseldi. Bu kişilerin üçte ikisinden fazlasının gelişmekte olan bölgelerde yaşadığı belirtiliyor. Medikal Turizm Derneği Başkanı Uzm. Dr. Sinan İbiş de Küresel sağlık sektörünün odağında yaşlı bakımı endüstrisi hakkındaki deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı: "2017'de her sekiz kişiden biri 60 yaş ve üstüyken 2020'de her beş kişiden birinin 60 yaş ve üstü olması bekleniyor.

Yaşlı nüfusun, gelişmiş ülkelerde daha fazla olmak üzere tüm dünyada artmasına, doğurganlıktaki düşüş, tıptaki ilerlemeler ve demografik geçişi karakterize eden hayatta kalmadaki iyileşme gibi etkenler neden oluyor.

Yaşlı nüfusun üçte ikisi, gelişmekte olan ülkelerde yaşıyor ve sayıları gelişmiş ülkelere oranla daha hızlı büyüyor.

2050'ye gelindiğinde, dünyada-

ki yaklaşık her 10 yaşlı kişiden sekinin gelişmekte olan ülkelerde yaşaması bekleniyor. 2017 ile 2050 arasında, gelişmekte olan bölgelerde 60 yaş ve üstü kişilerin sayısının iki kattan fazla artarak 652 milyondan 1,7 milyara çıkması bekleniyor.

Yaşlı nüfusun artması bugün ve gelecekte yaşlı bakımı ihtiyacının artmakta olduğunu gösteriyor. Pazar araştırmalarına göre tüm endüstrinin sadece bir parçası olan küresel evde bakım sektörünün 2014'teki 180 milyar dolarlık kazanımları 2020'de 300 milyar dolarlık pazar ekonomisine ulaşacak.

ENDÜSTRİNİN ARKA PLANI

1960 ve 1970'lerde gelişmiş ülkelerdeki hükümet desteği ile ivme kazanan bir endüstri olarak yaşlı bakımı, beklenen yaşam süresinin artmasıyla artan bakıma ihtiyaç duyan yaşlı insan sayısı ile gelişmeye devam etmiştir. Gelişmiş ekonomiler yaşlılarının büyük bölümünü evde bakım için her yıl artırılarak ayrılan federal bütçeler ile desteklemektedir. Yaşlı bakım endüstrisindeki diğer kalan kısımlar ise özel sigorta ve yerel yönetimlerce ödenen bedeller ve cepten yapılan harcamalar ile desteklenmektedir. Gelişmiş ülkelerde yaşlı bakım uzmanlarının çoğunluğu önceki on yıllara göre gerçekleştirdikleri hizmetlerde gelişen ekonomik kazanımların olduğunun farkındadırlar. Yaşlı bakım endüstrisi geçtiğimiz sene toplam olarak 1,4 milyon kişiyi istihdam etti.

İşletmecilerin endüstride karşılaştıkları muhtemel zorluklar, kayıtlı kalifiye hemşire ve evde bakım yardımcılarını bulmak. Evde bakım firmalarının sayısı artıkça kalifiye personele talep de yükseliyor. 1989 ve 2004 arasında evde bakım sektöründe çalışan sayısı üç katına çıktı. Bu gelişen işgücü talebi hizmet ihtiyacını karşılamak için hala yeterli değil ve aradaki makas her geçen gün daha da açılmakta ve daha da kötüye gitmektedir. Bu çalışanların hızlı emekliliği de ihtiyacın yeterli sayıda ve yeterli kalitede sunulmamasında önemli etkenlerden bir tanesidir.

Sosyal hizmet gelişimini üst seviyelere taşımış ülkelerde evde bakım hizmeti, yaşlı bakım endüstrisindeki birincil franchising fırsatıdır. Evde bakım hizmetleri tıbbi ve tıbbi olmayan bakımı veya bunların bir birleşimini kapsayabilir.

ABD'DE EVDE BAKIM HİZMETİ

Tıbbi bakım hastalar için çeşitli medikal hizmet sağlar, bunlardan en yaygın olanları özel hemşire, antibiyotiklerin uygulanması ve rehabilitasyonda refakat vs. Büyük bir franchising sisteminin bir parçası olmanın en önemli avantajı birikmiş deneyimlerdir. Bir avantajı da küçük işletmeler için var olmayan, bazı artan pazarlama seviyelerine erişim sağlamasıdır, yaşlı bakımı alanında isim tanınırlığı da özellikle önemlidir. ABD'de 2011'de 4.7 milyondan fazla insan evde bakım hizmetinin bir türünden faydalandı. Kalp hastalıkları, diyabet ve serebrovasküler hastalık evde bakıma ihtiyaç duyan en yaygın rahatsızlıklar. Evde hastaların neredeyse yüzde 70'ini 65 ve daha üstü yaşta kişiler oluşturuyor. Bu bakım hizmetlerinde medikal bakım ve medikal bakım olmayan bakım hizmetleri için franchise zincir şirketlerin hizmet talepleri hızla yükseliyor. Yaşlılara günlük ev işlerini desteklemek, yemek hazırlamak, ilaçlarını almalarına ve yıkanmalarına yardım etmek, sosyal katılımlarını

sağlamak, günlük egzersizlerini yaptırmak, genel olarak refakat etmek konularında yardım etmek. Yaşlandııkça, tıbbi olmayan yardım genelde kendi kendine yetebilmek veya aile bakımı ile ciddi tıbbi bakım arasındaki bir basamaktır.

Huzur evi veya evde bakım hizmetlerine göre ailenin genç üyelerinin yaşlılarıyla ilgilenmesi günümüzde çok daha yaygın olsa da nüfus yaşlandııkça bu çok daha zor olacak ve genç aile üyeleri üzerindeki yük çok daha zahmetli hale gelecektir. Amerika'da 1990'da her ailenin yaşlı üyesinin bakım gereksinimi için 11 muhtemel bakım uzmanı vardı. Fakat 2050'de bu oranın düşmesi bekleniyor. 2063'de Amerikalıların yüzde 23'ü 50 yaşın üstündeki birini destekliyor olacak. Bu trend huzurevleri ve hastanelerin evde bakıma göre yüksek masrafları evde bakım endüstrisinin yıldızının parlamasına neden olmaktadır.

Yakın zamanda gerçekleştirilen bir araştırmalara göre yaşlıların yüzde 90'ı fiziksel olarak mümkün olduğu sürece evlerinde kalmak istediklerini belirttiler ve evde bakım hizmetleri uzaktan bakım destek teknolojilerindeki gelişmeler ve bu teknolojilerin kullanımındaki yaygınlaşma ile bu her geçen gün daha fazla tercih edilebilir olacak. Diğer yandan hastane veya huzurevinde kalması gereken yaşlılar tanıdık bir ortam olan evlerinde kalabilecek."

DÜNYANIN KLİMA SİSTEMİ ALARM VERİYOR!

Amazon yağmur ormanlarında çıkan yangınlar bu yıl 2018'e kıyasla yüzde 80 arttı. Brezilya'da son altı yılın en fazla sayıda yangını bu yılın ilk sekiz ayında yaşandı. Bir türlü kontrol altına alınamayan yağmur ormanı yangınları sadece Brezilya'yı değil, tüm dünyayı yakından ilgilendiriyor. Bilim insanları, 6,7 milyon kilometrekarelik ormanlık alanın karşı karşıya olduğu yangınların insan türünün devamı için en önemli faktörleri tehdit ettiğine dikkat çekiyor. Doğal Yaşamı Koruma Derneği Infobae'nin Başkanı Manuel Jaramillo, "Amazon bölgesi gezegenimizdeki tatlı suyun yüzde 17 ila 21'ini oluşturuyor. Yangınlar bu rezervin kaybı demek" diyerek durumu özetliyor. Nitekim son yangınlarla birlikte havzada da geri döndürülmesi güç hasardan korkuluyor.

Amazonlar aynı zamanda gezegenin en büyük nehir havzası konumunda. 7 milyon kilometrekarelik bir

alana yayılan havza Bolivya, Brezilya, Kolombiya, Ekvador, Peru ve Venezuela'nın küçük bir kısmını kapsıyor.

ORMANLAR GÜNEY AMERİKA'NIN EN BÜYÜK İKLİM DENGELİYİCİSİ

Brezilya Bilim, Teknoloji ve İletişim Bakanlığı yaptığı bir açıklamada Amazon yağmur ormanlarının ülkenin güneyindeki yağmur döngülerini düzenlediğini ve çok yüksek miktarda karbondioksiti emebildiğini açıklamıştı. Ancak Amazon bölgesinin önemi sadece Brezilya ile sınırlı değil. Yağmur ormanlarının Güney Amerika'nın en büyük iklim dengeleyicisi olduğu ifade ediliyor.

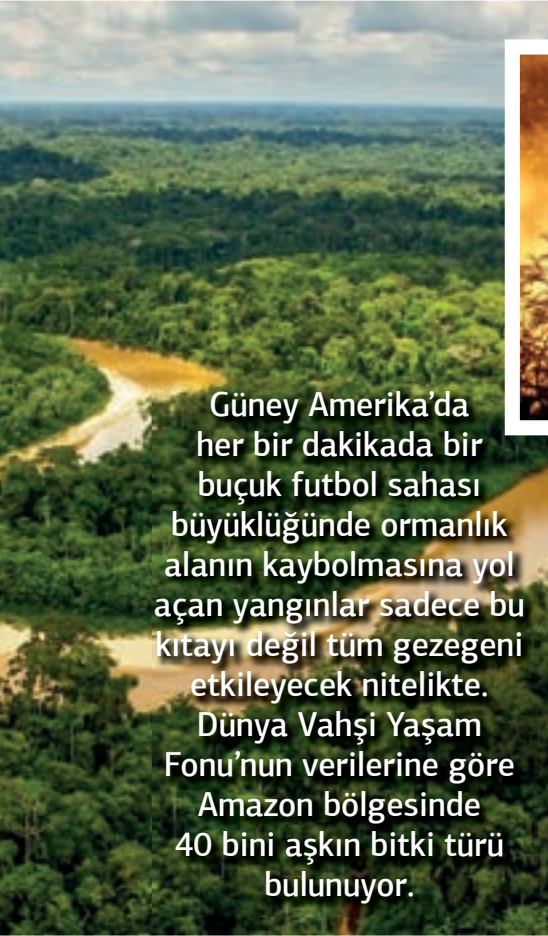
Akademik Science Advances dergisinde yer alan ve araştırmacılar Thomas Lovejoy ile Carlos Nobre tarafından kaleme alınan makalede "Amazon yağmur ormanlarındaki nem seviyesi kış aylarında Rio de la Plata havzasına düşen yağışı etkiliyor.

Uruguay, Paraguay ve Arjantin'deki yağış seviyeleri Amazon yağmur ormanları ile doğrudan bağlantılı" diyor.

Dünyanın akciğerleri olarak tanımlanan Amazon yağmur ormanlarında her geçen dakika bir buçuk futbol sahası büyüklüğündeki alan yok oluyor. Uluslararası Uzay İstasyonu'nda görev yapmakta olan İtalyan astronot Luca Parmitano twitter hesabından paylaştığı fotoğraflarda yangının boyutlarını gözler önüne serdi. Parmitano paylaşımında insan kaynaklı onlarca yangının uzaydan görülebildiğini duyurdu.

ALTI BİNDEN FAZLA TÜR TEHDİT ALTINDA

Amazon bölgesinde bugüne kadar 427 memeli, bin 300 kuş, 378 sürüngen ve 400'den fazla da amfibi hayvan türü keşfedildi. Ayrıca yaklaşık üç bin farklı tatlı su balığı da bu bölgede yaşıyor. Son olarak 'vejetaryen pira-

Güney Amerika'da her bir dakikada bir buçuk futbol sahası büyüklüğünde ormanlık alanın kaybolmasına yol açan yangınlar sadece bu kıtayı değil tüm gezegeni etkileyecek nitelikte. Dünya Vahşi Yaşam Fonu'nun verilerine göre Amazon bölgesinde 40 bini aşkın bitki türü bulunuyor.

Bu kabilelerin geçim ve yaşam kaynağı da yaşadıkları Amazon ormanlarının zenginlikleri. Gıda, ilaç, barınma gibi temel ihtiyaçlarının tamamını ormandan elde ediyorlar.

Bu arada Fransa'nın Biarritz kentinde G7 Zirvesi'nde buluşan Avrupalı liderler, yangınları "uluslararası kriz" maddesi olarak görüştü. Avrupa Birliği Konseyi Başkanı Donald Tusk, G7 Zirvesi'nde yaptığı açıklamada, "Brezilya, Amazon ormanları yangınlarını söndürmede başarısız olduğu sürece Avrupa devletlerinin Latin Amerika ülkeleriyle Mercosur Serbest Ticaret Anlaşması'nı onaylaması mümkün değil" dedi. Tusk ayrıca, "gezegenin akciğerleri" olan

na' olarak adlandırılan balık da yine Amazonlarda bulunmuştu. Bölgede yaşayan binlerce omurgasız tür de hesaba katıldığında yangınlar türlerin toplu yok oluşu anlamına geliyor. Bilim insanları Amazon ormanlarının derinliklerinde bugüne kadar keşfedilmemiş çok sayıda canlı türünün de yaşadığına inanıyor. Yangınlar bu canlıların habitatlarını ve dolayısıyla geleceklerini de tehdit ediyor.

1 MİLYON YERLİ, 400 FARKLI KABİLEDE YAŞIYOR

Yerli halkların korunması için çalışmalar yürüten Brezilya merkezli Survival International örgütü, Amazon ormanlarında yaklaşık 1 milyon yerlinin 400 farklı kabilede yaşadığını belirtiyor. Bu kabilelerin hepsinin kendilerine özgü kültürleri ve dilleri var. Bazı yerli kabile köyleri 500 yıldır dış dünya ile temastayken bazıları hâlâ tamamen izole bir şekilde yaşıyor.

Amazon ormanlarının iklim kriziyle mücadeledeki rolünün önemine değindi.

BREZİLYA'NIN EN BÜYÜK KERESTE MÜŞTERİSİ ABD

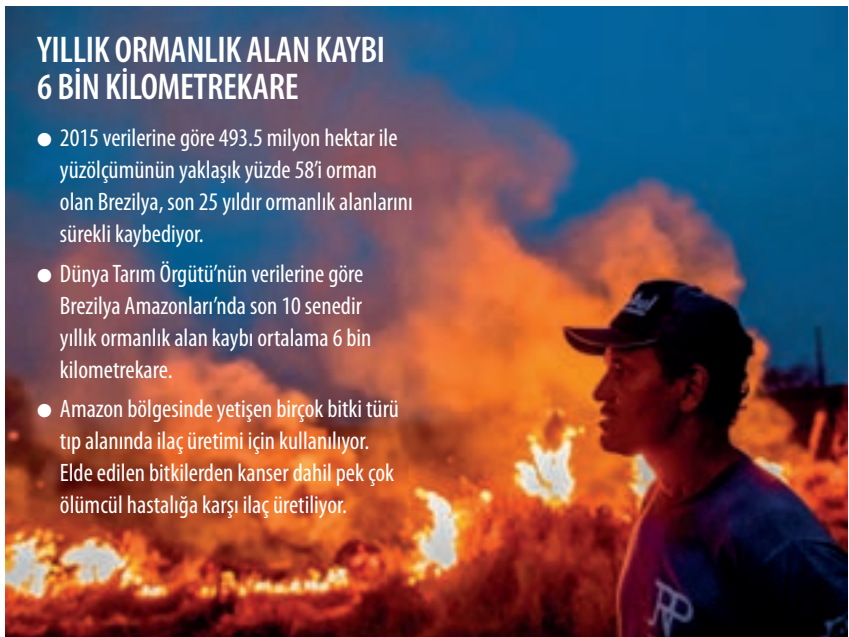
Uluslararası kamuoyu haftalar süren Amazon yangınlarından dolayı Brezilya hükümetine sert eleştiriler yöneltiyor. Fakat madalyonun diğer yüzünde manzara bambaşka...

Amazon Watch adlı sivil toplum örgütünün raporuna göre Brezilya'dan et ithalatı yapan şirketlerin başında İngiltere merkezli Lamex Food, Hollanda merkezli KappersFoods ve Jan Zandbergen firmaları bulunuyor. Aynı raporda yer alan bilgilere göre bu firmaların hissedarları ve krediörleri arasında ABD'li ve İngiliz bankalar ön plana çıkıyor. Yine Sivil toplum örgütlerinin raporlarına yansıyan veriler, yağmur oranlarının yok edilmesinde en başta gelen unsurların başında gelen kereste ticaretinde Brezilya'nın en büyük kereste müşterisi yüzde 41.5 ile ABD...

2017-2018 yıllarında Amazonlarda çevreci kuralları ihlal ettiği gerekçeyle para cezasına çarptırılan firmalar arasında İngiliz Nordisk Timber Eireli adlı şirket de bulunuyor. İngiliz şirketin AB ve ABD'de yedi büyük müşterisi bulunuyor.

YILLIK ORMANLIK ALAN KAYBI 6 BİN KİLOMETREKARE

- 2015 verilerine göre 493.5 milyon hektar ile yüzölçümünün yaklaşık yüzde 58'i orman olan Brezilya, son 25 yıldır ormanlık alanlarını sürekli kaybediyor.
- Dünya Tarım Örgütü'nün verilerine göre Brezilya Amazonları'nda son 10 senedir yıllık ormanlık alan kaybı ortalama 6 bin kilometrekare.
- Amazon bölgesinde yetişen birçok bitki türü tıp alanında ilaç üretimi için kullanılıyor. Elde edilen bitkilerden kanser dahil pek çok ölümcül hastalığa karşı ilaç üretiliyor.

%57

Şirketlerin yarısı endüstriyel siber güvenlik için bütçe ayırıyor.

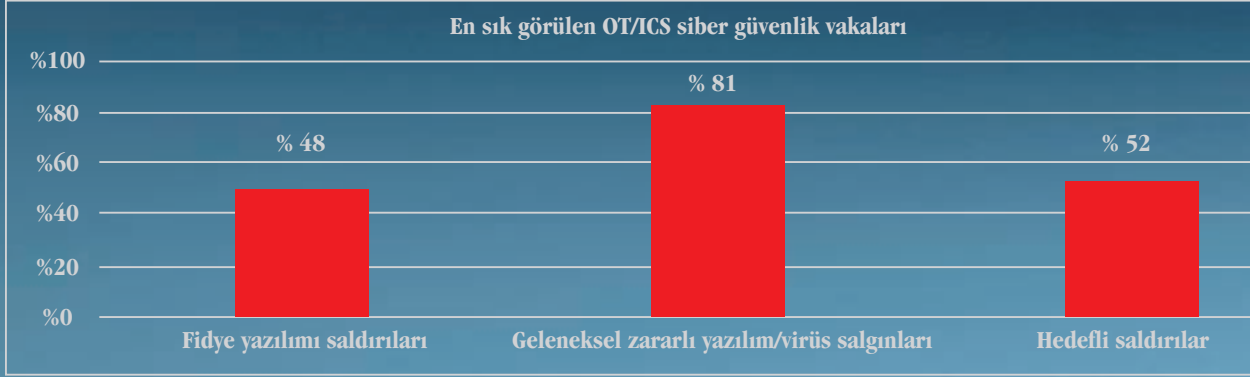
%81

Beş kurumdan dördü operasyonel ağların dijitalleştirilmesini önemli görüyor.

İnsan Hataları Endüstriyel Süreci Riske Atıyor

Çalışanların yaptığı hatalar veya istemeden yapılan hareketler endüstriyel süreçleri olumsuz etkiliyor. Birçok endüstri şirketi endüstriyel ağlarını dijitalleştirmeyi ve Endüstri 4.0 standartlarını uygulamayı planlıyor.

Operasyona rağmen insan faktörü halen endüstriyel süreçleri riske atabiliyor. Çalışanların yaptığı hatalar veya istemeden yapılan hareketler, geçtiğimiz yıl operasyonel teknoloji ve endüstriyel kontrol sistemi (OT/ICS) ağlarını etkileyen vakaların yüzde 52'sini oluşturdu. Kaspersky'nin "Endüstriyel Siber Güvenliğin Durumu 2019" adlı raporuna göre bu sorun çok daha geniş ve karmaşık bir durumun bir parçası. Endüstriyel alt yapıların giderek daha karmaşık hale gelen yapısı karşısında daha gelişmiş koruma yöntemleri ve beceriler gerekiyor. Ancak kurumlar bu yeni tehditlerle başa çıkabilecek profesyonelleri bulmakta zorlanıyor ve çalışanların konu hakkındaki farkındalığı çok düşük seviyede.

Birçok endüstri şirketi, endüstriyel ağlarını dijitalleştirmeyi ve Endüstri 4.0 standartlarını uygulamayı planlıyor. Her beş kurumdan dördü (Yüzde 81) operasyonel ağların dijitalleştirilmesini bu yıl tamamlanması gereken önemli veya çok önemli bir iş olarak görüyor. Ancak, bağlantılı alt yapıların faydaları olduğu gibi siber güvenlik riskleri de var.

İyi haber ise araştırmaya katılanların da ortaya koyduğu gibi (Yüzde 87), OT/ICS siber güvenliğinin endüstri şirketleri için en önemli önceliklerden biri haline gelmesi. Ancak gerekli seviyede güvenlik için özel önlemlere yatırım yapmalı ve bunları verimli şekilde kullanabilme becerisine sahip profesyonelleri işe almalılar.

GÜVENLİK YÖNETİMİNDE İKİ BÜYÜK ENDİŞE VAR

Şirketler siber güvenliğe öncelik verdiğini belirtse de ancak yarısı (Yüzde 57) endüstriyel siber güvenlik için bütçe ayırıyor. Bütçe kısıtlamalarının yanı sıra konu hakkında yetkin eleman eksikliği de bulunuyor. Kurumlar endüstriyel ağların güvenliğini yönetme becerisine sahip siber güvenlik uzmanı bulmakta zorlanmakta kalmıyor, ayrıca OT/ICS ağ operatörlerinin siber güvenlik sızıntılarına neden olabilecek davranışların neler olduğunu bilmediğini düşünüyor. Bu sıkıntılar siber güvenlik yönetimine ilişkin iki büyük endişeyi oluşturuyor. Ayrıca, zararlı yazılım bulaşması ve daha ciddi hedefli saldırılar gibi ICS vakalarının yarısının neden çalışan hatalarından kaynaklandığı da açıklıyor.

Kurumlar tehditlerle başa çıkabilecek profesyonelleri bulmakta zorlanıyor ve çalışanların konu hakkındaki farkındalığı çok düşük seviyede.

“ENDÜSTRİYEL AĞLARININ GÜVENLİĞİ ARTIRILMALI”

Şirketlerin yaklaşık yarısında (Yüzde 45), BT alt yapı güvenliğinden sorumlu kişiler temel görevlerine ek olarak OT/ICS ağlarını da kontrol ediyor. Böyle bir yaklaşım beraberinde güvenlik risklerini de getiriyor. Operasyonel ve kurumsal ağlar giderek daha bağlantılı hale gelse de bunların uzmanları siber güvenlik için farklı yaklaşımlara (Yüzde 37) ve farklı hedeflere (Yüzde 18) sahip.

Kaspersky Endüstriyel Siber Güvenlik Marka Müdürü Georgy Shebuldaev, “Bu yılki araştırma, şirketlerin endüstriyel ağlarının güvenliğini artırmak istediğini gösterdi. Bu ancak yetkin eleman azlığı ve çalışan hataları gibi riskler çözüldüğünde başarılabilir. BT güvenliği uzmanları ve endüstriyel ağ operatörlerinin düzenli eğitimi ile teknik korumayı bir araya getiren çok katmanlı bir yaklaşım izleyerek ağların tehditlere karşı korunmasını sağlayabilir ve güncel becerilere sahip olabilirsiniz” dedi.

Endüstriyel siber güvenlik için teknik gelişme kaydetmek ve farkındalık kazanmaya ek olarak kurumların dış dünyaya sıkıca bağlı olabilen Endüstriyel IoT'ye (IIoT) özel bir koruma sistemi kurmayı düşünmesi gerekiyor. Şirketlerin neredeyse yarısı (Yüzde 41), koruyucu bakım veya dijital ikiz kullanılarak OT/ICS ağlarını buluta bağlamaya hazır durumda.

Waterfall Security Solutions İş Geliştirme Direktörü ve IIC Güvenlik Çalışma Grubu Başkanı Dr. Jesus Molina şunları söyledi: “Kaspersky adına ARC Advisory Group tarafından düzenlenen bu anket, IIoT uç cihazları ile bulut hizmetleri arasında artan bağlantının bir güvenlik sorunu olmaya devam ettiğini gösteriyor. Bu sorun, IIC Endüstriyel IoT Güvenlik Çerçevesi ve IoT Olgun Güvenlik Modeli için en iyi örneklerin oluşturulmasının ardındaki en büyük nedendi.”

ÖZEL BİR ÇÖZÜM VE HİZMET PORTFÖYÜNE SAHİP

Kaspersky, endüstriyel kurumların karşı karşıya olduğu zorluklara yönelik özel bir çözüm ve hizmet portföyüne sahip. Kaspersky Industrial CyberSecurity, endüstriyel uç noktalar ve ağlar için korumayı birleştirerek, gelişmiş tehdit istihbaratı ve vaka müdahale hizmetleriyle ICS ortamlarında operatör ve ağ seviyesinde tehditlerle mücadele edebiliyor. Çözüme ayrıca siber güvenlik uzmanları ve OT yöneticileri/ICS operatörleri için özel olarak hazırlanan eğitim ve farkındalık programı da dahil.

63 Ciğer Kebap Doney Usta

Dokuz yaşında çalışma hayatına atılan çıraklıktan patronluğa kadar da yükselen Yusuf Doney çocuklarıyla birlikte çalıştığı "63 Doney Usta"da lezzetli tatlar sunuyor. Yusuf Doney, "Üç masalık yerimiz vardı. Yavaş yavaş, eşin dostun desteğiyle ilerledik. Bugün bu duruma gelmemizin en önemli nedeni, ürünlerimizde hep kaliteli malzeme kullanmak" diyor.

Kebapçılığı çocuk yaşlarda öğrenen Yusuf Doney, Ankara'da çeşitli restoranlarda usta olarak çalıştıktan sonra çocuklarıyla küçük bir alanda kendi işletmelerini açmış.

Kısa zamanda ünü kent geneline yayılan Doney Usta, kebabçılığın püf noktalarını ve kalitesinin başarısını bizimle paylaştı.

Nasıl başladı 'kebabçılık' hikayeniz?

Dokuz yaşındaydım, Urfa'da başladım. Urfalıyım ve çıraklıktan geliyorum. Ben okumadım, hep çalıştım. Ama, mesleki olarak Urfa'da eğitildim. Daha sonra bir dönem İstanbul'da kaldım. 1988 itibarıyla da Ankara'da uzunca bir dönem, çeşitli restoranlarda usta olarak çalıştım. Sonra kendi yerimi

açtım. Çocuklarımı da yetiştirdim. İki çocuğum ve damadıyla şimdi bu işi yürütüyorum.

Kendi yerinizi ne zaman açtınız?

Altı yıl önce 2013 yılında, çocuklarımla, küçük bir alanda başladık. Üç masalık yerimiz vardı. Yavaş yavaş, eşin dostun desteğiyle ilerledik. Bugün bu duruma gelmemizin en önemli nedeni, ürünlerimizde hep kaliteli malzeme kullanmak. Üç masa olduğumuzda da ürünlerimiz seçmeydi, bugün de. Fiyatı pahalı veya ucuz olur; mevsime göre düşer veya yükselir fark etmez, biz yine o seçilmiş malzemeleri kullanırız. Kârımız düşse de zarar da etsek bize güvenenlerin güvenini kaybetmek istemiyoruz.

Salaş olmasına rağmen, müşterilerinize bakınca milletvekilleri, bürokratlar, gazeteciler, sanayiciler... Zor beğenen insanlar diyebiliriz. Müşteride sürekliliği sağlamak için neler yapıyorsunuz?

Evet, farklı ve seçkin bir müşteri kitlemiz var. Bu, samimiyet ve iş ciddiyeti gerektiriyor. İşimizin ciddiyetini her zaman muhafaza etmeye çalışıyoruz. Devamlılık da var tabii. Sabahtan akşama kadar işimizin başında bekliyoruz.

Sabah 10'da açıp, akşam 10'da kapatıyoruz. Çok önemli bir şey olmadığı sürece buradan ayrılmıyorum. Ben buranın hem ustasıyım, hem de idareciyim. Mangalın başına da geçiyorum, misafirlerle sohbet de ediyorum. Aile olduk ama herkesle, keyifli...

Özel kebablarınız var. İsimleri tanıdık ama, lezzet ve sunum şekli diğerlerinden ayırıyor yaptıklarınızı. Formül verebiliyor musunuz?

Evet küşneme, sırt kebabı, ciğer, çöp şiş, haşhaş kebabı, patlıcanlı kebab ve karışık kebabı. Haşhaş kebabımız meşhurdur mesela. Sadece tuz ve et var, sıfır baharat. Gevrek ve sade olacak. Urfa'nın belirli gözde kebabları var. Her yörenin kendine göre özel kebabları vardır. Kasaptan eti al, tuzunu ver, yap, o kebab değildir. Maalesef şu anda birçok yerde bu tür kebablar satıyor. Tabi işini çok iyi yapan arkadaşlarımız da var. Urfalı, Antepli, Çorumlu olsun. Mesela Çorumluların harika pidesi var. Konya'nın ayrı bir pide lezzeti ve tandır kebabı var. Bunu çok iyi yapan, iyi malzemeyi emeğiyle buluşturan arkadaşlarımız var. Bir Urfalı bir Antepli yapamaz o tandır. O Konya'ya has bir kebabtır.

İşte bizimki de Urfa işi, çocukluğumun kebabları... Tatlı olarak künefemiz var. Kış sezonunda özel ilik çorbamız var. Ekim ayından itibaren çıkıyor. Mayıs ayına kadar devam ediyor. Bu arada ben lahmacun ustasıyım. Belki ileride menüye lahmacun ekleyebiliriz.

Her etten kebab olur mu?

Her etten kebab olmaz. Biz genelde kuzu eti tercih ediyoruz. Her kuzudan da kebab olmaz. Etimiz Balıkesir'den geliyor. Bütün hepsini, seçtiğimiz, yemini bildiğimiz kuzudan yapıyoruz. Sadece Adana kebablarımızda kısmen dana butu kullanıyoruz. Eti bilmek ve tanımak gerekir.

İş tutunca hemen şubeleşmeye gidilir. Öyle bir fikriniz var mı?

Başka bir şube açmayı düşünmüyorum. Parçalandığım zaman yetişemiyorsun. Oradaki lezzet kayboluyor.

Çocuklarımdan bir tanesi işin başında olur aynı lezzeti muhafaza ederse, o zaman belki ikinci bir yer olur. Ama çocuklarım buraya dahi yetişemiyor. Bunun kontrolü, gidişi gelişi, ben burada önlüğümle çalışıyorum. Misafirlerim geliyor, karşılıyorum, uğurluyorum, eksiklerini gidiyorum. Ben hemen müdahale ediyorum. Bunu belki bir eleman yapmaz. Yani müşterilerimle birebir ilgileniyorum. Zaten bizde yabancı müşteri yok, herkes aileden.

Usta olacaklara, usta olmayı, kendi yerini açmayı hedefleyenlere önerileriniz var mı?

Herkes kendi çapında bir ürün yaratmaya çalışıyor. Benim tavsiyem taklitçilik olmazsa herkes kendi özünü özelleşebilir. Ben gidip bir başkasının kebabını alıp taklit edemem. Zaten orada var ve ustası iyi yapıyor.

Sen iyi bir ustaysan kendi tarzınla ortaya çıkacaksın. Burayı açtığım zamanlarda maddi durumum buraya yetti. Ben ustaydım ama, buranın bulaşığını da yıkadım, temizliğini de yaptım. Her işi kendim de yapıyordum. Burası yedi gün açık ve ben de yedi gün buraya geliyorum. Tabi benim de başka lezzetleri tatmak için, başka restoranlara gittiğim oluyor. Bende olmayan ürünler için gidiyorum. Burayı bir bayram günü aldım ve büyük oğlumla işsizdik. Sırt sırta verdik, çalıştık. Çalışınca oluyor...

"Her etten kebab olmaz. Biz genelde kuzu eti tercih ediyoruz. Her kuzudan da kebab olmaz. Etimiz Balıkesir'den geliyor. Bütün hepsini, seçtiğimiz, yemini bildiğimiz kuzudan yapıyoruz."

ABD, ticaret savaşlarında mola verdi!

ABD Başkanı Donald Trump, Çin'in Devlet Başbakan Yardımcısı Liu Hi öncülüğündeki heyetle yürütülen müzakerelerin ardından Beyaz Saray'da yaptığı açıklamada, iki ülkenin vardığı anlaşma kapsamında yıllık 250 milyar dolarlık ihracat kalemindeki gümrük vergilerin yüzde 25'ten yüzde 30 çıkarmayı öngören tarife artışının ertelenmesine karar verildiğini belirtti. Trump, anlaşma kapsamında Çin tarafının ABD'den yılda 40 ila 50 milyar dolarlık tarım ürünü ithal etmeyi, fikri mülkiyet haklarına koruma getirmeyi ve finansal hizmetler ile döviz kuru konusunda ödümler vermeyi kabul ettiğini ifade etti.

Thomas Cook iflas istedi

Dünyanın en büyük seyahat şirketlerinden İngiliz tur operatörü Thomas Cook iflasını istedi. Thomas Cook GmbH Yönetim Kurulu Başkanı Stefanie Berk, yaptığı açıklamada adli adımı atmaktan kaçınmayı istediklerini ancak müzakere yoluyla kısa vadeli bir çözüme ulaşamadıklarını ifade ederek iflas başvurusunu mahkemeye yaptıklarını bildirdi. İngiliz Sivil Havaçılık Kurumu, dünyanın en büyük seyahat şirketlerinden İngiliz tur operatörü Thomas Cook'un kurtarma görüşmelerinin başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından ticari faaliyetlerine son verildiğini açıkladı ve Türkiye'nin de arasında bulunduğu birçok ülkeden 150 bini aşkın İngiliz vatandaşının geri getirilmesi için operasyon başlattı.

Portekiz'de seçimleri Sosyalist Parti kazandı

Portekiz'de yapılan genel seçimleri resmi sonuçlara göre, son dört yıldır azınlık hükümetiyle iktidarda olan Sosyalist Parti (PS) kazandı. Portekiz İçişleri Bakanlığı'ndan açıklanan rakamlarda PS, 230 sandalyeli mecliste 106 milletvekili çıkarırken tek başına iktidar olmak için gerekli 116 sandalyeyi elde edemedi. Ülkeyi son dört yıldır, Komünist Parti ve Sol Blok'un dışarıdan desteklediği azınlık hükümeti ile yöneten PS, hükümet kurmak için yeni dönemde de dışarıdan destek aramak zorunda kalacak. Son seçimlere nazaran oy oranını ve milletvekili sayısını artıran PS, Portekiz'de birinci parti konumuna geldi. Başbakan ve PS lideri Antonio Costa, "Portekiz'in uluslararası inandırıcılığı için siyasi istikrar temeldir. Portekizliler istikrarlı bir hükümet için güçlenmiş bir PS'yi tercih ettiler" dedi.

Suudi Arabistan'dan tarihi karar

Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da düzenlenen basın toplantısında konuşan Suudi Arabistan Turizm Kurulu Başkanı Ahmed el-Hatip, ülkeyi turizme açmak için 49 ülkeye turist vizesi vermeye başlanacağını belirtti. Vizelerin Suudi Arabistan büyükelçilik ve konsolosluklarının yanında ülke havaalanları ve giriş kapılarından da alınabileceğini kaydeden Hatip, geçerliliğinin veriliş tarihinden itibaren 360 gün ve ülkede kalma süresinin üç ay olacağını, bir yıl boyunca 180 günden fazla olmayacağını söyledi. 18 yaşından küçük olan turistler yalnız ülkeye giremeyecekler.

Güney Asya yağışlara teslim oldu

Hindistan'ın kuzeyindeki Uttar Pradeş eyaletinde etkili olan şiddetli muson yağmurlarında 59 kişi yaşamını yitirdi. Eyalet Afet Yönetim ve Yardım Ofisi Sözcülerinden Sandhya Kureel, eyalet genelinde bir haftadır etkili olan yağışların sellere yol açtığını belirtti. Kureel, sellerde evlerin çökmesi, yıldırım çarpması, boğulmalar ve yılan ısırılmaları sonucu 59 kişinin hayatını kaybettiğini aktardı. Yağışların şiddet sebebiyle eyalet başkenti Lucknow ile Amethi ve Hardoi kentlerinde okulların kapandığı öğrenildi. Güney Asya'da Haziran-Eylül arasında görülen muson yağışları her yıl büyük çaplı doğal afet ve kazalara yol açıyor. Bu yıl yağışlarda en az 350 kişi yaşamını yitirdi.

Japonya, ABD ile anlaştı

ABD ve Japonya, bazı tarım ve sanayi ürünlerinde gümrük tarifelerinin düşürülmesini öngören ticaret anlaşması imzaladı. Japon haber ajansı Kyodo'da yer alan habere göre, ABD Başkanı Donald Trump ile Japonya Başbakanı Abe Şinzo arasında New York'ta imzalanan anlaşmayla, iki ülke ABD'nin ihraç ettiği bazı tarım ve gıda ürünleri ile Japonya'nın ihraç ettiği bazı sanayi ürünleri için uygulanan gümrük vergilerini düşürmeyi kabul etti. Anlaşma kapsamında ABD'nin ihraç ettiği et, peynir, buğday, mısır ve şarap gibi gıda ürünleri için uygulanan gümrük vergilerinin asgari seviyeye indirilmesi kararlaştırıldı. Tokyo yönetimi bu kapsamda ABD'den ithal et ürünlerine uyguladığı yüzde 38,5 gümrük vergisini, önce yüzde 26,6'ya, ardından aşamalı olarak yüzde 9'a düşürmeyi taahhüt etti.

Zarif: Savaşı başlatan biz olmayacağız

İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, ABD ile ülkesi arasında yaşanan gerginliğe ilişkin, "Savaştan kaçınabilir miyiz emin değilim ama savaşı başlatan biz olmayacağız ve ilk başlatan kimse bitiren de o olmayacak" dedi. Amerikan CBS televizyonu konuşan Zarif, Suudi Arabistan'ın petrol tesisleri Saudi Aramco'ya yapılan saldırıların arkasında İran'ın olmadığını ve tarafsız soruşturma yürüten her hangi bir ekibin de aynı sonuca ulaşacağını söyledi. İran'ın, Suudi Arabistan'a soruşturma için ekip gönderen Birleşmiş Milletler tarafından bilgilendirilmediğini ifade eden Zarif, BM'nin bağımsız bir soruşturma yürütmesi durumunda saldırılardan İran'ın sorumlu olmadığını sonucuna ulaşacağını savundu.

Singapur, dünyanın en rekabetçi ülkesi oldu

Dünya Ekonomi Forumu'nun (WEF) 141 ülkenin dijital beceriler ve iş yapma kolaylığı gibi 103 temel göstergesinin ölçüldüğü 2019 yılı Küresel Rekabet Raporu açıklandı. Buna göre, dünyanın ekonomik ve teknolojik olarak en rekabetçi ekonomisi 84,8 puanla Singapur oldu. Singapur'un kamu sektörü, iş gücü ve altyapısının rekabet raporunda yüksek puanlar alması dikkati çekti. Küresel rekabet sıralamasında ABD birincilikten düşerek 83,7 puanla ikinci, Hong Kong 83,1 puanla üçüncü ve Hollanda 82,4 puanla dördüncü sırada yer aldı. İsviçre küresel rekabet sıralamasında bu yıl 1 sıra düşerek 82,3 puanla sırasıyla 5'inci sıraya gerilerken, Japonya 1 sıra gerileyerek 82,3 puanla 6'ncı sırada yer aldı. Türkiye ise bu yıl puanını 0,5 puan yükseltti ve 62,1 puana ulaştı.

Hammadde ve aramalı ithalatı tekrar geriledi

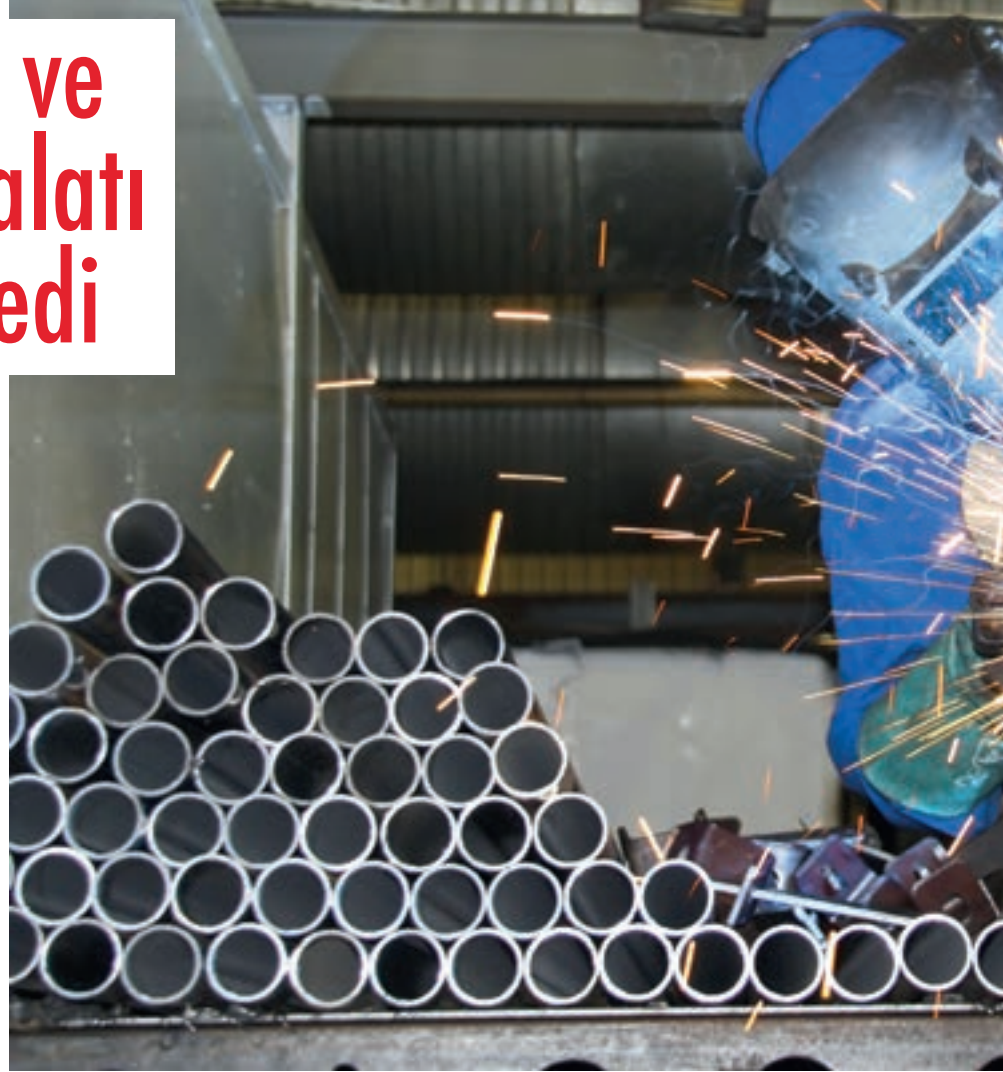
Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre Eylül ayında hammadde ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,11, yatırım malları ithalatı da 2,06 oranında geriledi.

Türkiye'nin hammadde ve yatırım malları ithalatında uzun süreli düşüşün ardından Temmuz ve Ağustos aylarında kısmi toparlanma görülmüştü. Buna karşılık Eylül ayında, bir önceki yıla göre hammadde ithalatı yüzde 1,11, yatırım malları ithalatı ise yüzde 2,06 geriledi. Bu gerileme, bir önceki yıl Eylül ayında da düşüş olması nedeniyle anlam taşıyor.

Türkiye'nin sanayi üretiminin ithal hammadde bağımlılığı nedeniyle, ekonomik aktiviteyi izlemek amacıyla sanayi üretiminin yanında izlenen aramalı ithalatında, son aylarda toparlanma gözlenirse de Eylül ayında yeniden bir düşüş oldu. TL'nin değerindeki değişime de bağlı olarak kur etkisine de açık ithalatta, Ticaret Bakanlığı verilerine göre Eylül ayında hammadde ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,11, yatırım malları ithalatı da 2,06 oranında geriledi. 2019 Ağustos ayında ise hammadde ithalatında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,6 oranında artış yaşanmıştı.

AYLIK BAZDA İYİLEŞMELER

TÜİK verilerinden derlenen bilgilere göre hammadde ve yatırım mallarında gerileme miktar bazında düşük seviyelerini sürdürdü. Kur etkilerinin göz ardı edildiği bir gösterge olarak alına-

bilecek miktar endeksinde, 2017 ikinci çeyrekte itibaren hammadde ve yatırım malları ithalatının miktarında düşüş gözlemlendi. Bu durum, her ne kadar tutar bazında aylık iyileşmeler gözlenirse de Türkiye'nin üretimde ulaştığı seviye hem 2018'e göre 2019'da gerilemesini sürdürüyor, hem de 2017'de ulaştığı seviyenin oldukça altında bulunuyor.

İHRACAT BİRİM DEĞER ENDEKSİNDE DURUM NE?

Diğer yandan Türkiye İstatistik Kurumu'nun dış ticaret endeksleri verilerine göre ihracat birim değer endeksi, Ağustos'ta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,6 azaldı.

Endeks, bu dönemde gıda, içecek ve tütünde yüzde 0,7 artarken, ham

maddelerde (yakıt hariç) yüzde 5,9, yakıtlarda yüzde 19,2, imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 4,2 düştü.

İthalat birim değer endeksi, Ağustos ayında yıllık bazda yüzde 5,2 azaldı. Endeks geçen yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 6,2, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 10,7, yakıtlarda 12 ve imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,3 geriledi.

İhracat miktar endeksi, Ağustos'ta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,3 arttı. Endeks, gıda, içecek ve tütünde yüzde 3,6 azalırken, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 5,8, yakıtlarda yüzde 89,8, imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 9 artış kaydetti. İthalat miktar endeksi de yıllık bazda yüzde

İthalat Miktar Endeksi (Bir Önceki Aya Göre Değişim)				
		2018/2017	2019/2018	2019/2017
Ocak	Yatırım malları	24,6	-42,2	-27,9
	Hammadde	23,3	-22,0	-3,8
	Tüketim malları	27,7	-30,2	-10,9
Şubat	Yatırım malları	8,5	-9,6	-1,9
	Hammadde	12,4	-15,1	-4,6
	Tüketim malları	7,5	-33,2	-28,2
Mart	Yatırım malları	9,9	-30,2	-23,3
	Hammadde	3,3	-12,1	-9,3
	Tüketim malları	5,1	-29,8	-26,2
Nisan	Yatırım malları	4,5	-26,1	-22,8
	Hammadde	9,6	-7,1	1,9
	Tüketim malları	-5,6	-34,6	-38,3
Mayıs	Yatırım malları	7,2	-22,7	-17,1
	Hammadde	-2,3	-12,6	-14,6
	Tüketim malları	-11,4	-31,0	-38,8
Haziran	Yatırım malları	-8,6	-23,9	-30,5
	Hammadde	-11,3	-15,0	-24,7
	Tüketim malları	-12,5	-36,3	-44,3
Temmuz	Yatırım malları	-8,5	-2,4	-10,7
	Hammadde	-13,1	-2,1	-14,9
	Tüketim malları	-10,8	-22,9	-31,2
Ağustos	Yatırım malları	-32,6		
	Hammadde	-23,1		
	Tüketim malları	-38,2		
Eylül	Yatırım malları	-23,9		
	Hammadde	-18,5		
	Tüketim malları	-34,4		
Ekim	Yatırım malları	-35,7		
	Hammadde	-22,1		
	Tüketim malları	-45,6		

7 arttı. Endeks bu dönemde, gıda, içecek ve tütünde yüzde 28,2, yakıtlarda yüzde 7,4, imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,8 artarken, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 6,8 azaldı.

Bu arada Özel Ticaret Sistemi'ne (ÖTS) göre Ekim'de ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 0,1 azalarak 15 milyar 661 milyon dolara gerilerken, ithalat ise yüzde 7,79 artışla 17 milyar 434 milyon dolara yükseldi.

GTS'ye göre de ihracat yüzde 1,53 azalarak 16 milyar 336 milyon dolara düşerken, ithalat yüzde 10,79 artarak 18 milyar 179 milyon dolara çıktı.

Söz konusu dönemde dış ticaret açığı, ÖTS'ye göre yüzde 256,43 artışla 1 milyar 772 milyon dolar oldu. GTS'ye

göre ise söz konusu açık yüzde bin 116 artışla 1 milyar 843 milyon dolar seviyesine yükseldi.

Dış ticaret hacmi bu dönemde, ÖTS'ye göre yüzde 3,9 arttı ve 33 milyar 95 milyon dolar olarak kayıtlara geçti. GTS'ye göre de dış ticaret hacmi, yüzde 4,6 artışla 34 milyar 515 milyon dolar olarak belirlendi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı ÖTS'ye göre Ekim 2018'de yüzde 96,9 iken bu yılın aynı ayında yüzde 89,8, GTS'ye göre ise söz konusu oran yüzde 101,1 iken yüzde 89,9 oldu.

ÖTS'ye göre, Ekim'de en fazla ihracat "ham madde (ara mallar)" grubunda gerçekleştirildi. Bu kapsamda 7 milyar 124 milyon dolarlık ihracat yapıldı. Bu grubu sırasıyla 6 milyar 723 milyon do-

larla "tüketim malları" ve 1 milyar 701 milyon dolarla "yatırım (sermaye malları)" izledi.

GTS'ye göre de "ham madde (ara mallar)" grubunda 7 milyar 500 milyon dolar, "tüketim malları" grubunda 6 milyar 944 milyon dolar, "yatırım (sermaye malları)" grubunda 1 milyar 777 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

ÖTS'ye göre, ekimde en fazla ihracat yapılan fasıl "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları" grubu oldu. Bu kapsamda 2 milyar 416 milyon dolarlık ihracat yapıldı. Bu grubu sırasıyla 1 milyar 493 milyon dolarla "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler", 840 milyon dolarla "örme, giyim eşyası ve aksesuarı" izledi.

Bozankaya Romanya için tramvay üretecek

Ankara'da elektrikli ticari araçlar ve raylı sistem araçları tasarlayan ve üreten Bozankaya, Romanya'nın Timişoara şehrinin açtığı 16 araçlık tramvay ihalesini kazandı. İhalede ayrıca 24 adetlik bir ek opsiyon bulunuyor. Sözleşmenin imzalanmasından itibaren 18 ay içinde ilk teslimatların başlayacağı ihalede sözleşme süresi ise 48 ay.

Bozankaya'nın bu ihale kapsamında üreteceği yeni Timişoara tramvayları 30 metre uzunluğunda, 5 modüllü ve 170 yolcu kapasiteli olacaklar. Azami 70km/s hıza sahip olacak bu tramvaylar, yüzde 100 alçak tabanlı tasarım sayesinde yolcu iniş-binişlerinde büyük kolaylık sağlayacak.

Türk zırhlısı Ejder Yalçın Avrupa'nın kapısını açtı

Türk savunma sanayisinin zırhlı kara aracı üreticilerinden Nurol Makina'nın zırhlı araçlarını seçen ülkelere bir yenisini daha ekledi. Bir süredir ordusunun teknolojik olanaklarını artırmak ve Sovyetler Birliği dönemindeki araç ve teçhizatları Batı sistemleriyle değiştirmek için faaliyetler yürüten Macaristan, tercihini Ejder Yalçın'dan yana kullandı. Macaristan, güvenlik güçlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için Ejder Yalçın'ı tercih eden dünyadaki altıncı, Avrupa Birliği'ndeki ilk ülke oldu.

Güriş Kocatepe Rüzgar Enerji Santrali üretime başladı

Güriş Holding, 100 MW kurulu güce sahip Kocatepe Rüzgar Enerji Santralini (RES) üretime başladığını açıkladı. Güriş'ten yapılan açıklamada, "Güriş Holding tarafından yapımı ve yatırımı gerçekleştirilen, Afyonkarahisar Sandıklı'daki 100 MW Kocatepe RES'in ilk türbinleri elektrik üretimine başladı" denildi. Kocatepe RES'te kurulan 25 türbinin, her biri 4 MW gücünde, 116 metre yüksekliğinde ve 127 metre kanat çapında olduğu kaydedildi. Türbinlerin özel tasarımları sayesinde düşük ve orta güçteki rüzgarlarda bile verimli çalışacağı kaydedildi. GÜRİŞ Holdingin açıklamasında 2018 yılında Kosova'da 32,4 MW Kitka RES ve 2019 yılında Ukrayna'da 30 MW Ovid RES ile yurt dışı yatırımlarını sürdürdüğü kaydedilerek, yurtdışı RES yatırımlarının toplam kurulu gücünün 551,4 MW'a ulaştığı vurgulandı.

Capital Dergisi tarafından her yıl hazırlanan, Türkiye'nin en büyük şirketlerinin sıralandığı 500 şirket listesi, derginin Ağustos sayısında açıklandı. Hidromek bu yıl da Türkiye'nin en büyük 500 şirketinden biri oldu. Şirketler, 'Türkiye'nin En Büyük 500 Özel Şirketi Araştırması' kapsamında ciro, kârlılık, ihracat ve istihdam rakamlarına göre değerlendiriliyor. Hidromek, Türkiye İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği tarafından açıklanan verilere göre de Türkiye'de son 10 yıldır kazıcı yükleyici, son yedi yıldır hidrolik ekskavatör ve ilk kez motor greyder satışlarında pazar lideri.

Hidromek'ten önemli bir başarı daha

YURT İÇİ FUARLAR

FUAR ADI	TARİH	KONU	ÜLKE	ORGANİZATÖR
8.EKSPOSHÖES İSTANBUL AYAKKABI SARACIYE MODA	05.11.2019	AYAKKABI, ÇANTA,	İSTANBUL	EKS
EIF 2019 - 12.ULUSLARARASI ENERJİ KONGRESİ	06.11.2019	ENERJİ SEKTÖRÜ	ANKARA	DOMINO
11. YAPEX RESTORASYON, KÜLTÜR MİRASI VE KORUMA	06.11.2019	TURİZM	KONYA	AKDENİZ
ADANA 13. SERA - BAĞÇE FUARI	05.11.2019	SERACILIK, BAĞÇECİLİK	ADANA	TÜYAP
SANTEK 2019 6.DOĞU MARMARA SANAYİ VE TEKNOLOJİ	06.11.2019	SANAYİ VE TEKNOLOJİ	KOCAELİ	TÜYAP
PAİNTEXPO EURASIA	07.11.2019	SANAYİ VE TEKNOLOJİ	İSTANBUL	ARTKİM
STT SURTECH EURASIA	07.11.2019	SANAYİ VE TEKNOLOJİ	İSTANBUL	ARTKİM
CITYTECH 13.ULUSLARARASI BELEDIYE VE ÇEVRE	07.11.2019	BELEDIYE VE ÇEVRE EKİPMANLARI	İSTANBUL	İFO
FLORA GARDEN 4.PEYZAJ VE BAĞÇE MOBİLYALARI	07.11.2019	BAĞÇE, PEYZAJ DÜZENLEME	İSTANBUL	İFO
SU-TEK 3.SU VE SU TEKNOLOJİLERİ	07.11.2019	SU YAPI ELEMANLARI	İSTANBUL	İFO
38.ULUSLARARASI İSTANBUL KİTAP	02.11.2019	KİTAP VE SÜRELİ YAYINLAR	İSTANBUL	TÜYAP
ARTIST 2019 29. İSTANBUL SANAT	02.11.2019	SANAT	İSTANBUL	TÜYAP
CNRIMOB OBJET	05.11.2019	OFİS MOBİLYASI	İSTANBUL	POZİTİF
CRAFT İSTANBUL YÖRESEL VE GELENEKSEL EL SANATLARI	06.11.2019	EL SANATLARI	İSTANBUL	ATİS
CARPET EXPO HALI VE KİLİM FUARI	06.11.2019	ULUSLARARASI VE GELENEKSEL HALI-KİLİM FUARI	İSTANBUL	ATİS
MANİSA 13.ULUSLARARASI TARIM GIDA VE HAYVANCILIK	07.11.2019	TARIM, GIDA, HAYVANCILIK	MANİSA	SNS
GÖBEKLİTEPE KÜLTÜREL MİRAS VE TURİZM	07.11.2019	TURİZM, ARKEOLOJİ, MÜZECİLİK, RESTORASYON	URFA	SHOW
GIDA,GIDA TEKNOLOJİLERİ VE PAKETLEME	07.11.2019	GIDA, GIDA MAKİNALARI	MERSİN	POZİTİF
TÜRKİYE ARICILIK FUARI	08.11.2019	ARICILIK MALZEMELERİ	ANKARA	PI
ULUSLARARASI LOGİTRANS TRANSPORT LOJİSTİK	13.11.2019	TAŞIMACILIK, LOJİSTİK	İSTANBUL	EKO MMI
5.ANKARA EĞİTİM VE KARIYER	14.11.2019	EĞİTİM	ANKARA	EKET
27. YAPEX INNDESİGN OTEL YAPILARI, TASARIM	13.11.2019	İNŞAAT	KONYA	AKDENİZ HİZ.
SİRHA İSTANBUL	14.11.2019	GIDA	İSTANBUL	GL EVENTS EXHİBİTİONS
STUDYEXPO YURTDIŞI LİSE VE ÜNİVERSİTELER	14.11.2019	SÜS BİTKİLERİ W	İSTANBUL	1) CYF 2) TARSUS
11.ULUSLARARASI FLOWER SHOW İSTANBUL	16.11.2019	EĞİTİM	İSTANBUL	STUDY

YURT DIŞI FUARLAR

FUAR ADI	TARİH	KONU	ÜLKE	ORGANİZATÖR
INDAGRA, INDAGRA FOOD, PACK SHOW 2019	30.10.19	TARIM, AMBALAJ, GIDA	ROMANYA	SENEXPO
126. CANTON ÇİN İTHAL VE İHRAÇ ÜRÜNLERİ FUARI 3. FAZ	31.10.19	GENEL TİCARET	ÇİN	İTO
BATİMAT PARIS	4.11.19	YAPI/İNŞAAT ÜRÜNLERİ VE TEKNOLOJİLERİ	FRANSA	İMMİB
CHINA INTERNATIONAL IMPORT EXPO (CİIE) 2019	5.11.19	GENEL TİCARET	ÇİN	İMMİB
INTERCLİMA 2019	5.11.19	İKLİMLENDİRME	FRANSA	OAİB
AGROWORLD FOODTECH KAZAKHSTAN 2019	6.11.19	TARIM VE GIDA MAKİNELERİ	KAZAKİSTAN	MERİDYEN
SHUITOU INTERNATIONAL STONE FAIR 2019	8.11.19	DOĞALTAŞ, MERMER, GRANİT, MAKİNE	ÇİN	TROY
FOODEX SAUDI	11.11.19	GIDA VE TEKNOLOJİLERİ, İÇECEK, FIRINCILIK	S. ARABİSTAN	TÜYAP
ADIPEC 2019-22.ULUSLARARASI PETROL VE DOĞAL GAZ FUARI	11.11.19	PETROL VE DOĞAL GAZ	B.A.E.	SELTEN
FOOD AND HOTEL CHINA 2019 FHC	12.11.19	GIDA, GIDA İŞLEME, CATERING, OTEL EKİPMANLARI	ÇİN	SELTEN
ACLİMA 2019	12.11.19	İKLİMLENDİRME	İSRAIL	OAİB
HOSPİTALİTY QATAR	12.11.19	OTEL, AŞÇILIK, KONAKLAMA EKİPMANLARI VE GIDA	KATAR	TROY
COSMOPROF ASIA 2019	13.11.19	KİMYA SANAYİ VE TEKNOLOJİLERİ	ÇİN	İMMİB
PLMA CHICAGO	17.11.19	ÖZEL MARKALI ÜRÜNLER	ABD	AKİB
MEDICA 2019	18.11.19	MEDİKAL VE SAĞLIK EKİPMANLARI	ALMANYA	İMMİB
AGROPACK ERBİL 2019	20.11.19	GIDA, AMBALAJ VE TARIM	İRAK	SO FUAR
CONSUMEXPO ERBİL	20.11.19	TÜKETİCİ ÜRÜNLERİ	İRAK	SO FUAR
26.TİRAN ULUSLARARASI FUARI	23.11.19	GENEL TİCARET	ARNAVUTLUK	İTO
THE BIG 5 SHOW-ULUSLARARASI YAPI VE YAPI MALZEMELERİ FUARI	25.11.19	YAPI VE YAPI MALZEMELERİ	BAE	EXPOTİM
BIJOUX ALGER ULUSLARARASI KUYUMCULUK FUARI	30.11.19	MÜCEVHERAT	CEZAYİR	MERİDYEN
EXPODEFANSA 2019	2.12.19	SAVUNMA VE GÜVENLİK	KOLOMBİYA	TÜYAP
AUTOMECHANİKA SHANGHAI	3.12.19	OTOMOTİV VE YAN SANAYİ	ÇİN	UİB
DENİM PREMIERE VİSİON 2019	3.12.19	TEKSTİL, KUMAŞ VE DENİM	İNGİLTERE	UİB
ZAK DOORS AND WINDOWS EXPO 2019	12.12.19	KAPI VE PENCERE MALZEMELERİ VE EKİPMANLARI	HİNDİSTAN	TROY
AUTOTECH 26.ULUSLARARASI OTOMOTİV YEDEK PARÇA FUARI	13.12.19	OTOMOTİV YEDEK PARÇALARI	MİSİR	LADİN

Nurettin ÖZDEBİR
Ankara Sanayi Odası
Chairman of the Board

FOOD WARS

In every social environment we enter today, we hear that agricultural lands have decreased in number and the farmers we used to know gave up on cultivating their lands and turned to other business opportunities. Even though we all know that nutrition is one of the necessities of human nature, these news make us think of a new issue: what will be the result of this decrease in food production?

Even the hunger reports issued all around the world clearly show the decrease in agricultural production. According to the most recent reports, we see that one out of every nine people in the world is hungry and the total number of hungry people around the world reached 821 million. According to another recent report, the fact that a child dies every five seconds because of hunger comes out as a striking truth. This much people dying out of hunger in an unacceptable reality when the total assets on the world is about USD 300 trillion. The fact that a certain segment's welfare levels are extremely high while there are this many people fighting with hunger and poverty makes us think that the future world wars will be on foods and water.

The main causes of this hunger around the world can be listed as rapid urbanization, climate change, using arable lands for other purposes, and the low numbers of renewable energy investments. With the rapid urbanization all around the world, it is expected that the urban population will increase from 3.5 billion to 5 billion in the next two decades. This also means that the arable lands around urban areas will be annihilated while the farmers also immigrate to urban areas.

Turkey's agricultural growth numbers are only as high as the half of its general growth numbers. According to 2018 numbers, Turkey's total growth is around 2.6% while the agricultural growth was only about 1.3%. Likewise, the share of agriculture

in the GDP decreased over the years and regressed until 5.8% in 2018 as an all-time low. Agriculture's share in total employment also regressed until 17.3%. The demand for agricultural products in our country decreased back to 2002's levels. When we consider the 14 million population and over 4 million refugees that has been increasing since 2002, the risk factor is seen as extremely high, which prevents easy access to food while also putting pressure on the inflation and causing an increase in monetary depreciation.

When we consider the facts that vegetative production, vegetable production and grain production have decreased by 5.8%, 2.6% and 4.8% respectively in 2018, it can be said that the cliché "Turkey is a self-sustaining country in terms of agricultural products" phrase we have all learned at primary school has almost lost its validity completely. The export amount in 2018 was USD 17 billion while the import was USD 16 billion. Even though these numbers favor export, it can be seen that unfortunately, we are a country that relies heavily on foreign countries for agricultural raw materials.

It is a necessity to handle agricultural policies with an integrated approach and transform into scientific agriculture policies. We need to transform into the "contracted agriculture" model, which benefits the producer, the industrialist and the consumer at the same time. On the other hand, it is necessary to commence the "Basin-based Production and Support Model", which was included in the government's agenda previously. The operation of this model will provide important benefits for our country's agriculture and economy. This model will ensure a more efficient production planning, an increase in efficiency, an increase in the producer's profits, a balance in supply and demand, and an international competitiveness via production planning.

While trying to achieve economic growth people have to fight with the physical problems of the world they live on. Many factors including increasing population, inefficient use of available natural resources, changing lifestyles and standards lead to over-consumption of natural resources of the world. Under these circumstances the earth has become insufficient for its inhabitants and a second world for people to live on is almost needed. All of these are leading to a food crisis in the world and affecting all countries and causing them to have wars...

In 2007 and at the beginning of 2008, increasing food prices worldwide led to a global crisis and political and economic instability and caused social unrest in all countries. Today economic growth, climate change, high energy costs, globalization and fast urbanization have a big impact on food production and consumption and the markets. Increasing importance of private sectors in the global food markets also contribute to this situation. Changes in food supply, increasing food prices and new producer-consumer relations create rather significant problems for poor populations and subsistence businesses. Analysing all these problems in detail, interpreting today's trends and having a better understanding

about these upcoming challenges in the world have become top issues for policy makers.

Global urban population is expected to increase from 3.5 billion to 5 billion within the next 20 years. The pressure and environmental stress

on the resources that accompany this growth in cities will limit access to food and clean water in over-populated city centres such as Dakka/Bangladesh, Lagos/Nigeria and Mexico City/Mexico leading to greater challenges.

“ENERGY COSTS SHOULD BE REDUCED”

The guests of this month's Round Table meeting of Ankara Chamber of Industry were the members of 14th Pipe and Roll Industry Committee and 15th Cast Industry Committee.

The members of 14th Pipe and Roll Industry Committee and 15th Cast Industry Committee work in an industry with a high added value for the Turkish economy.

Industry representatives want the energy costs to be lowered and to be able to use incentives offered by the government.

Industry representatives tell, “one

of the biggest challenges we have as manufacturing companies is the supply of raw materials” and comment that energy costs have become unsustainable. Industry representatives say, “We can

raise our products to the level of global standards and quality and by focusing on branding, be on the same platform with global brands to improve our country's industry and economy.”

MARBLE INDUSTRY PUSHING ON ITS GOALS

The marble industry has been experiencing losses in export due to trade wars in global markets and the drop-in demand in many countries most notably in China.

Industry representatives comment that the industry wants to find alternative export markets and increase its exports to these new markets and trade delegations have been visiting Argentina, Chile, Germany, China, India, UK, UAE Brazil, Mexico, Kuwait and Qatar.

Industry representatives also tell

that capitalizing on its wide variety of colours and types of natural stones, Turkey can boost exports if it produces marbles that meet the changing trends.

Marble can be used in a wide variety of geographies. It is preferred for example in Canada since it keeps things warm in winter and it is preferred in countries in hot climate zones since it keeps things cool in summer. Realizing this potential many years ago countries like Spain and Italy buy block marbles

from Turkey and process such block marbles to create finished products and sell them to the global markets under their brands.

Industry representatives emphasize the critical importance of branding to allow Turkey to achieve a better global position with its significant marble reserves and tell that the quality of Turkish marble is known by the industry however end-users' perception of the brand needs to be improved with further global branding activities.

IBA KIMYA PLANS TO HAVE MAJOR INVESTMENTS

İba Kimya Sanayi ve Ticaret AŞ, started manufacturing insulation chemicals, thinner and solvents in 1977. Since 1995 the company has been producing cost-efficient and eco-friendly electrostatic powder paints and now it is among the biggest not only in Turkey but also in the world.

İbrahim Dal, CEO of İba Kimya gives the good news, "We have been thinking of making new investments. It

is a major investment. The investment will be about a product which is not produced but used in high numbers in Turkey. Negotiations still continue." İbrahim al "Another important investment of İBA is TED Ege School under the Turkish Education Association. One thousand students study in the school. Our goal was not to earn more; here we wanted to contribute to education. We started in 2013."

%100 Milli SERMAYE

Tarım araçlarından deniz taşıtlarına, Start-Stop akülerden taksi akülerine, yollardaki enerji kaynağınız Yiğit Akü; tank aküleri, ağır hizmet aküleri ve Türkiye'nin ilk akıllı aküsü Prestige V3 ile Türkiye'nin gururu olmaya devam ediyor.

REDÜKTÖR, MOTOR ve SÜRÜCÜNÜN MÜKEMMEL UYUMU

Türkiye’de ilk kez tek marka altında redüktör, motor ve sürücülü komple çözümler.

- Redüktör Maksimum Nominal Torku: 470.000 Nm
- Sürücülerin Güç Aralığı: 0,25 kW - 630 kW
- Elektrik Motorları Güç Aralığı: 0,25 kW - 90 kW

www.yr.com.tr

YILMAZ
OTOMASYON

YILMAZ
REDÜKTÖR

www.elkmotor.com.tr

ELK
MOTOR